

Khall 26.3.2018 § 64
Kvalt 31.5.2018 § 15

ISONKYRÖ

TILINPÄÄTÖS 2017

Isonkyrön kunta

Sisältö

TOIMINTAKERTOMUS	2
1. Kunnanjohtajan katsaus.....	2
2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	3
3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	11
4. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa.....	14
5. Kunnan henkilöstö	16
6. Ympäristötekijät	19
7. Muut ei-taloudelliset asiat	19
8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	20
9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	20
10. Sisäinen valvonta.....	20
11. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	22
12. Rahoitusasema ja sen muutokset	22
13. Kokonaistulot ja –menot.....	22
14. Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
15. Keskeiset liitetiedot	26
16. Tilikauden tuloksen käsittely	26
TOTEUTUMISVERTAILU	28
17. Strategisten tavoitteiden toteutuminen	28
18. Käyttötalouden toteutuminen	29
Yleishallinto ja talous.....	29
Elinkeinopalvelut	31
Perusturvan hallinto.....	32
Sosiaalipalvelut	34
Toimeentuloturva.....	36
Terveystieteiden ja terveydenhuolto	38
Varhaiskasvatus ja opetus.....	40
Joukkoliikenne.....	42
Hyvinvointipalvelut.....	43
Teknisen toimen hallinto ja kiinteistöt	46
Tieasiat ja liikenneväylät.....	48
Vesihuoltolaitos	49
Tukipalvelut	50
Rakennustarkastus ja ympäristötoimi	52
Kaavoitus ja mittaus	53
19. Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	54
20. Investointiosan toteutuminen	55
21. Rahoitusosan toteutuminen	59
22. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	60
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	62
23. Tuloslaskelma.....	62
24. Tase	63
25. Rahoituslaskelma	65
26. Konsernilaskelmat	66
LIITETIEDOT	70
VESIHUOLTOLAITOSLASKELMAT	83
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	90

TOIMINTAKERTOMUS

1. Kunnanjohtajan katsaus

Kunnanvaltuusto hyväksyi toukokuussa 2017 kunnan päivitetyn strategian 2025. Strategian mission mukaan ”Yrittämisen Isonkyrö on itsenäinen elinvoimakunta, joka huolehtii asukkaistaan laadukkailla palveluilla sekä mahdollistaa viihtyisän elämisen ja asumisen.”

Yritystoiminta vilkastui selvästi vuoden aikana ja työllisyystilanne jatkoi parantumistaan verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Työttömien työnhakijoiden osuus olikin vuoden 2017 lopussa enää 8,6 % (11,7 % v. 2015 ja 11,1 % v. 2016). Vireillä on edelleen useita merkittäviä yrityshankkeita, joilla parannetaan kunnan elinvoimaa. Nousukauden myötä yritystemme investoimassa ja kasvaessa ne tarvitsevat lisää osaavaa työvoimaa, jonka saanti on osoittautumassa jatkuvasti yhä haastavammaksi.

Kunnanvaltuusto käsittelee alkuvuoden aikana mm. uutta hallintosääntöä ja kunnan strategiaa 2025. Uusi kunnanvaltuusto aloitti toimikautensa 1.6.2017 lukien. Uusi valtuusto käsittelee vuoden aikana mm. kunnan konserniohjeita, liikuntahallin hankesuunnitelmaa ja luonnospiirustuksia, Keskustan asemakaavaa Tolkin alueella, hyvinvointikertomusta ja hyvinvointisuunnitelmaa sekä Kattiharjun tuulivoimapuiston osayleiskaavaa. Lisäksi toimitettiin kunnanjohtajan ja teknisen johtajan vaalit.

Vielä vuosi sitten valtioneuvoston tarkoituksena oli, että sote- ja maakuntauudistus olisi tullut voimaan vuoden 2019 alusta. Maan hallitus kuitenkin päätti 5.7.2017 neuvottelussaan, että sote- ja maakuntauudistus tulee voimaan 1.1.2020 alkaen ja maakuntavaalit järjestetään lokakuussa 2018. Tämän hetken tiedon mukaan vastuu julkisten sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyisi 18 uudelle maakunnalle 1.1.2020. Maakunnat huolehtisivat lisäksi muun muassa maakuntien liittojen tehtävistä, pelastustoimista, ympäristöterveydenhuollosta sekä alueellisista kehittämistehtävistä ja elinkeinojen edistämisen tehtävistä. Kuntien tehtäväksi uudistuksessa jäisivät muun muassa varhaiskasvatus, opetus, maankäyttö, rakentaminen ja paikallinen elinkeinopolitiikka. Niin ikään liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen jäisivät peruskunnan vastuulle.

Etelä-Pohjanmaan sote-alueen ja maakunnan perustamisen valmistelu jatkuikin edelleen vilkkaana vuoden 2017 aikana. Isonkyrön siirtyminen Etelä-Pohjanmaan maakuntaan sisältyy hallituksen esitykseen uusista maakunnista 1.1.2020 Isonkyrön kunnanvaltuuston yksimielisen kannanoton mukaisesti. Uusien asuntojen rakentaminen ei ole lähtenyt Isossakyrössä taantumien jälkeen riittävään kasvuun, joka on osasyynä siihen, että asukasluku on edelleen laskussa. Asukasluvun väheneminen tosin lähes puolittui edellisestä vuodesta (-38 asukasta v. 2017; -73 asukasta v. 2016). Syntyvyys aleni edelleen ja oli poikkeuksellisen alhainen (34 lasta). Keskustan tonttitarjonta paranee merkittävästi Lapinmäen asema-kaavan valmistuttua vuonna 2018.

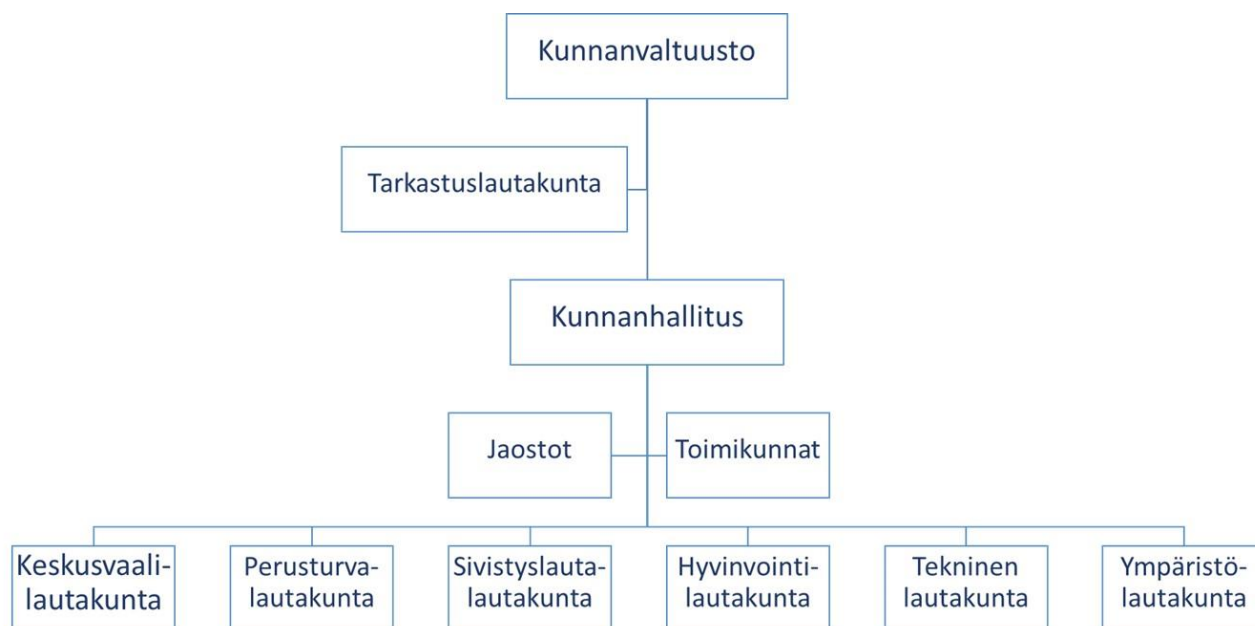
Vuosi 2017 oli Isonkyrön kunnan talouden kannalta edelleen hyvä. Vuosikatteen muodostui 2.602.280,46 euroa, mikä on kunnan historian toiseksi paras. Tulokseksi muodostui 1.613.140,35 euroa. Vuosikatteen kehitystrendi on ollut selvästi positiivinen jo yli 10 vuoden ajan, mikä antaa hyvän taloudellisen perustan kunnan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin turvaamiseen. Tilinpäätös on myös merkittävästi talousarviota parempi, mikä osaltaan osoittaa henkilöstön sitoutuneisuutta tarkkaan taloudenpitoon. Tästä kuuluu kiitos jokaiselle kunnan työntekijälle.

Loppuvuoden aikana kunnan pitkäaikainen kunnanjohtaja Eino Toivola siirtyi viettämään ansaittuja eläkepäiviä. Kunnan puolesta haluan esittää isot kiitokset Einolle Isonkyrön eteen tehdystä 28 vuoden työstä.

Tero Kankaanpää
kunnanjohtaja

2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Isonkyrön kunnan luottamushenkilöorganisaatiokaavio 1.6.2017 alkaen:

Isonkyrön kunnassa tehtiin organisaatiomuutos tilinpäätösvouden aikana, kun 1.6.2017 alkaen sivistyspalveluista erotettiin omaksi palvelualueekseen hyvinvointipalvelut ja perustettiin hyvinvointilautakunta. Hyvinvointipalveluihin kuuluu mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aikapalvelut. 1.1.2018 alkaen hyvinvointipalveluihin kuuluu myös uimahallin toiminta, joka on tähän saakka kuulunut teknisen lautakunnan tukipalveluyksikön tehtäväalueelle. Hyvinvointipalveluiden palvelualueen johtajaksi nimettiin kirjasto- ja vapaa-aikatoimenjohtaja.

Kunnanvaltuusto ja muut toimielimet

Kunnanvaltuusto;

1.1-31.5.2017 (9.3. ja 23.5.)

1.6.2017-31.12.2017 (15.6.,17.8.,28.9.,9.11.ja 30.11.)

yhteensä 7 kokousta, 67 §:ää

(KESK 13, KOK 7, SDP 3, PS 3, KD 1)

(KESK 15, KOK 6, SDP 4, PS 1, KD 1)

Läsnä kokouksissa:

Pj	Heinilä Miko	2/2	Pj	Heinilä Miko	5/5
I Vpj	Antila Ari	1/2	I Vpj	Hahtola Sami	5/5
II Vpj	Viljanmaa Pirkko	2/2	II Vpj	Vaissalo Matti	5/5
J	Alanen Ulla	2/2	J	Ahoketo Juha	4/5
J	Hahtola Sami	2/2	J	Annala Juha	5/5
J	Kallio Terttu	2/2	J	Frusti Jani	4/5
J	Karhu Timo	2/2	J	Hakamaa Jukka	5/5
J	Killinen Esa	2/2	J	Hakola Erja	5/5
J	Kujala Ossi	0/2	J	Hintsa Reino	5/5
J	Kuusikko Erkki	2/2	J	Kalliomäki Juha	4/5
J	Laine Tommi	2/2	J	Karhu Timo	5/5
J	Loukola Eeva	0/2	J	Komsi Mika	5/5
J	Myllyniemi Hanna	2/2	J	Kuusikko Erkki	5/5
J	Mäkynen Jouni	1/2	J	Kytöharju Pauli	5/5
J	Nikula Sami	2/2	J	Laine Tommi	5/5
J	Perttilä Johanna	2/2	J	Latvakoski Matti	5/5
J	Pollari Väinö	1/2	J	Mäkinen Marjo	4/5
J	Pukkinen Jaakko	2/2	J	Mäki-Rammo Mirva	5/5
J	Rinta Jaakko	2/2	J	Mäkynen Jouni	3/5
J	Saari Raija	2/2	J	Nikula Sami	5/5
J	Saikkonen Ville	2/2	J	Pollari Väinö	4/5
J	Takala Tiina-Maria	1/2	J	Pukkinen Jaakko	5/5
J	Talso Johanna	2/2	J	Rajamäki Sirkku	4/5
J	Tuuri-Tammela Helena	2/2	J	Soisalo Katri	4/5
J	Vaismaa Marko	0/2	J	Talso Johanna	5/5
J	Varo Raili	2/2	J	Tuuri-Tammela Helena	4/5
J	Yliviitala Johanna	1/2	J	Viertola Jari	4/5

Varavaltuutetut

1.1-31.5.2017

SUOMEN KESKUSTA	yht. 3 valt.poissaoloa
1. Kauppinen Pentti	1
2. Hauta Veli-Matti	
3. Uusi-Viitala Henri	
4. Maunuksela Ari	
5. Taijala Beata	1
6. Rinta-Korkeamäki Paula	1
7. Hakamaa Jukka	
8. Riihiaho Christina	
9. Varpula Tapani	
10. Annala Juha	
11. Niemi Harri	
12. Valtari Ville	
13. Heinonen Maria	
KANSALLINEN KOKOOMUS	yht. 3 valt.poissaoloa
1. Korvola Juha	1
2. Leskelä Juhani	1
3. Lae Juha	
4. Savinainen Juha	1
5. Ventä Martti	
SUOMEN SOS.DEM.PUOLUE	ei valt.poissaoloa
1. Mäkinen Marjo	
2. Perkiö Nina	
3. Karhu Jarkko	
SUOMEN KRIST.DEMOKRAATIT	yht.2 valt.poissaoloa
1. Petäjä Esko	2
2. Taipale Tiina	
PERUSSUOMALAISET	yht. 2 valt.poissaoloa
1. Sepänmäki Veli-Pekka	
2. Nyrhinen Antti	2
3. Laine Sami	

1.6.2017-31.12.2017

SUOMEN KESKUSTA	yht. 8 valt.poissaoloa
1. Niemi Petri	4
2. Luhtala Maria	2
3. Heinonen Maria	2
4. Ala-Lahti Sofia	
5. Jussila Kati	
6. Ojaluoma Veli-Matti	
7. Hänninen Pentti	
8. Kultti Pekka	
9. Buck Merita	
10. Ahola Ari-Pekka	
11. Rinta-Korkeamäki Paula	
12. Uusi-Viitala Henri	
13. Koivusalo Maiju	
14. Taijala Beata	
15. Niemi Harri	
KANSALLINEN KOKOOMUS	yht. 1 valt.poissaolo
1. Jaatinen Jenni	
2. Korvola Juha	
3. Leskelä Juhani	1
4. Katajamäki Heli	
5. Pukkinen Marjut	
6. Myllyniemi Pasi	
SUOMEN SOS.DEM.PUOLUE	yht. 1 valt.poissaolo
1. Vaaraniemi Ulla	1
2. Karhu Jarkko	
3. Kivimäki Veli-Matti	
4. Perkiö Simo	
SUOMEN KRIST.DEMOKRAATIT	
1. Nyrhinen Antti	
2. Mäntylä Jaana	
PERUSSUOMALAISET	yht. 1 valt.poissaolo
1. Varo Raili	1
2. Sepänmäki Veli-Pekka	

Kunnanhallitus;

1.1-5.6.2017

yhteensä 17 kokousta, 217 §:ää

(KESK 5, KOK 3, SDP 1, PS 1)

Henkilökohtainen varajäsen

Pj	Pukkinen Jaakko	8/8	Heinonen Esa-Matias	
I Vpj	Tuuri-Tammela Helena	8/8	Kallio Terttu	
II Vpj	Kuusikko Erkki	8/8	Perkiö Simo	
J	Hahtola Sami	8/8	Saikkonen Ville	
J	Hakola Erja	6/8	Leskelä Juhani	2/2
J	Kauppinen Pentti	7/8	Laine Tommi	
J	Mäkynen Jouni	8/8	Hakamaa Jukka	
J	Nyrhinen Antti	3/8	Takala Tiina-Maria	2/5
J	Rajamäki Sirkku	8/8	Myllyniemi Hanna	
J	Rinta-Korkeamäki Paula	8/8	Raunio Heli	

19.6.2017-31.12.2017

(KESK 6, KOK 2, SDP 2)

Henkilökohtainen varajäsen

Pj	Mäki-Rammo Mirva	9/9	Rinta-Korkeamäki Paula	
I Vpj	Pukkinen Jaakko	8/9	Viljanmaa Pirkko	1/1
II Vpj	Kuusikko Erkki	9/9	Latvakoski Matti	
J	Hintsa Reino	8/9	Ahoketo Juha	1/1
J	Laine Tommi	7/9	Annala Juha	2/2
J	Mäkynen Jouni	9/9	Hakamaa Jukka	
J	Perkiö Nina	9/9	Saari Raija	
J	Rajamäki Sirkku	9/9	Jaatinen Jenni	
J	Tuuri-Tammela Helena	9/9	Heinonen Maria	
J	Viertola Jari	9/9	Frusti Jani	

Suhteellisten vaalien vaalilautakunta, 1 kokous, 3 §:ää

Henkilökohtainen varajäsen

Pj	Yliviitala Johanna		Mäkynen Jouni	
Vpj	Perttilä Johanna		Kujala Ossi	
J	Nikula Sami		Saari Raija	

Kvalt 15.6.2017, 22 §

Henkilökohtainen varajäsen

Pj	Tuuri-Tammela Helena	1/1	Annala Juha	
Vpj	Rajamäki Sirkku	0/1	Kytöharju Pauli	1/1
J	Nikula Sami	1/1	Mäkinen Marjo	

Tarkastuslautakunta, 9 kokousta, 46 §:ää

Henkilökohtainen varajäsen

Pj	Killinen Esa	4/4	Hannuksela Hanna	
Vpj	Karhu Timo	4/4	Ala-Reini Marjo	
J	Komsi Armi	4/4	Komsi Mika	
J	Knuuttila Lea	2/4	Kujala Heikki	

Kvalt 15.6.2017, 24 §

Pj	Hakola Erja	5/5
Vpj	Karhu Timo	5/5
J	Karhu Jarkko (Tuurala)	5/5
J	Nyrhinen Antti	4/5
J	Varo Raili	5/5

Henkilökohtainen varajäsen

Knuuttila Lea	
Ala-Reini Marjo	
Kujala Heikki	
Komsi Mika	1/1
Hakala Soile	

Hyvinvointilautakunta, 3 kokousta 32 §:ää

Kvalt 15.6.2017, 28 §

Pj	Myllyniemi Pasi	3/3
Vpj	Jussila Kati	3/3
J	Mäntylä Jaana	3/3
J	Niemi Harri	2/3
J	Nikula Sami	2/3
J	Ojaluoma Veli-Matti	3/3
J	Sivula Heidi	2/3
J	Talso Johanna	3/3

Rintamäki Tapio
Perttilä Satu
Jouppi Kaisa
Uusi-Viitala Henri
Valli Heikki
Heikkilä Jaakko
Leinonen Minna
Korvola Marja-Leena

Keskusvaalilautakunta, 7 kokousta, 48 §:ää

Pj	Killinen Eija	3/3
Vpj	Uusihaka Arto	1/3
J	Korvola Anna-Maija	1/3
J	Varo Aarne	0/3
J	Welling Yrjö	3/3

Henkilökohtainen varajäsen

1. vj Lehtiö Hannu	
2. vj Koutila Jouni	2/2
3. vj Korvola Marja-Leena	
4. vj Peltorinta Tarja	2/3
5. vj Näsman Merja	
ylim. vj Mäkelä Timo	2/2
ylim. vj Seppälä Sirpa	1/1

Kvalt 15.6.2017, 25 §

Pj	Killinen Eija	4/4
Vpj	Mäkelä Timo	4/4
J	Korvola Anna-Maija	4/4
J	Seppälä Sirpa	4/4
J	Welling Yrjö	4/4

1. vj Koutila Jouni
2. vj Uuttu Raija
3. vj Peltorinta Tarja
4. vj Keko Matti
5. vj Erkkilä Leila

Perusturvalautakunta; 7 kokousta, 74 §:ää

Pj	Perttilä Johanna	3/3
Vpj	Yli-Viitala Johanna	1/3
J	Ahola Ari-Pekka	3/3
J	Heinonen Maria	3/3
J	Laine Sami	3/3
J	Markkula Jarmo	1/3
J	Mäkelä Timo	3/3
J	Mäkinen Marjo	2/3

Henkilökohtainen varajäsen

Lehtonen Jussi	
Ahoketo Päivi	2/2
Ritola Matti	
Rinta-Jaskari Irma	
Takala Tiina-Maria	
Pollari Väinö	2/2
Uusihaka Arto	
Perkiö Nina	

Kvalt 15.6.2017, 26 §

Pj	Leskelä Juhani	4/4	Perttilä Johanna	
Vpj	Heinonen Maria	3/4	Raunio Heli	1/1
J	Ahola Ari-Pekka	4/4	Punkari Olli	
J	Mäkelä Timo	3/4	Uusihaka Arto	1/1
J	Mäkinen Marjo	4/4	Perkiö Simo	
J	Niemi Petri	4/4	Saari Sami	
J	Rintala Hanni	4/4	Seppälä Sirpa	
J	Rinta-Korkeamäki Paula	2/4	Rinta-Jaskari Irma	1/2

Sivistyslautakunta; 6 kokousta, 64 §:ää

Henkilökohtainen varajäsen

Pj	Alanen Ulla	3/3	Jacklin Elina	
Vpj	Myllyniemi Hanna	3/3	Talso Johanna	
J	Kallio Terttu	3/3	Nurminen Maria	
J	Kultti Pekka	3/3	Punkari Olli	
J	Lae Juha	1/3	Rintamäki Tapio	1/2
J	Niemi Harri	2/3	Hakamaa Jukka	
J	Nikula Sami	2/3	Perkiö Nina	1/1
J	Varo Raili	3/3	Sepänmäki Veli-Pekka	

Kvalt 15.6.2017, 27 §

Pj	Hakamaa Jukka	3/3	Vakkila Arto	
Vpj	Katajamäki Heli	2/3	Rajamäki Elina	1/1
J	Ahoketo Juha	3/3	Niemi Harri	
J	Korvola Juha	2/3	Haapanen Ari	
J	Mäenpää Diana	2/3	Tirkkonen Maria	1/1
J	Perkiö Taneli	2/3	Kangasmäki Pasi	1/1
J	Soisalo Katri	3/3	Kallio Terttu	
J	Vaaraniemi Ulla	3/3	Suokko Susanna	

Tekninen lautakunta; 8 kokousta, 96 §:ää

Henkilökohtainen varajäsen

Pj	Saikkonen Ville	4/4	Hauta Veli-Matti	
Vpj	Loukola Eeva	4/4	Tiilikka Kaisa	
J	Karhu Jarkko	4/4	Kuusikko Liisa	
J	Korvola Juha	3/4	Kujala Ossi	
J	Riihiaho Christina	0/4	Raunio Heli	
J	Taijala Beata	4/4	Keskitalo Venla	
J	Takala Tiina-Maria	4/4	Taanonen Teppo	
J	Varpula Tapani	3/4	Annala Juha	

Kvalt 15.6.2017, 29 §

Pj	Taijala Beata	4/4	Raunio Heli	
Vpj	Kytöharju Pauli	4/4	Savinainen Juha	
J	Annala Juha	4/4	Hyppönen Antti	
J	Frusti Jani	4/4	Varpula Tapani	
J	Ikola Maria	4/4	Hulkko Maarit	
J	Latvakoski Matti	3/4	Mantila Jarmo	1/1
J	Luhtala Maria	3/4	Takala Tiina-Maria	
J	Mielty Teija	4/4	Waismaa Jaana	

Ympäristölautakunta; 8 kokousta, 79 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Heinonen Esa-Matias	4/4	Ventä Martti	
Vpj	Laine Tommi	4/4	Pollari Väinö	
J	Eerola Kaisa	2/4	Rantala Eila	
J	Hakamaa Sari	2/4	Kauppinen Eeva-Leena	
J	Hakola Erja	4/4	Knuuttila Lea	
J	Kuusikko Liisa	4/4	Sillanpää Jari	
J	Karhu Henry	4/4	Saarinen Minna	
J	Rinta Jaakko	2/4	Keko Matti	2/2

Kvalt 15.6.2017, 30 §

Pj	Hänninen Pentti	4/4	Pollari Väinö	
Vpj	Heinonen Esa-Matias	4/4	Antila Ari	
J	Buck Merita	4/4	Rantala Eila	
J	Koivusalo Maiju	3/4	Högnäsbacka Merja	
J	Kultti Pekka	2/4	Killinen Esa	
J	Kuusikko Liisa	4/4	Kivimäki Veli-Matti	
J	Pukkinen Marjut	2/4	Viljanmaa Pirkko	
J	Welling Yrjö	4/4	Saari Raija	

Elinkeino- ja kaavoitusjaosto; 7 kokousta, 40 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Kuusikko Erkki	4/4	Saari Raija	
Vpj	Tuuri-Tammela Helena	4/4	Rinta-Korkeamäki Paula	
J	Heinilä Miko	2/4	Hahtola Sami	1/2
J	Rinta Jaakko	4/4	Kauppinen Pentti	
J	Viljanmaa Pirkko	4/4	Myllyniemi Hanna	
J	Varo Raili	3/4	Vaismaa Marko	

Khall 19.6.2017, 113 §

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Kuusikko Erkki	3/3	Perkiö Nina	
Vpj	Tuuri-Tammela Helena	2/3	Luhtala Maria	
J	Heinilä Miko	1/3	Hahtola Sami	1/2
J	Hulkko Maarit	3/3	Pukkinen Jaakko	
J	Viertola Jari	3/3	Hintsa Reino	
J	Viljanmaa Pirkko	3/3	Rajamäki Sirkku	

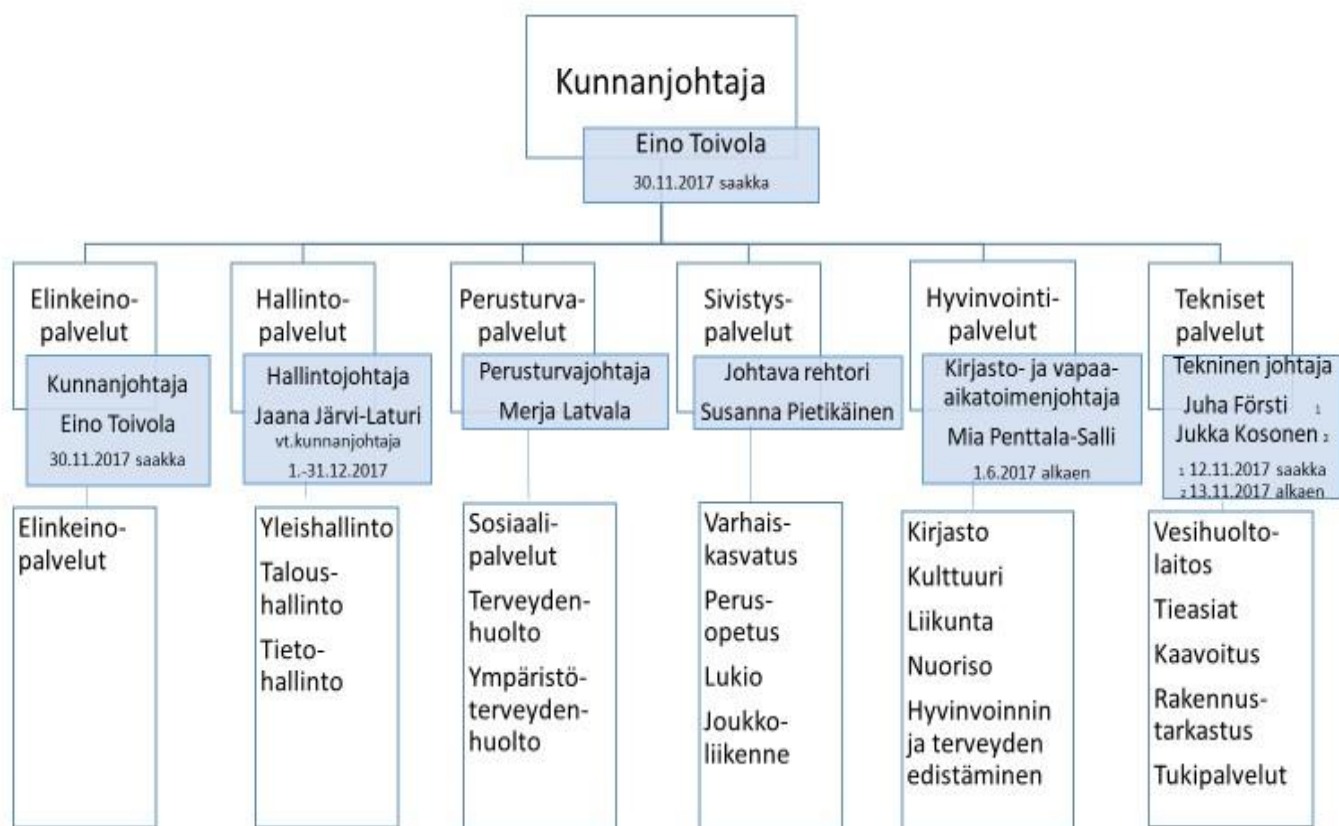
Henkilöstötoimikunta; 7 kokousta, 35 §:ää

Pj	Toivola Eino	2/2		
J	Järvi-Laturi Jaana	2/2		
J	Pukkinen Jaakko	1/2		
J	Tuuri-Tammela Helena	2/2		

Khall 19.6.2017, 114 §

Pj	Toivola Eino	3/5		
Vpj	Mäki-Rammo Mirva	5/5		
J	Järvi-Laturi Jaana	5/5		
J	Pukkinen Jaakko	5/5		

Isonkyrön kunnan palvelualueet ja palvelualueiden johtajat

Kunnanjohtaja: Eino Toivola 30.11.2017 saakka
Hallintojohtaja: Jaana Järvi-Laturi (sekä vt. kunnanjohtaja 1-31.12.2017)
Perusturvajohtaja: Merja Latvala
Johtava rehtori: Susanna Pietikäinen
Kirjasto- ja vapaa-aikatoimenjohtaja: Mia Penttala-Salli, 1.6.2017 alkaen
Tekninen johtaja: Juha Försti 12.11.2017 saakka, Jukka Kosonen 13.11.2017 alkaen

Tilinpäätösvuoden aikana 1.6.2017 alkaen sivistyspalveluista erotettiin omaksi palvelualueekseen hyvinvointipalvelut. Hyvinvointipalveluiden palvelualueen johtajaksi nimettiin kirjasto- ja vapaa-aikatoimenjohtaja.

Kunnan toiminta on jaettu palvelualueisiin. Palvelualueet on jaettu tehtäväalueisiin ja edelleen tulosyksiköihin, joissa on kustannuspaikkoja. Kustannuspaikka on yksittäisen palvelutoiminnan tai kohteen nimi ja numero.

Kunnan taloutta ja rahavirtoja ohjataan ja talouden toteutumaa seurataan tehtäväalueittain, tulosyksiköittäin ja edelleen kustannuspaikoittain.

3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Koko maan kehitys

Vuonna 2017 BKT:n kasvun ennustetaan nopeutuneen 3,1 prosenttiin. Vauhdikkaan vuoden jälkeen Suomen talouden kasvu hidastuu kahden prosentin tuntumaan ennustejaksolla. Vuonna 2018 talouskasvu hidastuu 2,4 prosenttiin ja edelleen 1,9 prosenttiin v. 2019. Lähivuosina taloutta tukevat sekä ulkomaankauppa että kotimainen kysyntä. Viennin kasvu tasoittuu maailmankaupan kasvun mukaiseksi ja nettoviennin kasvua tukeva vaikutus pienenee. Kotitalouksien kulutuskysyntää rajoittaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen hidastuva kasvu.

Laaja-alainen talouskasvu nosti v. 2017 työllisten määrän 1,0 % edellisvuotta korkeammaksi ja samalla työllisyysaste nousi 69,6 prosenttiin. Bruttokansantuotteen kohtuullisen nopeana jatkuva kasvu vuosina 2018 ja 2019 parantaa edelleen työllisyyttä ja samalla työttömien määrä laskee. Työllisyysasteen odotetaan nousevan lähes 71 prosenttiin ja vastaavasti työttömyysasteen laskevan alle 8 prosenttiin v. 2019.

Nimellisansioiden arvioidaan nousseen v. 2017 ansiotasoindeksillä mitattuna 0,2 prosenttia, johtuen kilpailukyky sopimukseen sisältyvistä nollakorotuksista ja julkisen sektorin lomarahojen leikkauksesta. VM:n kansantalousoaston ennusteessa ansiotaso kasvaa 2,0 % vuosina 2018 ja 2019. Tämä ansiotason nousu on edelleen 2000- luvun keskimääräistä vauhtia hitaampaa, mikä on sopusoinnussa korkean työttömyyden kanssa. Koko talouden palkkasumman ennustetaan kasvavan 3,0 % v. 2018 ja 2,6 % v. 2019.

Vuonna 2017 inflaatio nopeutui 0,7 prosenttiin erityisesti energian hintojen nousun vuoksi, mutta oli edelleen tavanomaista hitaampaa. Vuosina 2018 ja 2019 kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitatun inflaation odotetaan kiihtyvän 1,4 ja 1,5 prosenttiin talouskasvun jatkuessa. Hinnat nousevat tulevana vuosina laajemmin eri hyödykeryhmissä, mutta palveluiden hintojen nousun vaikutus kokonaisinflaatioon pysyy jatkossakin suurimpana.

Kansantalouden palkansaajien yhteenlasketun ostovoiman kehitys määräytyy ansiotason, työllisyyden, inflaation, verotuksen ja tulonsiirtojen perusteella. Vuonna 2017 ostovoimaa tukivat työllisyyden kasvu ja kilpailukyky sopimukseen liittyvät veronkevennykset. Ostovoimaa heikensivät inflaation nopeutuminen, työntekijän sosiaaliturvamaksujen nousu sekä julkisen sektorin lomarahojen leikkaus. Palkansaajien ostovoiman kasvun ennustetaan kiihtyneen 1,8 prosenttiin vuonna 2017 ja se hidastuu vain vähän v. 2018. Ostovoiman kasvu hidastuu 0,3 prosenttiin v. 2019, koska palkansaajien sosiaaliturvamaksut nousevat.

Kilpailukyky sopimuksen ja tuottavuuden nopean kasvun seurauksena Suomen yksikkötyökustannusten arvioidaan laskeneen lähes neljä prosenttia v. 2017. Euroopan komission ennusteen mukaan Suomen yksikkötyökustannusten kasvu jää vuosina 2017–2019 selvästi euroaluetta hitaammaksi. Näin ollen Suomen kustannuskilpailukyky paranee merkittävästi suhteessa muuhun euroalueeseen.

(Valtiovarainministeriön julkaisut 31.1.2018: Talousnäkymät ja palkanmuodostus)

Kuntien taloudellinen tilanne

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2017 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden vahvistuneen viime vuonna, mutta ennako-odotukset eivät kuitenkaan täysin toteutuneet. Vuoden 2017 tilikauden tulos parani tilinpäätösennakkotietojen mukaan noin 200 miljoonaa euroa, mutta jäi kuitenkin 500 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin viime syksyn kuntatalousohjelmassa arvioitiin.

Kuntasektorin toimintakulut laskivat viime vuonna keskimäärin 1,0 prosenttiyksikköä muun muassa kilpailukyky sopimukseen liittyvien toimien, perustoimeentulotuen Kela-siirron ja kuntien omien säästötoimien vuoksi. Kuntien verotulot 2017 kasvoivat koko maan tasolla yhteensä 2,0 prosenttia, eli 450 miljoonaa euroa. Samanaikaisesti valtionosuudet kuitenkin laskivat 3,3 prosenttia eli 300 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli negatiivinen 60 kunnassa, joista kaikki ovat alle 100 000 asukkaan kuntia.

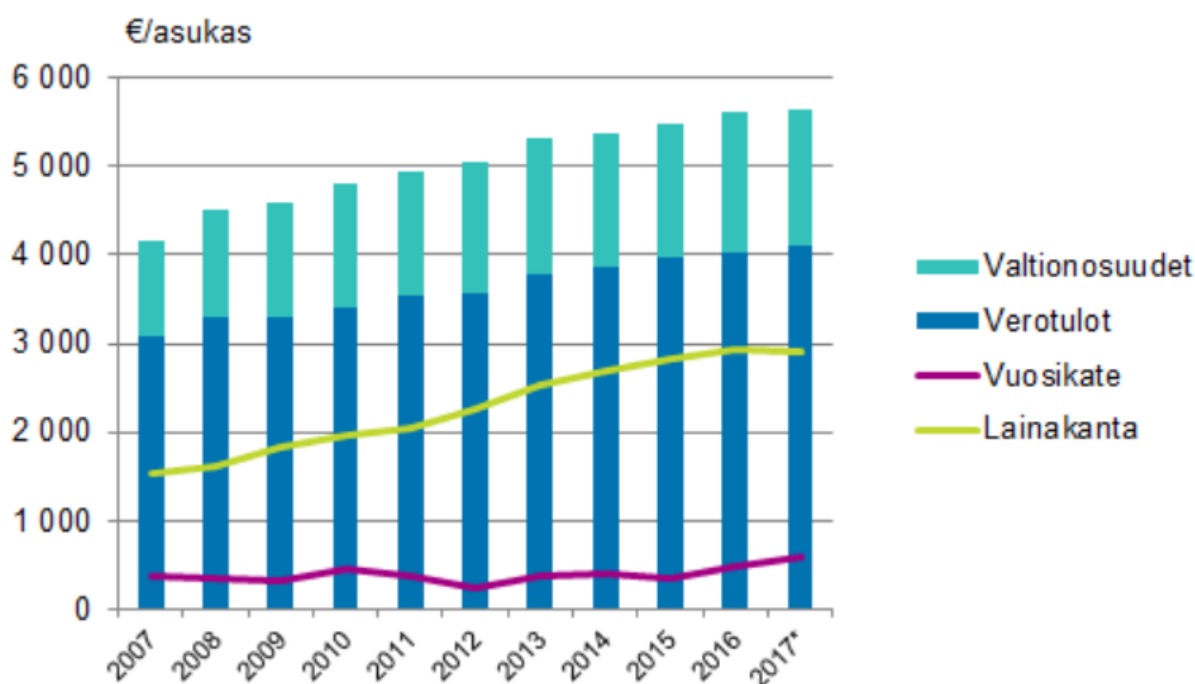
Kuntaliiton mukaan kuntakentän menot eivät vähentyneet niin paljoa kuin valtiovarainministeriö ennakoii, joten kuntiin viime vuonna kohdistuneet valtionosuusleikkaukset ovat olleet ylimitoitettuja. Valtion rahoitusosuuden pienentymisen seurauksena peruspalveluiden rahoitus on jäänyt yhä enemmän kuntien vastuulle.

Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investoinnin rahavirta nousi plussalle 250 miljoonaan euroon, mikä merkitsee, että kuntatalouden rahoitusasema on ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tasapainossa. Muutoksen taustalla on kuntien tiukka taloudenpito, harkitut investoinnit sekä koko julkisen sektorin yhteinen tasapainottamispolitiikka.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta nousi vuonna 2017 yhteensä noin 150 miljoonaa euroa eli 0,9 prosenttia. Tämä johtuu siitä, että kuntien lainakanta laski 100 miljoonaa euroa samalla, kun kuntayhtymien lainakanta kasvoi suurista sairaalainvestoinneista johtuen 250 miljoonaa euroa. Kuntien lainakanta laski yli 100 000 ja alle 2 000 asukkaan kunnissa. Muissa kuntakokoluokissa velkaantuminen jatkui. Tällä hetkellä kuntien ja kuntayhtymien lainakanta on 18,3 miljardia euroa.

Kuntien talousarviokyselyn mukaan verotulot ja valtionosuudet eivät juurikaan kasva vuonna 2018 samalla kun toimintakulut kasvavat noin miljardi euroa. Vuosi 2019 näyttäytyy kuntien arvioissa yhtä vaikeana. Kuntaliitto ja FCG ovat selvittäneet kuntasektorin korjausvelkaa. Arvion mukaan kuntakonserneilla on laskennallisesti katettavaa korjausvelkaa 4 miljardia euroa pelkästään toimitilojen ja kiinteistöjen osalta ja korjausvelka on edelleen kasvamassa. Jotta investoinnit voidaan rahoittaa, on kuntien tulokehityksen jatkossakin oltava vahvaa ja menot pidettävä kurissa. (Kuntaliitto tiedote 7.2.2018)

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2007–2017*

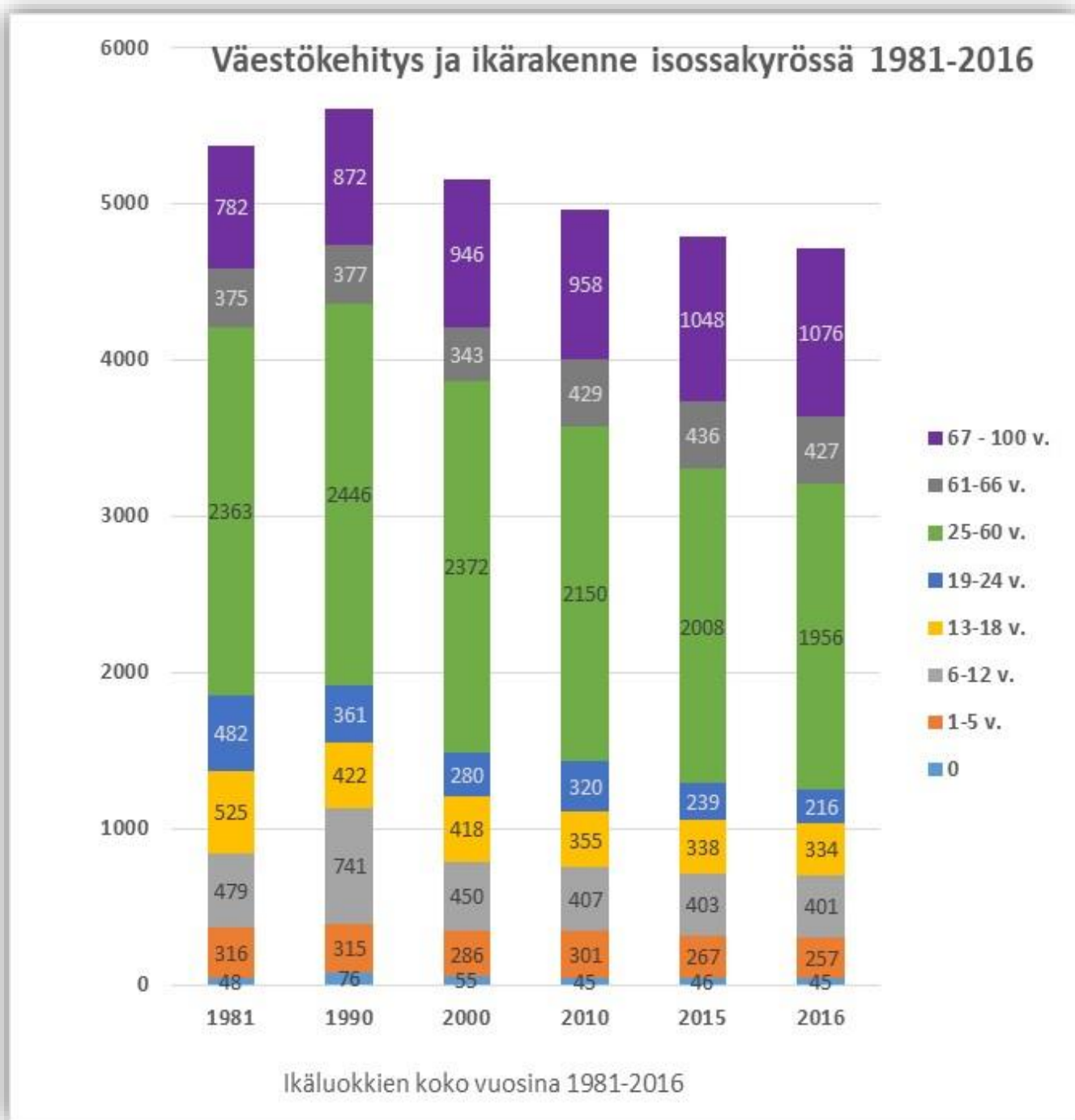
Vuosien 2007–2016 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2017 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2016.

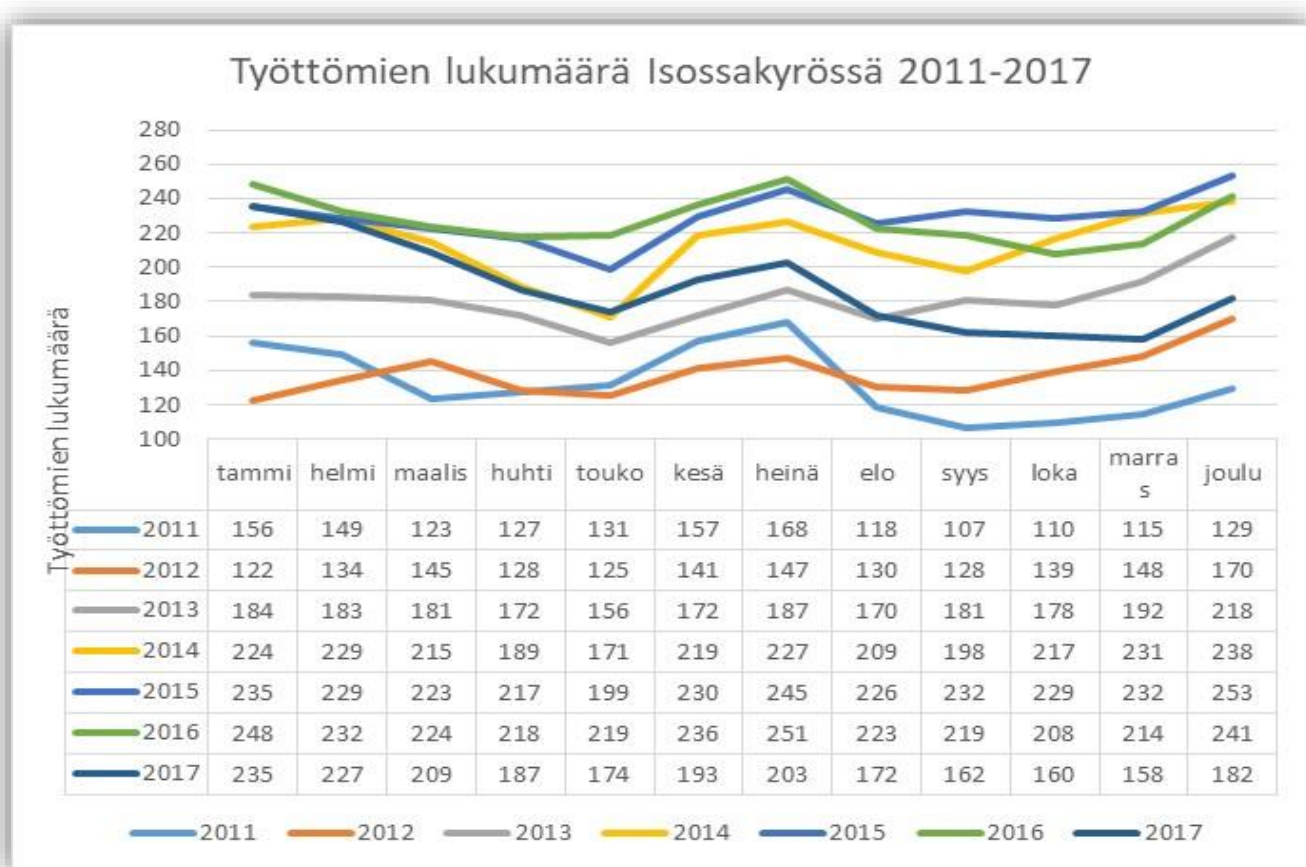
*Tilinpäätösarviot

(Tilastokeskus 7.2.2018: Manner-Suomen kuntien vuosikate 3,2 miljardia euroa vuonna 2017)

Isokyrö

Väestörekisterikeskuksen joulukuun 2016 lopun tilastossa Isonkyrön kunnan asukasluku on 4.712 henkilöä, josta naisia oli 2.323 ja miehiä 2.389. Työvoiman määrä vuonna 2017 oli 2.113 henkilöä. Seuraavissa kaavioissa esitetään Isonkyrön kunnan väestön sekä työttömien määrän kehitys.

4. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Isonkyrön kunnan strategia 2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2016 ja strategian jalkauttaminen sisältyi talousarvioon 2017 ja taloussuunnitelmaan 2017–2019. Kunnanvaltuusto tarkensi strategiaa kokouksessaan 23.5.2017 § 15.

Hallintosääntö uudistettiin vastaamaan uutta kuntalakia Kuntaliiton mallin pohjalta. Kunnanvaltuusto hyväksyi hallintosäännön 23.5.2017 § 14 ja se tuli voimaan 1.6.2017. Konserniohjeet uusittiin ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 15.6.2017 § 33.

Kunnan luottamushenkilö- ja palvelualueorganisaatiota muutettiin 1.6.2017 alkaen siten, että sivistyspalveluista erotettiin hyvinvointipalvelut omaksi palvelualueekseen 1.6.2017 alkaen. Kunnanvaltuusto päätti 23.5.2017 § 16 muuttaa talousarviota 2017 siten, että Kirjasto- ja vapaa-aikapalvelut -tehtäväalue muutettiin perustettavan hyvinvointilautakunnan tehtäväalueeksi 1.6.2017 alkaen.

Kuntavaalit järjestettiin ensimmäistä kertaa keväällä ja uusi valtuusto aloitti toimintansa kesäkuussa, jolloin valittiin kunnan muut toimielimet.

Vuonna 2017 Etelä-Pohjanmaalla jatkettiin sote- ja maakunta-alueen valmistelua, johon Isonkyrön kunta osallistui.

Pitkäaikainen kunnanjohtaja Eino Toivola ilmoitti 31.5.2017 irtisanoutuvansa kunnanjohtajan virasta 1.12.2017 alkaen. Kunnanvaltuusto valitsi 28.9.2017 § 50 kunnanjohtajaksi oikeustieteen maisteri, varatuomari Tero Kankaanpään, joka otti viran vastaan 1.1.2018. Myös tekninen johtaja vaihtui tilinpäätösvoiton aikana.

Isonkyrön kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2017 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2017–2019 kokouksessaan 16.11.2016 § 26. Talousarvio vuodelle 2017 hyväksyttiin 315 853 euroa ylijäämäisenä.

Talousarvioon 2017 verotuloja arvioitiin kertyvän yhteensä 15,5 miljoonaa euroa vuonna 2017. Arvio tehtiin kunnallisverotulon osalta vuoden 2016 verotulojen perusteella mm. alueen talouskehitystä hiukan ennakkoiden. Kunnallisveroa kertyi 623.000 euroa budjetoitua vähemmän. Kiinteistöveron tuotto toteutui lähes arvioidusti. Yhteisövero kertyi 193.000 euroa budjetoitua enemmän. Em. johtuen verotuloja kertyi yhteensä 437.000 euroa vähemmän kuin talousarviossa budjetoitiin. Valtionosuudet toteutuivat budjetoitusti, niitä saatiin 13,1 miljoonaa euroa.

Talousarviovuoden aikana talousarvioon 2017 tehtiin valtuustoon nähden sitovalla tasolla yksi muutos investointiosan maan ostoon ja myyntiin.

Tilikauden budjetoitua parempi tulos johtuu pääosin jokaisen palvelualueen menomäärärahojen alittamisesta. Henkilöstökulujen budjetoitua alhaisempi toteutuma jokaisella palvelualueella johtuu mm. sivukulujen budjetoitua alhaisemmasta toteutumisesta. Budjetoituvaiheessa sivukulujen merkittävä aleneminen ei ollut vielä tiedossa. Niin ikään sijaisia on palkattu vain harkiten, mm. sairausloman ajaksi ei ole palkattu sijaista, mikäli tehtävät on pystytty hoitamaan muutoin.

Hallintopalveluissa säästöt syntyivät henkilöstökulujen lisäksi mm. pelastuslaitoksen ja maaseutuhallinnon kulujen budjetoitua alhaisempina toteutumana. Korkomenot toteutuivat budjetoitua alhaisempina loppuvuodesta 2016 tehdystä ylimääräisestä lainanlyhennyksestä johtuen. Satunnaisissa tuotoissa on esitetty lomituspalveluiden järjestämisestä aiheutuneiden hallintopalveluihin kirjattuihin eläkemenoperusteisten ja varhe-maksujen korvaukset Kurikan kaupungilta aiemmilta vuosilta.

Elinkeinopalveluissa kuluja toteutui 34.000 euroa budjetoitua vähemmän.

Perusturvapalveluissa terveydenhuollon asiakaspalveluiden ostoja toteutui n. 85.000 euroa budjetoitua vähemmän. Toimeentuloturvassa kuluja toteutui 141.000 euroa budjetoitua vähemmän. Sosiaalipalveluissa menoja kertyi kokonaisuudessaan 257.000 budjetoitua vähemmän.

Sivistyspalveluissa toimintatuotot ovat ylittyneet n. 50.000 eurolla ja ulkoiset toimintakulut alittuneet n. 200.000 eurolla. Tuottojen ylitys muodostuu lähinnä hanketuloista, joita ei oltu budjetoitu, koska hankehakemukset tehtiin vasta loppuvuodesta. Toimintakulujen alitus johtuu Varhaiskasvatus -tulosityksikön lasten kotihoidontuesta, musiikkikoulutuksen ja kansalaisopetuksen ostopalveluista n. 73.000 euroa sekä muiden palvelujen ostoista n. 24.000 euroa. Perusopetus- ja lukiokoulutus -tulosityksikön henkilöstökulujen alitus on n. 71.000 euroa mm. viran täyttämättä jättämisen vuoksi. Sivistyspalveluissa on lisäksi muodostunut pieniä säästöjä eri tiliryhmissä useilla kustannuspaikoilla.

Hyvinvointipalveluissa säästöt syntyivät lähinnä sisäisistä vuokrasta ja siivouksesta.

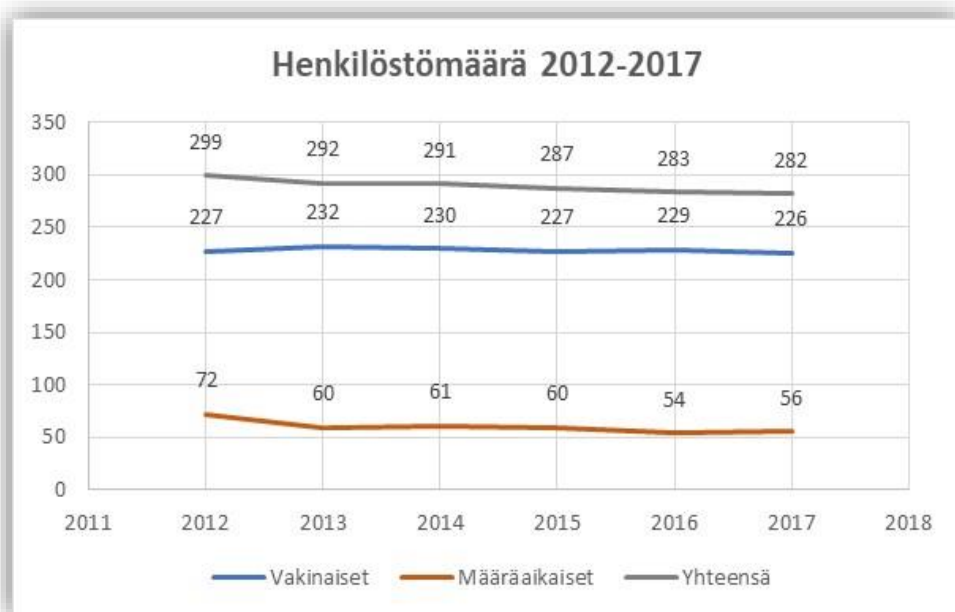
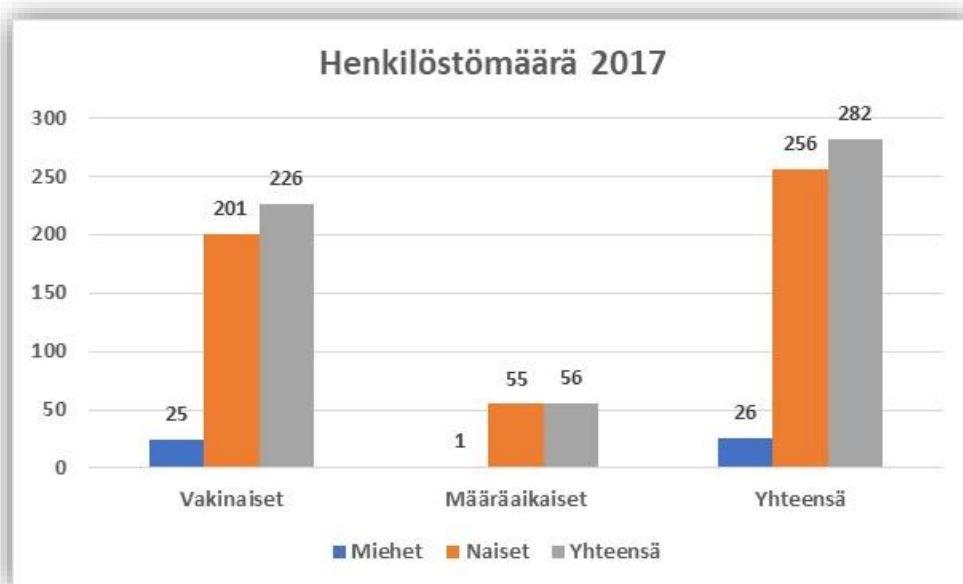
Teknisissä palveluissa toimintatuotot ovat alittuneet n. 350.000 eurolla ja toimintakulut ovat alittuneet lähes 530.000 eurolla. Vesilaitoksen toimintatuotot ylittyivät 33.000 eurolla, johtuen lähinnä kesällä tehdystä muutoksesta, jonka myötä liittymismaksut näkyvät tulona, eivätkä velkana taseessa kuten tähän saakka. Liittymismaksujen näkyminen tulona koskee myös viemärlaitosta, jonka toimintatuotot ylittyivät n. 30.000 eurolla. Viemärlaitoksen toimintakulut sen sijaan jäivät yli 52.000 euroa arvioitua pienemmiksi, johtuen lähinnä Kyrönmaan Jätevesi Oy:n selvästi vuotta 2016 pienemmästä laskutuksesta. Talvi 2016-2017 oli melko lämmin, josta johtuen kiinteistöjen osalta kulut olivat n. 135.000 euroa arvioitua pienemmät. Lämmin talvi näkyy matalampina lämmitys- ja esim. pihojen auraukuluina. Uimahallin osalta tuotot jäivät n. 82.000 euroa arvioitua pienemmiksi, mutta myös kulut jäivät yli 110.000 euroa arvioitua matalammiksi. Molempia selittää sekä postin, että matkahuollon palveluiden arvioitua vähäisempi käyttö. Sekä ruokahuollon että siivouksen osalta kulut – ja tätä myöden myös tuotot – jäivät n. 10 % arvioitua pienemmiksi. Näiden molempien kustannuspaikkojen osalta erot arvioituun johtuvat mm. siitä, että laitteistojen huoltokulut olivat selvästi arvioitua alhaisemmat sekä siitä, että varsinkin lyhyempiä sijaistuksia on hoidettu omalla henkilöstöllä eikä näihin ole palkattu uusia tekijöitä. Näiden lisäksi monilla kustannuspaikoilla on tullut pieniä ylityksiä ja alituksia sekä tuottojen, että kulujen osalta.

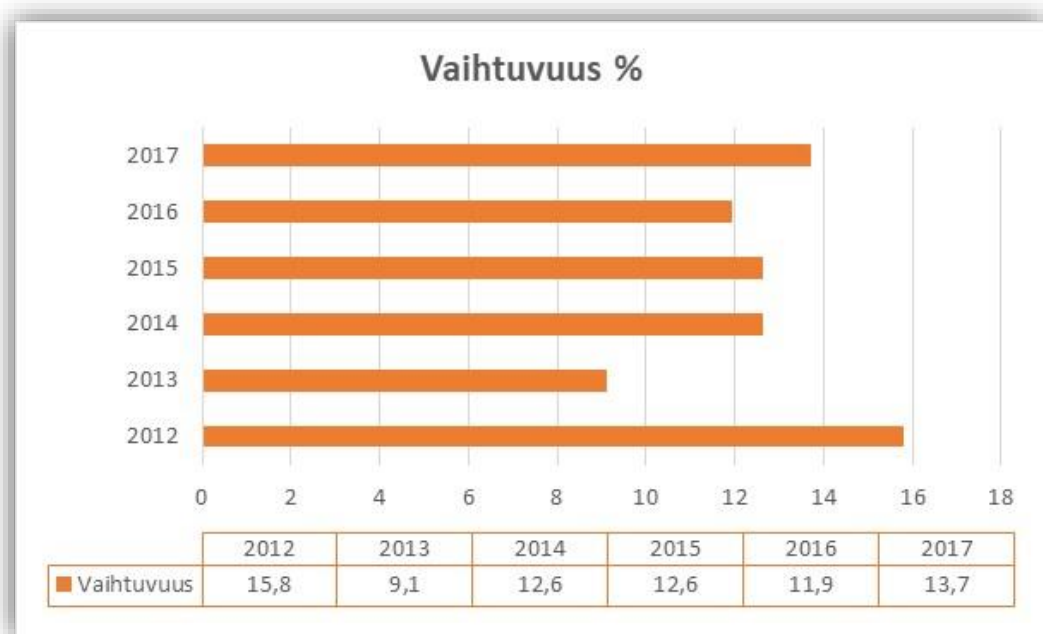
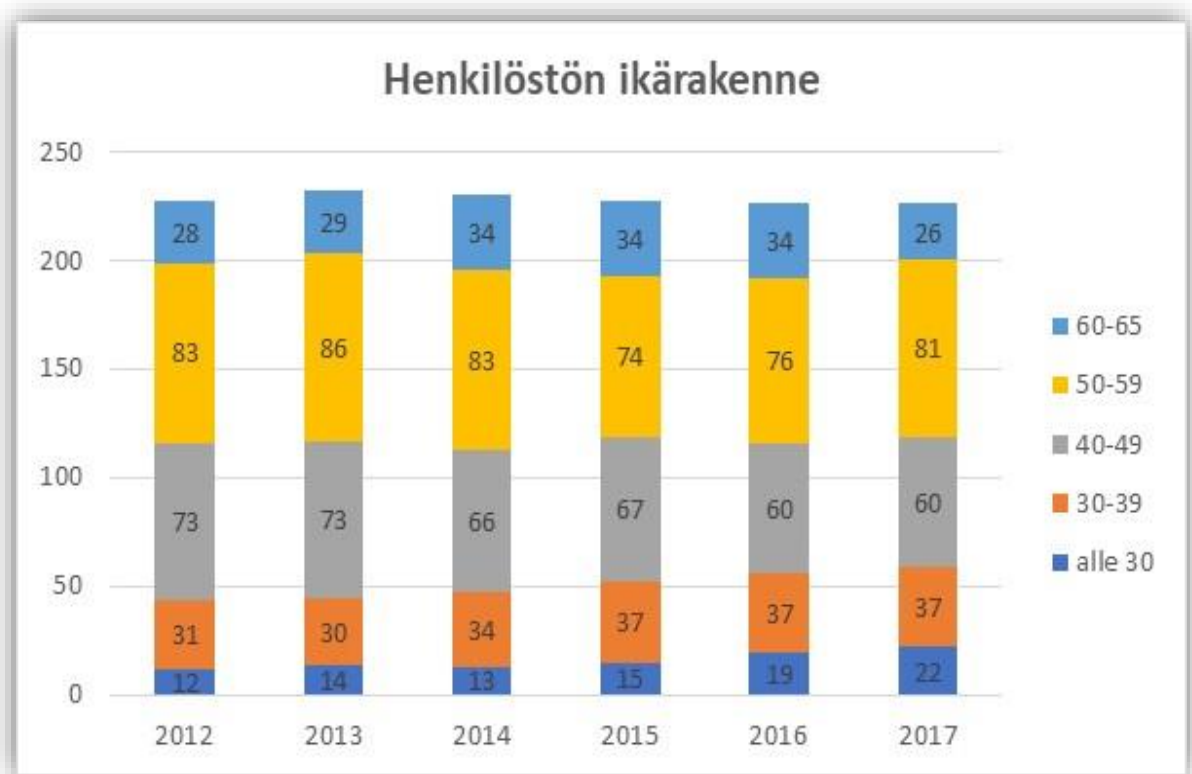
5. Kunnan henkilöstö

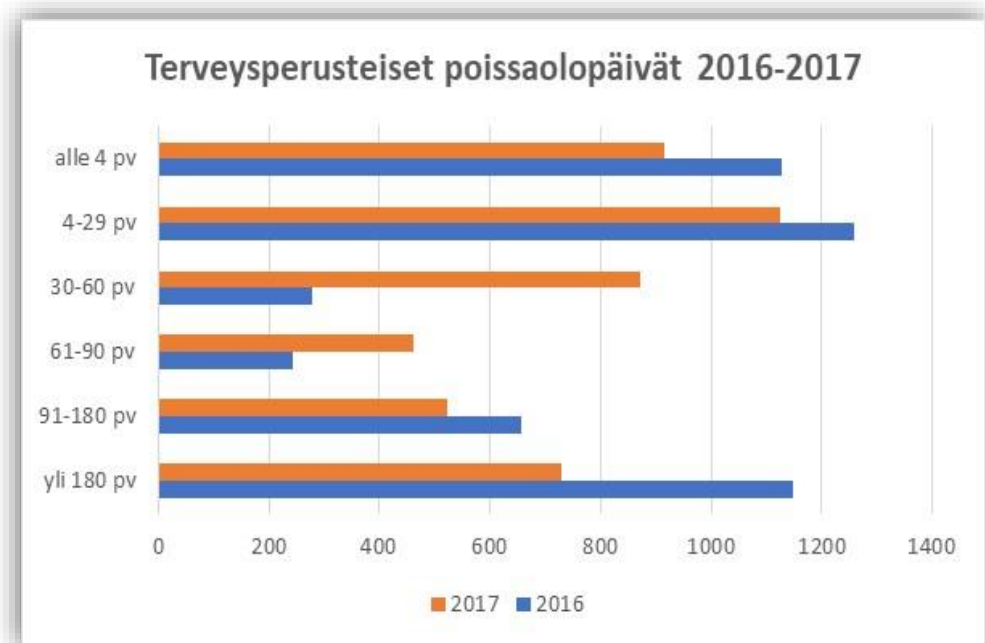
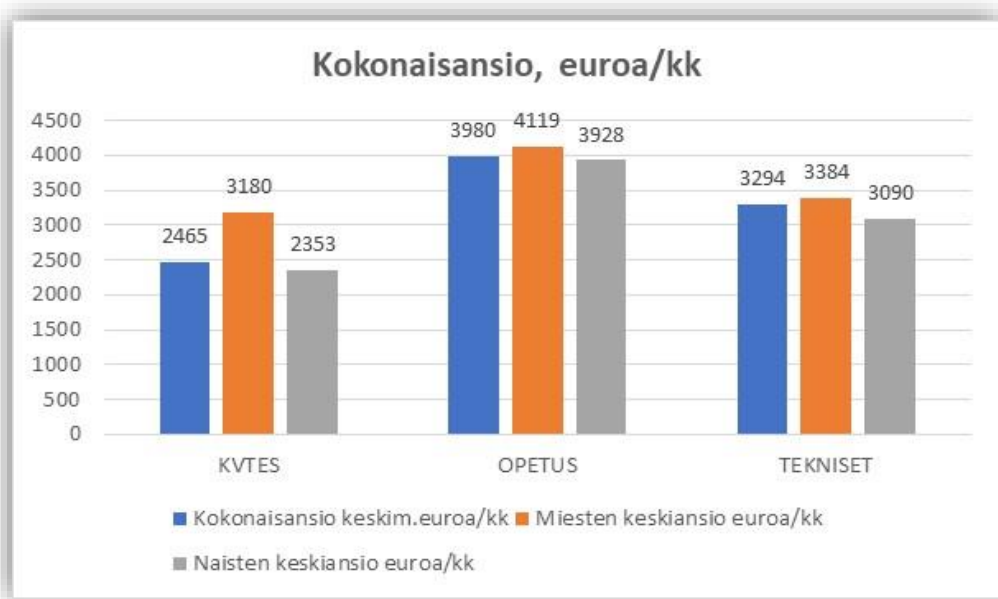
Isonkyrön kunnan vuoden 2017 henkilöstökulut olivat 11.479.033,56 euroa (11.544.346,17 euroa vuonna 2016). Henkilöstökulut alenivat mm. sivukulujen alenemisen vuoksi sekä valtakunnallisen kiky-sopimuksen vaikutuksesta johtuen. Kuntien työntekijöiden lomarahaa päätettiin leikata 30 %:lla vuosina 2017–2019. Sijaisia on palkattu vain harkiten, mm. sairauslomien ajaksi ei aina palkata sijaista.

Tilinpäätösvuonna tehtiin jälleen koko henkilöstölle työtyytyväisyyskysely, kyselyn vastausprosentti jäi aiempaa alhaisemmaksi, tulokset olivat hyvät aiempien kyselyiden tapaan. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen aloitettiin. Yhteistoimintatoimikunta kokoontui useasti. Työterveyspalvelut ostetaan 1.1.2017 alkaen Seinäjoen Työterveys Oy:ltä. Työsuojelussa päätettiin ottaa käyttöön Awanic-ohjelma, jossa voidaan mm. tehdä työsuojelun läheltä piti-ilmoitukset sekä vaarojen ja riskien kartoitukset. Tyky-etuudet pidettiin entisellä tasolla. Marraskuussa järjestettiin koko henkilökunnalle vuosijuhla, jossa luovutettiin työmerkkipäivälahjat. Syntymäpäivä- ja eläkekahvit järjestetään työyksiköissä.

Henkilöstöä koskevat tiedot esitetään seuraavissa kaavioissa ja taulukoissa:

6. Ympäristötekijät

Isonkyrön kunnalla ei ole kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen vaikuttavia erityisiä ympäristötekijöitä. Hallinto-oikeus ei ole vielä antanut ratkaisuaan viemärlaitoksen toiminta-alueen supistamispäätöksestä.

7. Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a §:n mukaisesta korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista Isonkyrön kunta huolehtii mm. noudattamalla sisäisen valvonnan ohjetta sekä Kuntaliiton ohjetta vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista.

8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma vuosille 2018–2020 laadittiin talousarvion 2017 ja -suunnitelman 2017-2019 tapaan siten, että sote- ja maakuntauudistus huomioitiin toiselle taloussuunnitelmavuodelle sekä henkilöstön siirtyvyydessä että menomäärärahojen ja tuloarvioiden osalta. Tämän hetken tietojen perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuun siirtyminen tulevalle maakunnalle ei aiheuta Isonkyrön kunnalle merkittävää taloudellista riskiä sillä edellytyksellä, että sote-kiinteistöille on käyttöä täysimääräisesti myös vuoden 2023 jälkeen. Palvelujen säilyttäminen tulee edellyttämään aktiivista edunvalvontaa erityisesti maakuntahallinnon suuntaan.

Uusien liikuntatilojen rakentaminen sekä yritys- ja asuinalueiden infrastruktuuri tulee vaatimaan kunnalta merkittäviä panostuksia. Tähän on kuitenkin varauduttu pitämällä kunnan velkamäärä alhaisena ja vuosikate hyvällä tasolla.

9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kunnan toimintaan vaikuttavat mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Isonkyrön kunnan merkittävin riski on kunnan taloudellisen tilanteen heikkeneminen mm. valtionosuuksien vähenemisen vuoksi. Riskien toteutuessa vaikutukset kunnan palvelutuotantoon ovat merkittävät.

Palvelutoiminnan sujuvuuteen kohdistuu henkilöstöön liittyviä riskejä. Henkilöstön vähäinen määrä rajoittaa osin varahenkilöjärjestelmän ylläpitoa. Riskiä pyritään vähentämään mm. ostopalvelusopimuksin ja hajauttamalla osaamista. Kasvavat osaamisvaatimukset asettavat haasteita henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja henkilöstön saatavuus vaikuttavat osaamiseen ja palvelutoiminnan sujuvuuteen. Riskinä on myös riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä, kuten sosiaalityöntekijöistä sekä sairaanhoitajista. Toiminnallisia riskejä ovat myös tietojärjestelmän toimivuus ja mahdolliset lainsäädännön muutokset. Rahoitusriskinä ovat mm. kunnan maksuvalmiuden ylläpito sekä korkoriskit. Vahinkoriskeihin varaudutaan vakuutuksin. Nykyisellä lainamäärällä korkoriski on kuitenkin vähäinen.

10. Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kunnanvaltuusto on 13.10.2014 § 29 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Riskienhallinnassa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta (Khall 14.4.2015 § 74). Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa toimintojen jatkuvuus ja palvelujen häiriötön tuottaminen. Riskienhallintaa toteutetaan riskien arvioinneilla. Lähtökohtana on ennakkoon arvioida merkittävimmät riskikohteet, ja niihin varautumalla ja ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä poistaa ja tai minimoida niiden mahdolliset seuraamukset.

Kunnan toimintaa ohjataan lainsäädännöllä, hallintosäännöllä ja erilaisilla määräyksillä. Lisäksi kunnan henkilökuntaa ohjeistetaan antamalla muita erillisiä ohjeita. Tilinpäätösvouden aikana kunnan taloushallinto ulkoistettiin kuntien ja kuntayhtymien omistamalle Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:lle.

Toiminnan asian- ja lainmukaisuutta seurataan asioiden valmisteluvaiheessa sekä päätösten täytäntöönpanon yhteydessä. Toimintaa on pääosin toteutettu säännösten, lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan mukaisesti. Sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on järjestetty ohjeita noudattaen. Esille tullessiin kehittämistarpeisiin on puututtu. Valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita kulu-neella tilikaudella.

Kunnan toimintaa on kehitetty kuntalaisten tarpeisiin perustuen ja talouden tasapainottaminen huomioiden. Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Viran- ja toimenhaltijoiden tehtävät, valtuudet ja vastuut on määritelty hallintosäännössä, delegointipäätöksissä ja esimiehen hyväksymissä tehtävänkuvauksissa. Riskienhallinta on

osa esimiehen päivittäisjohtamista. Työnjako hoidetaan ja varmistetaan siten, ettei väärinkäytösten mahdollisuuksia eikä vastuupäselvyyksiä aiheuttavia työyhdistelmiä synny. Uudet työntekijät perehdytetään tehtäviinsä ja kunnan toiminnan tavoitteisiin. Kehityskeskustelut käydään vuosittain. Viranhaltijapäätöksistä pidetään päätöspöytäkirjaa. Osaamista on syytä hajauttaa ja varahenkilöjärjestelmää kehittää jatkuvasti.

Toiminnan ja talouden toteutumista on seurattu talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisin toteutumamaraporttein, jotka on käsitelty ao. lautakunnassa. Talousarviomuutoksia ei ole tehty valtuustoon nähden sitovalla, tehtäväalueiden tasolla talousarvion käyttötalousosaan. Investointiosan muutos on esitetty toteutumavertailussa.

Hankinnoissa on käytetty merkittävien osin Vaasan hankintapalvelukeskuksen kilpailuttamia tavarantoi-
mittajia. Myös KL-Kuntahankinnat Oy:n kilpailuttamia puitesopimuksia on hyödynnetty. Laskujen ja muiden tositteiden hyväksyjät määräytyvät hallintosäännön mukaisesti. Asiatarkastuksesta määrätään talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Käteiskassoja hoidetaan asianmukaisesti. Uimahallin, postin ja matkahuollon sekä kirjaston, kunnanviraston neuvonnan ja Palvelukeskus Laurilan ruokalan kassat on tarkastettu säännöllisesti. Tositetarkastuksia tehdään systemaattisesti sekä pistokokein henkilöstöpäätösten ja tilinpidon osalta. Rahoitusriskejä on hallittu ennakoimalla kunnan rahavirtoja maksuvalmiussuunnittelulla sekä hajauttamalla lainojen korkosidonaisuutta sekä kiinteään että vaihtuvaan korkoon.

Kunnanhallitus on erikseen päättänyt vakuutusperiaatteista 14.4.2015 § 73. Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksin. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2016. Kunnassa on lakisääteisten vakuutukset vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta sekä lisäksi myös muita vakuutuksia, mm. tapaturmien varalta. Suurempia vahinkoja ei ole sattunut.

Sisäistä tiedonkulkua on kehitetty mm. pitämällä esimiespalavereita ja työyksikkökohtaisia palavereita. Toiminnan kehittämiseksi organisaation sisäistä tiedonkulkua, sisäistä ja ulkoista viestintää sekä dokumentointia on syytä edelleen parantaa mm. tietojärjestelmiä kehittämällä sekä yhtenäistämällä toiminta-ohjeita edelleen.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä sisältyy käyttötalouden tehtäväalueiden toteutumavertailuun.

Tavoitteet on saavutettu riittävällä tasolla sekä toiminnan että talouden näkökulmasta. Toiminta on pääsääntöisesti toteutettu valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa lautakuntien hyväksymien käytösuunnitelmien mukaisesti. Toteutumavertailussa on esitetty syitä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen poikkeamiin. Tekninen lautakunta on käsitellyt investointihankkeiden toteutumiset kokouksessaan 14.3.2018.

Päätösten pysyvyys

Kunnanhallitus käsitteli yhden oikaisuvaatimuksen vuonna 2017 ja päätti jättää sen tutkimatta prosessinedellytysten puuttumisen vuoksi.

Perusturvalautakunnassa on käsitelty kolme oikaisuvaatimusta, joista yhdessä viranhaltija teki itseoikaisun. Lautakunnassa on käsitelty myös kaksi kantelua, joista on todettu, että kantelu ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin. Lisäksi korkein hallinto-oikeus antoi päätöksen Isonkyrön kunnan hyväksi lastensuojelun kustannusriita-asiassa, tulot kirjataan vuodelle 2018, koska päätös tuli alkuvuodesta 2018.

Sivistyslautakunnalla ei ole ollut oikaisuvaatimusasioita.

Hyvinvointilautakunnalla ei ole ollut oikaisuvaatimusasioita.

Isonkyrön kunnan teknisen lautakunnan tielautakuntana pitämään toimitukseen 30.5.2016 nro 2/2016 (Kempin metsätie) on haettu muutosta. Pohjanmaan käräjäoikeus, maa- ja metsätalouden oikeus on 30.6.2017 nro 16/5391 hylännyt asiasta tehdyn valituksen. Korkein oikeus on 5.12.2017 päättänyt, ettei myönnä valituslupaa. Maa- ja metsätalouden tuomio jää pysyväksi.

Teknisen lautakunnan päätöksestä 26.11.2015 § 132 hallinto-oikeudelle tehty valitus on vielä kesken.

Ympäristölautakunnalla ei ole ollut oikaisuvaatimusasioita.

Kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta ei ole käytetty vuonna 2017.

11. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa sekä niistä johdetuissa tunnusluvuissa. Edellä mainitut sisältyvät tilinpäätöslaskelmiin.

12. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Kunnan tase ja tunnusluvut sisältyvät tilinpäätöslaskelmiin.

13. Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulot ja -menot
(ulk)

2017

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3 420 466	10,69	Toimintakulut	29 036 504	91,10
Verotulot	15 063 070	47,07	Valm. omaan käyttöön.-	0	0,00
Valtionosuudet	13 132 011	41,04	Korkokulut	29 128	0,09
Korkotuotot	6 914	0,02	Muut rahoituskulut	113	0,00
Muut rahoitustuotot	45 564	0,14	Satunnaiset kulut	0	0,00
Satunnaiset tuotot	142 795	0,00	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakoll. varausten muutos +/-	0	0,00
Käyttöom. myyntivoitot -		0,00	Käyttöom. myyntitappiot -		0,00
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet inv. menoihin	0	0,00	Käyttöom. investoinnit	2 255 963	7,08
Käyttöomais. myyntitulot	187 218	0,59			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaam. vähennykset	0	0,00	Antolainasaam. lisäykset	0	0,00
Pa.lainojen lisäys	0	0,00	Pa.lainojen vähennys	550 000	1,73
La.lainojen lisäys	0	0,00	La.lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman lisäykset	0	0,00	Oman po:n vähennykset	0	0,00
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	31 998 038	100,00	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	31 871 708	100,0

Täsmäytyslaskelma:

Kokonaistulot yhteensä	31 998 038
Kokonaismenot yhteensä	31 871 708
Erotus	126 330

Rah. Muut maksuvalm. muutokset	207 592
lask: Kassavarojen muutos	333 922
Summa	-126 330

14. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Tytäryhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei-yhdistelty (kpl)
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	
Kunnall.liiketoimintaa harj.yht.	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	4	4
Yhteisyhteisöt	1	
YHTEENSÄ	<hr/> 11 <hr/>	<hr/> 4 <hr/>

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto hyväksyi konserniohjeet 15.6.2017 § 33. Konserniyhtiöitä koskevat tavoitteet on annettu talousarviossa ja -suunnitelmassa. Kunnan edustajat yhtiökokouksiin on valinnut kunnanhallitus ja se on samalla antanut tarpeellisia ohjeita hallituksen jäsenten valinnasta.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Isonkyrön Lämpö Oy

Isonkyrön kunnan talousarviossa 2017 asettamat tavoitteet Isonkyrön Lämpö Oy:lle

- kilpailukykyisen lämmitysenergian tuottaminen ja jakelu keskustaajamassa
- taloudellisen omavaraisuuden kohottaminen pitkällä tähtäimellä
- sijoitetulle pääomalle korkotuotto 1 %
- raportointi kunnanhallitukselle sekä taloussuunnitelma- ja tilinpäätösasiakirjojen toimittaminen

Tavoitteiden toteutuminen

Yhtiön liikevaihto oli 682.524,05 euroa (681.137,60 euroa vuonna 2016) ja tilikauden voitto 37.864,10 euroa (77.331,72 euroa vuonna 2016). Yhtiön energian hinta on pidetty kilpailukykyisellä tasolla. Verko-
toa on laajennettu ja muutettu Laurilan alueella.

Yhtiön vuoden 2017 lämmönmyynti oli 7,88 GWh (7,66 GWh vuonna 2016). Lämpöenergia tuotettiin lähes kokonaisuudessaan puupohjaisella polttoaineella. Vuoden 2017 aikana tehtiin parannuksia polttoai-
neen syöttölaitteistoon sekä parannuksia automaatiolaitteistoon.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy

Isonkyrön kunnan talousarviossa 2017 asettamat tavoitteet Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:lle

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy tukee kuntaa asuntopolitiikan toteutuksessa ja tekee yhteistyötä kunnan kanssa rahoitushuollossa, riskien hallinnassa, henkilöstöpolitiikassa ja hankintatoimessa siten, että osakeyhtiössä noudatetaan samoja periaatteita kuin kunnassa. Isonkyrön Asuntovuokraus raportoi kunnanhallitukselle sekä toimittaa kunnalle taloussuunnitelman ja tilinpäätösasiakirjat. Tavoitteena on yhtiön tuloksen kehittäminen, investointikyvyn lisääminen ja omavaraisuusasteen nostaminen.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n omistajapolitiittisena linjauksena on, että vuokra-asuntojen tarjonta vastaa parhaalla mahdollisella tavalla myös tulevaisuuden vaatimuksia. Kiinteistöjen kunnossapidosta on huolehdittava suunnitelmallisesti. Korjaussuunnitelmasta kunnanhallitus antaa erillisen ohjeen. Vuokratason määrittelyssä on otettava huomioon rahoitustarpeet ja yleinen vuokrataso sekä mahdollisuuksien mukaan sitoutuneen pääoman korko. Asuntojen määrää ja huoneistorakennetta on tarkasteltava vuosittain. Kiinteistöt tulee vakuuttaa täydestä arvosta, myös keskeytysvahinkojen varalta. Tavoitteena on, että sekä Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n asuntojen että kunnan suoraan omistamien asuntojen käyttöaste on 95 %.

Tavoitteiden toteutuminen

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n taloissa asui vuoden lopussa 264 asukasta. Asuntojen käyttöaste oli 87,4 %, mikä on 5,1 %-yksikköä edellisvuotta alhaisempi. Tilikauden päättymisen jälkeen käyttöaste on hiukan parantunut. Vapautuneita asuntoja oli 68. Asunnon saaneita ruokakuntia oli 47, joista neljä yhtiön sisäisiä siirtoja. Tyhjiä asuntoja oli 31.12.2017 yhteensä 20 asuntoa. Vaihtuvuus oli 27 %. Vaihtuvuus on noussut edellisvuodesta 1 %-yksikön verran.

Yhtiön liikevaihto 1.042.779,07 euroa laski edellisestä vuodesta käyttöasteen laskusta johtuen. Tappio ennen tilinpäätössiirtoja oli -16.313,40 euroa (voitto 12.510,89 euroa vuonna 2016) ja tilikauden tappio -50.139,76 euroa (-44.796,51 vuonna 2016). Pidätettyjä vuokravakuuksia oli 31.12.2017 yht. 44.075,03 euroa. Kiinteistöjen korjauskulut olivat 254.442,44 euroa vuonna 2017. Kiinteistöihin kohdistuvan lainan määrä oli 2.766.949,07 euroa vuoden lopussa. Lainoja lyhennettiin vuoden aikana yhteensä 273 480,00 euroa. Yhtiön maksuvalmius on ollut hyvä.

Vuoden 2017 aikana eri kohteissa on mm. uusittu pylväsvaloja ja kiinteistöjen lukostoja sekä uusittu piha-alueita. Asukkaiden vaihtuessa huoneistoissa on tehty pintaremontteja sekä siivouksia.

Kyrönmaan Jätevesi Oy (yhteisyhteisö)

Isonkyrön kunnan talousarviossa 2017 asettamat tavoitteet Kyrönmaan Jätevesi Oy:lle

- lupaehtojen mukaiset puhdistustulokset
- kustannustehokkuuden ylläpitäminen
- sijoitetulle pääomalle korkotuotto 1 %
- raportointi kunnanhallitukselle sekä taloussuunnitelma- ja tilinpäätösasiakirjojen toimittaminen
- toteutetaan Isonkyrön kunnan alueelta tulevien jätevesien mittaaminen kunnan rajalla

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2017 aikana keskityttiin laitoksen uudistuksiin sekä laitteistojen toimintojen yksinkertaistamiseen. Suurimmat muutokset koskivat linkolaitteiston toimintaperiaatteen muutosta ja käytettävyyttä. Vuonna 2017 puhdistamo toimi pääosin lupaehtojen mukaisesti, lukuun ottamatta ammoniumtyypen puhdistustehoa, jonka heikkeneminen johtui verkostoon päässeistä vuotovesistä. Vuonna 2017 puhdistamolla käsiteltiin jätevesiä yhteensä 676.259 m³.

Yhtiön liikevaihto oli 441.923,99 euroa (598.979,56 euroa vuonna 2016). Tilikauden tappioksi muodostui -1.418,71 euroa (voitto oli 23.316,27 euroa vuonna 2016).

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Isonkyrön Lämpö Oy:n energian myyntihinta tullaan pitämään jatkossakin kilpailukykyisenä muihin polttoaineisiin verrattuna. Energian hinta saadaan pysymään kohtuullisella tasolla tehostamalla biopolttoaineiden käyttöä. Myös jatkossa tullaan käyttämään puupohjaisia ja paikallisia polttoaineita. Yhtiön talouden odotetaan jatkavan positiivista kehitystä uuden laitoksen ja kustannustehokkaan toiminnan ansiosta. Pääasioita kannattavuuden ja positiivisen kassavirran jatkamiseksi on kustannustehokkuus, järkevät ja oikea-aikaiset investoinnit sekä nykyisen infrastruktuurin kustannustehokas ylläpito ja huolto. Kaukolämpöverkon lisälaajennuksia etsitään aktiivisesti myös vastaisuudessa. Verkostoa laajennetaan, jos se on hallituksen määrittelemillä takaisinmaksuajoilla rakennettavissa tai jos yhtiön hallitus niin päättää. Yhtiön toimintaa ja laitteistoa kehitetään toimintavarmempaan ja tehokkaampaan suuntaan.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n toimintaa tullaan uudistamaan ja kehittämään mahdollisuuksien mukaan. Kiinteistöjen korjauksia tehdään vuosittain taloudellisten mahdollisuuksien mukaan. Vuosittain korjauksiin käytettävä summa on n. 300.000 euroa. Yhtiön taloudellinen tila jatkuu hyvänä tulevinakin vuosina, mikäli asuntojen käyttöaste säilyy korkeana, mutta tällä hetkellä yhtiön suurin uhka on laskeva käyttöaste. Verotuksessa muodostuva hyllypoisto tulee huomioida tulevina vuosina tilinpäätöstä tehtäessä. Asuintalovarausta puretaan vuosittain vanhimmasta päästä. Huolimatta lisääntyneestä korjaustoiminnasta, asuintalovarausten kokonaiskertymä kuitenkin lisääntyy vuosittain.

Kyrönmaan Jätevesi Oy:n jätevedenpuhdistamon energiatehokkuutta ja ympäristöluvan mukaista toimintaa tullaan kehittämään edelleen. Lisäksi huomiota tullaan kiinnittämään laitoksen käytettävyyteen. Yhtiön talouden osalta tulevilla järjestelyillä pyritään saavuttamaan kustannussäästöjä. Laitoksen automaatio- ja kemikaalitekniisiä ratkaisuja tullaan uudistamaan maltillisesti ja suunnitellusti.

Isonkyrön kuntakonsernin talouden kokonaistilanne edellyttää myös tytäryhtiöiden hyvää tuloksellista toimintaa.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanvaltuusto on 13.10.2014 § 29 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kunnanhallitus on 14.4.2015 § 74 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Ko. asiakirjat koskevat myös kuntakonsernin yhtiöitä. Kuntakonsernin tarkastuksesta ja valvonnasta on säännökset konserniohjeessa. Kunnanhallitus antaa ohjeet tytäryhteisöjen hallituksiin valittavista henkilöistä, seuraa niiden toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia yhteisön hallitukselle havaitsemiensa epäkohtien korjaamiseksi. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa ja kunnanhallituksen antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa veloitetaan tytäryhteisöjen edustajia raportoimaan yhtiön toiminnasta kunnanhallitukselle vuosittain. Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja tilinpäätöksestä selvityksiä niin harkitessaan. Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurannasta.

Konserniohjeen mukaan yhtiön toimitusjohtajan on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan ennakokäsitys tehdessään päätöstä konserniohjeessa mainitusta merkittävästä asiasta. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakokäsitys on haettu.

Isonkyrön Lämpö Oy:n riskienhallinta tähtää katkeamattomaan lämmöntuotantoon asiakkaalle, tuloskehityksen turvaamiseen sekä maksuvalmiuden ylläpitämiseen ennakoimattomissa ja muuttuvissa tilanteissa. Riskien hallinta, tunnistaminen ja mahdollinen suojautuminen ovat yhtiölle jatkuva prosessi. Toiminnassa on varauduttu mm. kaukolämpöverkon massiiviseen vuotoriskiin, henkilöstöriskihin, sähkön toimituskeskeytyksiin ja lämmöntuotannon keskeytysriskiin. Verkoston huolto ja kunnossapito on oleellinen osa riskienhallintaa. Korkealla olevat pohjavedet ja ohjaamattomat hulevedet ovat ongelma. Kaava-alueilla korkealla olevista pohjavesistä pyritään informoimaan kuntaa poistamaan ongelmaa ja mahdollisuuksien mukaan yritetään rakentaa pumppaamoja pitämään kaukolämpöjohdot pohjaveden yläpuolella. Pienen henkilökunnan riskiä pyritään paikkaamaan hyvillä yhteistyökumppaneilla. Sähkön toimituskeskeytys turvataan varasähköntuotantolaitoksella. Laitoksella on käytössä varavoimakone, jolla pystytään varmentamaan lämmöntuotanto sähkökatkoksissa. Lämmöntuotannon keskeytysriskiin on varauduttu

siten, että yhtiöllä on oma varakattilalaitos, joka voidaan tarvittaessa liittää kaukolämpöverkoston useammasta pisteestä. Lisäksi yhteistyökumppaneiden kautta saadaan järjestettyä varavoimaa tarvittaessa.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n toiminnan kannalta keskeisiä riskitekijöitä ovat asuntojen vuokraustoiminnan tyhjäkäyttöriskit, rahoitusrakenteesta johtuvat lainoituksen korkoriskit ja kiinteistöjen kuntoon ja korjaukseen liittyvät tekniset riskit. Muut toiminnalliset riskit koskevat lähinnä asukkaiden vuokranmaksukyvyyn kehitystä sekä yhtiön organisaatiota. Yhtiön käyttöaste oli tilikaudella 2017 keskimäärin 87,4 prosenttia ja vaihtuvuus 27 prosenttia. Käyttöaste laski edellisestä vuodesta 5 % ja on hälyttävällä tasolla. Käyttöasteen lasku näkyy pienentyneinä tuottoina. Käyttöasteen lasku on tällä hetkellä yhtiön suurin riski. Lainoituksen korkoriskiä on pyritty pienentämään lainajärjestelyillä. Kiinteistökannan kuntoa seurataan laatimalla kuntoarviota sekä tarkastelemalla kiinteistöjä ja huoneistoja. Tietoja käytetään korjaustoiminnan lähtökohdaksi. Kiinteistöjen samankaltainen ikärakenne muodostaa korjaustoiminnalle haasteen. Korjausvaje on taloudellisesti kohtalainen riski. Riskiä pyritään minimoimaan jatkuvalla korjaustoiminnalla ja nopealla reagoinnilla. Vuokralaisten maksukykyyn vaikuttavat yleiset taloudelliset suhdanteet ja työttömyys. Vuokrarästit pysyvät kohtuudessa nopealla reagoinnilla, tiiviillä seurannalla ja maksusuunnitelmien tekemisellä. Vuokravakuus vaaditaan uusilta vuokralaisilta. Yhtiön toimintaan vaikuttava riski on pieni ja haavoittuva organisaatio. Tähän on varauduttu siirtämällä tietotaitoa työntekijältä toiselle sekä hyvillä yhteistyökumppaneilla, joilta osaamista voidaan tarvittaessa ostaa. Yhtiöllä on vakuutukset, joilla varaudutaan omaisuus-, keskeytys-, vahinkoriskeihin.

Kyrönmaan Jätevesi Oy:n puhdistamon toimintaa on varmistettu automaation ja prosessin parantamisella. Prosessin toimivuutta ja valvontaa on lisätty kriittisten osuuksien varmistuksella. Lisäksi puhdistamon toimintavarmuutta on lisätty kriittisten komponenttien varaosilla, sekä yleistä varmuutta lisätty mm. yhteistyöllä muiden puhdistamolaitoksien kanssa. Jäteveden puhdistamon toimimattomuuden riski tulee pääosin hulevesien, sekä vuotovesien kapasiteetin ylittävästä osuudesta. Mitoituksen yli menevien jätevesien käsittely saattaa aiheuttaa prosessin seisahtumisen ja sitä kautta riskin jätevesin käsittelemättömyyteen. Riskiä pyritään minimoimaan mahdollisten vuotovesien pääsyn estämisellä jätevesiputkistoon. Sähkön toimituskeskeytykseen on varauduttu siten, että laitoksen yhteistyökumppaneiden kautta on järjestettävissä varavoimaa lyhyellä varoitusaajalla.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa sekä niistä johdetuissa tunnusluvuissa. Konsernin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Edellä mainitut sisältyvät konsernitilinpäätöslaskelmiin.

15. Keskeiset liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot esitetään kokonaisuudessaan tilinpäätöslaskelmien jälkeen.

16. Tilikauden tuloksen käsittely

Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. (KuntaL 115 §)

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden 2017 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Isonkyrön kunnan taseessa on edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää vuodelta 2017 hyväksytyn tilinpäätöksen jälkeen 8.361.505,57 euroa.

Vuodelta 2017 laadittu tilinpäätös osoittaa tilikauden tulokseksi +1.613.140,35 euroa.

Tilikauden ylijäämä 1.613.140,35 euroa lisätään taseen edellisten tilikausien ylijäämään kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Talouden tasapainottaminen

Vaikka Isonkyrön kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää, jatketaan tarkkaa taloudenpitoa edelleen.

TOTEUTUMISVERTAILU

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutusvertailussa seurataan toiminnallisten tavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista.

Talousarviossa on sitovia tehtäväalueiden meno-, tulo- ja nettomenomäärärahat. Tämä tarkoittaa sitä, että menomäärärahan käytön edellytyksenä on, että myös arvioidut tulot saadaan. Investoinneissa sitova taso on investointikohteittain menot. Talousarvioon merkityt määrärahat ovat käytettävissä ainoastaan talousarviovuoden aikana.

Tehtäväalueille annetut tavoitteet ovat sitovia tavoitteita sekä mittareina, suoritemäärinä, tunnuslukuina että sanallisina tavoitteina.

Isonkyrön kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2017 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2017–2019 kokouksessaan 16.11.2016 § 26. Talousarvio vuodelle 2017 hyväksyttiin 315.853 euroa ylijäämäisenä. Talousarviota muutettiin siten, että aiemmin sivistyslautakunnan tehtäväalueena ollut kirjasto- ja vapaa-aikapalvelut muutettiin hyvinvointilautakunnan hyvinvointipalveluiksi. Investointiosaan talousarviovuoden aikana tehty muutos on esitetty investointien toteutumisessa.

Talousarviossa 2017 valtuustoon nähden sitoviin eriin sisältyvät myös sisäiset tulot ja menot, joten toteutusvertailu esitetään samalla tavalla.

17. Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnanvaltuusto hyväksyi toukokuussa 2017 kunnan päivitetyn strategian 2025. Strategian mission mukaan ”Yrittämisen Isonkyrö on itsenäinen elinvoimakunta, joka huolehtii asukkaistaan laadukkailla palveluilla sekä mahdollistaa viihtyisän elämisen ja asumisen.” Strategia on jalkautettu palvelulupauksina kunnan eri palvelualueille vuoden 2017 talousarviossa. Monelta osin näitä lupauksia on täytetty vuoden 2017 aikana. Yrittämisen edellytyksiä luodaan kaikilla kunnan palvelualueilla.

Vuoden 2017 ja edellisten vuosien hyvä vuosikate antaa taloudellisen perustan kunnan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin turvaamiseen.

Yritystoiminta vilkastui selvästi vuoden aikana ja työllisyystilanne jatkoi parantumistaan verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Vireillä on edelleen useita merkittäviä yrityshankkeita, joilla parannetaan kunnan elinvoimaa. Nousukauden myötä yritysten investoidessa ja kasvaessa ne tarvitsevat lisää osaa-vaa työvoimaa, jonka saanti on osoittautumassa jatkuvasti yhä haastavammaksi.

18. Käyttötalouden toteutuminen

Toimielin: Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus:

Yleishallinnon ja talouden tehtäviin kuuluvat kunnan yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallinto sekä lakisääteisten vaalien järjestelytehtävät.

Lakisääteisten vaalien ennakoäänestyksen, koti- ja laitosaänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän äänestyksen käytännön järjestelyt sekä vaaleista tiedottaminen ja vaalihenkilöiden kouluttaminen.

Kunnan luottamustoimielimistä kunnanvaltuusto, tarkastuslautakunta ja kunnanhallitus sekä sen asettamat toimikunnat ja jaostot kuuluvat yleishallinnon ja talouden tehtäväalueelle. Keskeisimpiä tehtäviä ovat kunnanvaltuuston ja -hallituksen asioiden valmistelu ja täytäntöönpano sekä asianhallinta, puhelinvaihteen hoitaminen ja neuvonta, kunnan taloussuunnittelu, kirjanpito, talouden raportointi, tilinpäätöksen laatiminen, ostoreskontra, myyntireskontran yleislaskutus sekä palkanlaskenta, yhteistoiminta ja tietohallinto.

Työterveyshuollon ja tyky-toiminnan sekä kohdentamattomien eläkemenoperusteisten KuEI-maksujen kustannukset on keskistetty yleishallinnon ja talouden tehtäväalueelle.

Tehtäväalueen ostopalveluihin kuuluvat pelastustoimen tehtävät, jotka hankitaan alueelliselta pelastuslaitokselta sekä maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelut, jotka ostetaan Seinäjoen kaupungilta.

Yleishallinto ja talous

Kustannuspaikat 10000-11500, 13100

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Toimielinten ja palvelualueiden palvelu hallinto-, talous-, henkilöstö-, ja tietohallintoasioissa. Vaalien järjestäminen vaalilain ja säädösten mukaan aikataulussaan.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet toteutuivat talousarviossa esitetyllä tavalla.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikutavuustavoitteet</i>					
Talousarvio valmistuu ajallaan, viimeistään joulukuussa	viim. 12/2017		viim. 12/2017	11/2017	-
Talouden ajantasainen kuukausiraportointi	1/kk		1/kk	pääsäänt. 1/kk	-
Talouden osavuositarkastukset tammi-huhti ja tammi-elo	2 kpl/v		2 kpl/v	2 kpl/v	-
Tasekirja valmistuu ajallaan, 31.3. mennessä	viim. 31.3.		viim. 31.3.	khall 27.3.	-
Toimivat tietojärjestelmät, häiriöt yli 60 min	0		0	0	-
2017 Kuntavaalit, äänestysaktiivisuus suurempi kuin kunnallisvaalissa 2012	>65,8 %		>65,8 %	64,8 %	-1,0 %
<i>Henkilöstöä koskevat tavoitteet</i> (hallinto- ja elinkeinopalvelut)					
Kehityskeskusteluiden toteuttaminen 100 %	100 %		100 %	100 %	-
Koulutuspäiviä/hlö (vak.+ määräaik. 31.12.)	2		2	2,13	+0,13

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Yleishallinnon ja talouden vaikuttavuustavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu. Talousarvio 2018 valmistui hyvissä ajoin siten, että se hyväksyttiin kunnanvaltuuston veroprocenttikokouksessa. Tilinpäätös 2016 allekirjoitettiin kunnanhallituksessa 27.3.2017. Talouden osavuosikatsaukset ovat valmistuneet ajallaan, kuukausiraportointi viivästyi muutamasti mm. talousarvio- ja tilinpäätöskiireiden vuoksi. Taloushallinto ulkoistettiin kuntien ja kuntayhtymien omistamalle Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:lle 1.8.2017. Ulkoistamisella varaudutaan mm. eläköitymiseen sekä sote- ja maakunt uudistukseen. Maksuvalmius on pidetty hyvänä ja vuonna 2017 ei nostettu uutta lainaa. Kunnan taaseeseen ei kerry alijäämää tilikaudelta 2017.

Vaalialaisuuden turvaamiseksi keskusvaalilautakunta päätti yhdistää Lehmäjoen äänestysalueen ennakoäännet varsinaisen vaalipäivän ääniin kuntavaaleissa 2017.

Sisäistä viestintää on kehitetty pitämällä mm. esimiespalavereita ja osastopalavereita aikaisempaa useammin. Kunnan näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa kehitettiin. Internetsivut uudistettiin ja sivut julkaistiin tammikuussa 2018.

Tietojärjestelmät ovat pääsääntöisesti toimineet hyvin ja niissä ei ollut vuonna 2017 yli 60 minuuttia kestäviä häiriöitä. Palvelualueen virka- ja työvapaiden aikana tehtävät hoidettiin ilman ulkopuolisia sijaisia, mistä johtuen henkilöstökulut toteutuivat budjetoitua alhaisimpina.

Kehityskeskustelut toteutuivat hallinto- ja elinkeinopalveluissa 100 % ja osaston sisäisiä palavereita on pidetty lähes viikoittain.

Koulutuksissa on käyty tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan, osa koulutuksista on toteutettu verkkokoulutuksina. Kehityskeskusteluiden ja koulutuspäivien toteutuminen muilla palvelualueilla on esitetty niiden tehtäväalueiden toteutumavertailussa. Kesäkuussa järjestettiin työajanseurantakoulutus ja marraskuussa internetsivujen ylläpitokoulutus. Työtyytyväisyyskysely tehtiin marraskuussa 2017, Koko kunnan osalta työtyytyväisyys oli kokonaisuudessaan pysynyt aiemmalla hyvällä tasolla. Henkilökunnan tyky-etuudet pysyivät entisellään. Marraskuussa järjestettiin koko henkilökunnan yhteinen vuosijuhla. Työterveyshuollon palvelut ostetaan 1.1.2017 alkaen Seinäjoen Työterveys Oy:ltä. Hallintopalveluissa säästöt syntyivät henkilöstökulujen lisäksi mm. pelastuslaitoksen ja maaseutuhallinnon kulujen budjetoitua alhaisempana toteutmana. Virka- ja työvapaiden aikana ei palkattu ulkopuolisia sijaisia. Satunnaisissa tuotoissa on esitetty lomituspalveluiden järjestämisestä aiheutuneiden hallintopalveluihin kirjattuihin eläkemenoperusteisten ja varhe-maksujen korvaukset Kurikan kaupungilta aiemmilta vuosilta.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Kunnanhallituksen, sen jaoston tai toimikunnan ja viranhaltijoiden päätöksistä ei ole valitettu. Kunnanhallituksen päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, joka päätettiin jättää prosessinedellytysten puuttumisen vuoksi tutkimatta. Talous- ja henkilöstöhallinnon tositteet on tarkastettu systemaattisesti sekä pistokokein. Kunnanviraston neuvonnan kassa on tarkastettu säännöllisesti. Kunnan maksuvalmius on pysynyt hyvänä.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000110 Yleishallinto ja talous					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	50.000		50.000	46.808,05	3.191,95
TOIMINTAKULUT	-1.701.313		-1.701.313	-1.478.348,56	-222.964,44
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.651.313	0	-1.651.313	-1.431.540,51	-219.772,49
Rahoitustuotot ja -kulut				-113,83	113,83
VUOSIKATE	-1.651.313	0	-1.651.313	-1.431.654,34	-219.658,66
Poistot ja arvonalentumiset	-32.064		-32.064	-40.372,44	8.308,44
Satunnaiset erät				142.794,81	-142.794,81
TILIKAUDEN TULOS	-1.683.377	0	-1.683.377	-1.329.231,97	-354.145,03
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.683.377	0	-1.683.377	-1.329.231,97	-354.145,03

Toimielin: Elinkeino- ja kaavoitusjaosto

Toiminta-ajatus:

Elinkeinoitoimen keskeinen tehtävä on neuvonnan järjestäminen toimiville ja aloittaville yrityksille, tonttitarjonnasta ja infrastruktuurista huolehtiminen sekä hyvän yritysilmaston ylläpito ja kunnan markkinointi sekä matkailun kehittäminen.

Elinkeinopalvelut

Kustannuspaikat 012000-012010

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Yritysneuvonnan painopiste on perusneuvonnan lisäksi sukupolven vaihdoksissa ja muissa yritystoiminnan siirroissa toiminnan jatkajalle. Käynnissä on myös aktivointia yritysten keskinäisen yhteistyön lisäämiseen esim. yritysryhmähankkeiden hyödyntämisellä. Kaavoitus tonttivarannon lisäämiseksi eteni, mutta on osittain vielä meneillään.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Työllisyystilanne parantui merkittävästi vuoden aikana.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Isonkyrön työttömyysaste (31.12.) Yrityskanta	<9 397		<9 397	8,6 389	-0,4 - 8
Tuotantotavoitteet Yrityskäynnit	200		200	120	-80

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Uusia yrityksiä on perustettu 22 kpl (21 kpl vuonna 2016) ja lakkautettu 30 kpl (17 kpl vuonna 2016). PRH:n rekisteristä poistettu omatoimisesti toimimattomia yrityksiä, mikä selittää osan laskusta. Vasekin yrityskontakteja on ollut 120 kpl (138 kpl vuonna 2016) 71 eri yritykseen (78 vuonna 2016).

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Toiminnassa on noudatettu sisäisen valvonnan ohjetta.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000120 Elinkeinopalvelut					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT				1.640,70	-1.640,70
TOIMINTAKULUT	-193.950		-193.950	-159.688,78	-34.261,22
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-193.950	0	-193.950	-158.048,08	-35.901,92
VUOSIKATE	-193.950	0	-193.950	-158.048,08	-35.901,92
TILIKAUDEN TULOS	-193.950	0	-193.950	-158.048,08	-35.901,92
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-193.950	0	-193.950	-158.048,08	-35.901,92

Toimielin: Perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus:

Tehtäväalue sisältää perusturvalautakunnan, vanhus- ja vammaisneuvoston työskentelyn.

Toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia sekä järjestää taloudellisesti tarpeen mukaisia palveluja.

Perusturvan hallinto

kustannuspaikat 30000

Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Hallinnon tehtävänä on sosiaalipalvelujen ja toimeentuloturvan suunnittelu, ohjaus ja palvelujen kehittäminen sekä vahva yhteistyö perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toteuttajien kanssa palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä sekä sosiaali- ja terveystalouden yhteensovittamisessa.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen: Sosiaalipalvelun alueella on tehty rakennemuutoksia palvelujen tarjonnan ja kustannustehokkuuden parantamiseksi.

	Alkuperäinen TA 2017	TA- muutoks et	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>					
Päätöksen pitävyyttä oikeusasteissa seurataan, toteutuvat 99%	99%		99%	99%	0
Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien määrä Isossakyrössä.	22		22	34	+12
Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien määrä yhteensä (myös kunnan ulkopuolella olevat yritykset)	28		28	29	+1
<i>Henkilöstöä koskevat tavoitteet</i>					
Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 %	100 %		100 %	100 %	0
Koulutuspäivät/hlö (vak+määräaika 31.12.)	3		3	4,08	+1,08

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut: Henkilöstön täydennyskoulutusta toteutettiin kaikissa toimipisteissä henkilöstön esittämien toiveiden ja tarpeiden mukaisessa laajuudessa. Koulutuspäivissä päästiin tavoitteeseen. Työurien pidentämistä ja työssäjaksamista on tuettu työajanmuutoksilla yhteistyössä työterveyden ja työntekijän kanssa. On osallistuttu Parempi Arki-hankkeeseen, Kansakoulu, sosiaalihuollon asiakaskirjalain toimeenpano- ja Lape-hankkeeseen. E-P:n sote- ja maakuntauudistukseen on osallistuttu sosiaalipalvelujen osalta. Hoitoketjujen toimivuutta on edistetty. Vuonna 2017 käsiteltiin kolme oikaisuvaatimusta ja kaksi kantelua perusturvalautakunnassa. Yksi lastensuojelunkustannusriita oli käsiteltävänä korkeimmassa hallinto-oikeudessa, mutta ratkaistiin Isonkyrön kunnan hyväksi alkuvuodesta 2018. Vanhusneuvosto kokoontui neljä kertaa ja vammaisneuvosto kerran. Posti ja telepalveluja on jyvitetty myös hallintoon tämän vuoksi hallinto ylittyi n.1000e..

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä: Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita. Sisäistä valvontaa on tehostettu omavalvontasuunnitelmilla, osastopalavereilla, muilla kehittämispalavereilla, ohjeistuksilla sekä päätöksentekokäytäntöihin huomiota kiinnittämällä.

Isonkyrön kunta
Tilinpäätös 2017

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000300 Perusturvan hallinto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-39.247		-39.247	-40.252,69	1.005,69
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-39.247	0	-39.247	-40.252,69	1.005,69
VUOSIKATE	-39.247	0	-39.247	-40.252,69	1.005,69
Poistot ja arvonalentumiset	-15.000		-15.000	-4.896,48	-10.103,52
TILIKAUDEN TULOS	-54.247	0	-54.247	-45.149,17	-9.097,83
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-54.247	0	-54.247	-45.149,17	-9.097,83

Toimielin: Perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus: Sosiaalipalvelujen tehtäväalueeseen kuuluvat: kotipalvelu, asumispalvelut, laitoshoido ja sosiaalityö. Sosiaalipalvelut edistävät ja ylläpitävät asiakkaidensa ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta, toimintakykyä, suoriutumista ja osallisuutta. Sosiaalitoimi tuottaa tai järjestää tarpeelliset peruspalvelut tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti sekä ehkäisee ja vähentää elämänlaatua rajoittavia haittoja ja sosiaalisia riskitekijöitä.

Sosiaalipalvelut

kustannuspaikat 31110-31510
Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Perusturvalautakunta vastaa kuntien vastuulle säädettyjen sosiaalipalveluiden järjestämisestä

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen: Kuntien vastuulle säädetty sosiaalipalvelut on tuotettu lain edellyttämällä tavalla.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>					
Sosiaalipalvelujen määräaikojen toteutuminen:					
• Kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi, toteutuu 100 %	100 %		100 %	100 %	0
• Erityistä tukea tarvitsevan avuntarpeen selvitys aloitetaan viimeistään 7. pvnä yhteydenotosta ja selvitys valmistuu 3 kk sisällä	7/3		7/3	7/3	0
• Palvelutarpeen arvioinnit myös muilla valmistuu 3 kk sisällä	3		3	3	0
Säännöllisen kotipalvelun piirissä 13 % 75-vuotta täyttäneistä	>13 %		>13 %	12,6 %	-0,4
Omaishoidon tuen piirissä 5 % 75-vuotta täyttäneistä	5 %		5 %	6,3 %	+1,3
Yli 75-vuotiaita tehostetussa palveluasumisessa 5-6 %	5 %		5 %	5,3 %	+0,3
Yli 75-vuotiaista pitkäaikaisessa laitoshoidossa 3 %/asiakasmäärä	<3 %		<3 %	2,6 %	-0,4
Hoivaosaston käyttöastetavoite 93 %	>93 %		>93 %	88,41 %	-4,59

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Työntekijät ovat osallistuneet erilaisiin ryhmiin liittyen Sote -uudistukseen. Perhekeskumallia on rakennettu yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien, terveydenhuollon, poliisin, seurakunnan ja MLL:n kanssa. Isossakyrössä yhteistyö eri hallintoalojen kanssa toimii hyvin. Tämä mahdollistaa paremmin myös varhaisen puuttumisen. Sosiaalipalveluissa on pysytty lain määräämissä määrärajoissa. Omaishoidontuensaajia on ollut keskimäärin 59/kk. Omaishoitotuen jonoa ei ole ja yli 75-vuotiaiden määrä tuen saajina on lisääntynyt. Omaishoitajien tukena on aloitettu iltapäivä Kaffila tapaamiset. Kotipalvelua saivat kaikki sitä hakeneet ja sitä tarvitsevat ikäihmiset. Kotipalvelu ja kotisairaanhoidon aloitti konkreettisen yhteistyön yhteisillä tiimeillä.
Hakemuksia palvelukotiin tuli v. -17 yhteensä 17. Palvelukotiin tehtiin yhteensä 13 myönteistä päätöstä. Palvelukodissa on myös alle 75-vuotiaita asukkaita. Palvelukotiin ei ole jonoa. Kotiinpäin tehtävässä työssä on onnistuttu siltä osin, että laitoshoidossa jäätiin alle tavoitteen. Tehostetussa palveluasumisessa tavoite ylittyi hieman. Asiakkaat voidaan hoitaa loppuun asti myös palvelukodissa. Hoivaosaston kuormitusaste jäi tavoitteesta. Hoivaosastolla on kahden ja kolmen hengen huoneita, joihin ei voi laittaa eri sukupuolta olevia asiakkaita ja asiakkaiden sairaus voi myös rajoittaa sitä, voiko huoneessa olla toista asiakasta. Ikäihmisten palvelujen odotusaikojen seuranta julkaistiin kaksi kertaa vuodessa.
Lastensuojelussa tehtiin yksi kiireellinen sijoitus ja tästä huostaanottohakemus hallinto-oikeuteen sekä kaksi avohuollon sijoitusta, jotka ovat jo päättyneet. Huolto, tapaamiset ja elatusasiat saatiin pääsääntöisesti neuvoteltua lastenvalvojan luona. Sosiaalipalvelujen säästöjä ei oikein voi selittää vain tili ja kustannuspaikoilla. Kokonaisvaltaisella työllä on merkitystä sille, miten asiakkaiden elämäntilanteiden tukemisessa onnistutaan. Omaishoidontuki alittui, ei jonoa ja tukeen oikeutetut saivat tuen. Asumispalveluissa päästiin ratkaisuihin, joissa asiakas palasi kotiin asumaan. Palvelukeskuksessa ja kotipalvelussa otettiin sijaisia vain, jos tarvittiin. Palkoissa syntyi säästöä. Asiakkaiden hoidettavuus ei ole ollut niin vaativaa esim. tämä näkyi hoivaosaston lääkemenoissa. Lisäksi mm. rahaa säästy kehitysvammaisten avohoidossa asiakaspalvelujen ostot kunnilta ja muilta, vammaispalvelussa asiakaspalvelujen ostot muilta ja tuesta lapsiperheille. Työntekijät ovat onnistuneet löytämään toimivia ratkaisuja, joista on syntynyt säästöäkin.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnan järjestämisessä ei ole havaittu puutteita. Työntekijöiden kanssa on käyty kehittämiskeskustelut 100%. Uudet työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä ja kunnan toiminnan tavoitteisiin. Työntekijöiden kanssa pidetään säännöllisiä kehittämis- ja/tai osastopalavereita. Kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt, laskujen asiatarkastajat ja heidän varahenkilöt päätetään vuosittain. Työajanseuranta on käytössä. Työntekijöille on päivitetty tehtäväkuvaukset. Kotipalvelussa, palvelukodissa, hoivaosastolla, mielenterveyskuntoutujien päivätoiminnassa ja sosiaalitoimistossa on omavalvontasuunnitelmat.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000311 Sosiaalipalvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	1.024.100		1.024.100	1.000.579,87	23.520,13
TOIMINTAKULUT	-7.317.509		-7.317.509	-7.060.777,47	-256.731,53
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6.293.409	0	-6.293.409	-6.060.197,60	-233.211,40
VUOSIKATE	-6.293.409	0	-6.293.409	-6.060.197,60	-233.211,40
Poistot ja arvonalentumiset	-12.000		-12.000	-9.821,16	-2.178,84
TILIKAUDEN TULOS	-6.305.409	0	-6.305.409	-6.070.018,76	-235.390,24
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6.305.409	0	-6.305.409	-6.070.018,76	-235.390,24

Toimielin: Perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus: Toimeentuloturvan tehtäväalueeseen kuuluvat: ennaltaehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, kuntouttava työtoiminta ja Kelalle maksettavat pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuudet. Toimeentulotuen tarkoituksena on turvata henkilön tai perheen vähintään välttämätön toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä.

Toimeentuloturva

kustannuspaikat 032010, 032011 ja 032012

Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Tavoitteena on etsiä aktiivisesti eri yhteistyötahojen kanssa, erityisesti työvoimaviranomaisten kanssa, vaihtoehtoisia ratkaisuja työmarkkinatuen ja passiivisen toimeentulotuen tilalle. Tavoitteena on toimeentulotukihakemusten lakisääteisten käsittelyaikojen noudattaminen, tarvittaessa hakemusten täytön opastaminen ja oikeusasteissa kestävien päätösten teko.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen: Toimeentuloturva on tuotettu lain edellyttämällä tavalla

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikutavuustavoitteet</i>					
Toimeentulotukipäätökset tehdään 7 arkipäivän sisällä, toteutuu 100 %	100 %		100 %	100 %	0
Kiireellisissä tilanteissa toimeentulotukipäätös tehdään kahden arkipäivän sisällä yhteydenotosta, toteutuu 100 %	100 %		100 %	100 %	0
Toimeentulotuki, euroa/asukas	<66		<66	52,71	-13,29
Gini-kerroin: tuloeromittari, mitä suurempi Gini-arvo, sitä epätasaisempi tulojako on isokyröläisten keskuudessa (0-100) Isokyrö/koko maa	25,1/27		25,1/27	23,9/27,2	-1,1
Kunnan osittain maksaman työmarkkinatuen piirissä olevien 300pv- alle 1000 pv työttömänä olleiden määrä pysyy ka alle 25	<25		<25	23	-2
Kunnan osittain maksaman työmarkkinatuen piirissä olevien yli 1000 pv työttömänä olleiden määrä pysyy ka. alle 17	<17		<17	21	+4
Lisäpalkkatukipäätökset	3		3	2	-1
Työmarkkinatuen kuntaosuus €/asukas	42		42	44,38	+2,38

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
 Vuonna 2017 perustoimeentulotuen päätökset siirtyivät Kelalle. Täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen päätökset jäi kuntaan. Kunnassa toimeentulotukipäätökset on tehty ajallaan. Loppuvuotta kohti Kelan työmarkkinatuen saajat, jotka ovat ns. sakkolistalla vähenivät huomattavasti. Tähän vaikutti merkittävästi se, että tekninen palvelualue otti palkkatuella henkilön, joka toimii yhdyshenkilönä kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden ja työtehtävien välillä. Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmä kokoontui seitsemän kertaa. Yhteistyö työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa oli tiivistä. Asiakkaiden aktivointisuunnitelmat tehtiin määräajassa ja yhdessä asiakkaan kanssa pyrittiin löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja pitkittyneelle työttömyydelle. Arpeettiin osoitettiin niin monta kuntouttavaan työtoimintaan oikeutettua kuin sinne voitiin ottaa. Tuloero isokyröläisten välillä on tasaantunut hieman Gini-kertoimen mukaan. Kunnan myöntämää lisäpalkkatukea on myönnetty kahdesta henkilöstä. Toimeentuloturva alittui, koska tammi-maaliskuulle varattuja rahoja perustoimeentulotuella ei tarvinnutkaan käyttää. Asiakkaat ohjattiin heti vuoden alussa asioimaan Kelan kanssa. Budjetin teon yhteydessä oli oletus siitä, että perustoimeentulotuen varoja tulee vielä kunnan varata kolmelle ensimmäiselle kuukaudelle. Tilanne muuttui vuoden alussa siten, että kunnan ei tarvinnutkaan maksaa kyseisiä kuukausia. Täydentävää toimeentulotukea ei ole käytetty niin paljon kuin sitä varattiin. Lisäksi Arpeetin lasku oli pienempi ja kuntouttavan työtoiminnan tuloja on saatu enemmän kuin arvioitiin.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä: Sisäisessä valvonnassa ei havaittu puutteita. Toimeentulotukeen on lautakunnan hyväksymä ohjeistus.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000320 Toimeentuloturva					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	10.000		10.000	32.109,39	-22.109,39
TOIMINTAKULUT	-442.000		-442.000	-300.957,35	-141.042,65
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-432.000	0	-432.000	-268.847,96	-163.152,04
VUOSIKATE	-432.000	0	-432.000	-268.847,96	-163.152,04
TILIKAUDEN TULOS	-432.000	0	-432.000	-268.847,96	-163.152,04
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-432.000	0	-432.000	-268.847,96	-163.152,04

Toimielin: Perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus: Terveystuonon tehtäväalue sisältää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon. Perusterveydenhuollon palvelut tuottaa Seinäjoen kaupunki ja erikoissairaanhoidon palvelut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Terveystuolto edistää ja ylläpitää terveyttä ja toimintakykyä sekä vahvistaa kuntalaisen omaa vastuuta terveyden edistämässä ja sen ylläpitämässä kaikissa ikäryhmissä.

Terveystuolto

kustannuspaikat 34020, 34030 ja 34110
Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Perusturvalautakunta seuraa sairaanhoidon ja terveystuollon palvelujenkäyttöä ja kehitystä sekä hoidonparrastusta. Varsinaiset toimintaan liittyvät tavoitteet sisältyvät terveystuoksuksen ja sairaanhoitopiirin suunnitelmiin.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Taloussarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikutavuustavoitteet</i>					
Kelan sairastavuusindeksi	102		102	95,5	-6,5
Terveystuollon edistämistäktivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä	73		73	68	-5
Erikoissairaanhoidon sakkopäivät	0		0	0	0
Seuraavat vertailu Isokyrö/kokomaa:					
Tupakoi päivittäin, % 8-9. luokan oppilaista	0		0	14,6	+14,6
Tosi humalassa vähintään kerran kk:ssa % 8-9 luokan oppilaista	0		0	14,5	+14,5
Ylipaino % 8 ja 9 luokan oppilaista	16,4		16,4	25,6	+9,2
Perusterveydenhuollon avohuollon kaikki lääkärikäynnit/1000 asukasta	1565		1565	1544	-21
Aikuisten mtt avohoitokäynnit/1000 18-v täyttäneitä	457		457	238,6	-218,4
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät/1000 asukasta	100		100	90,02	-9,98
Psykiatrian sairaanhoitajan asiakkaita	95		95	124	+29

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Sairastavuusindeksi on mennyt alle maan keskiarvon 100, sairastavuus on pienentynyt viime vuoteen verrattuna. TEA-viisarin mukaan terveydenedistämisasiivisyys on laskenut. Tosi humalaan vähintään kerran viikossa juo itsensä Isossakyrössä 4,8% suurempi määrä 8-9 luokkalaisia kuin vastaavasti kokomaassa. 8 ja 9-luokkalaisten ylipaino on noussut vuodesta 2016. Aikuisten mtt-avohoitokäyntien laskuun on vaikuttanut oman psykiatrisen sairaanhoitajan toimen perustaminen. Kunnan omalla psykiatrisella sairaanhoitajalla kävi enemmän asiakkaita kuin tavoitteena oli. Palvelu on löytänyt hyvin paikkansa ja kynnys asiakkaaksi tuloon on madaltunut. Vuoden aikana tehostettiin edelleen tk:n vuodeosastojen ja hoivaosaston yhteistoimintaa siten, että potilaiden siirtymistä jatkohoitoon kotikuntaan seurattiin erityisen tiiviisti. Seinäjoen vuodeosastoja informoitiin jatkohoitomahdollisuuksista eri tavoin. Kertomusvuonna hoitopäiviä oli Seinäjoen terveyskeskuksen vuodeosastolla 2491 hpv ja vuonna 2016 vastaavasti 2129 hpv. Tk:n vuodeosastolla on ollut yli 20 - alle 100-vuotiata isokyröläisiä. Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannusten muutos edelliseen vuoteen oli 5,6 %. Ympäristöterveydenhuolto alittui. Perusterveydenhuollon osalta säästöä syntyi viranhaltijan palkoista, yksi lääkärin virka täyttämättä. E-P:n sairaanhoitopiirin asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymältä myös alittui hieman.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000340 Terveydenhuolto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-9.675.604		-9.675.604	-9.590.139,14	-85.464,86
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9.675.604	0	-9.675.604	-9.590.139,14	-85.464,86
VUOSIKATE	-9.675.604	0	-9.675.604	-9.590.139,14	-85.464,86
Poistot ja arvonalentumiset	-623		-623	-1.712,31	1.089,31
TILIKAUDEN TULOS	-9.676.227	0	-9.676.227	-9.591.851,45	-84.375,55
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9.676.227	0	-9.676.227	-9.591.851,45	-84.375,55

Toimielin: Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus:

Sivistystoimen tavoitteena on turvata Isonkyrön kunnan opetuspalveluja käyttäville lapsille ja nuorille tasavertaiset mahdollisuudet suoritua jatko-opinnoistaan sekä tukea kuntalaisten henkistä kasvua ja hyvinvointia järjestämällä päivähoidon ja koulutuspalvelujen lisäksi aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä hankkimalla musiikki- ja taideopetusta ja aikuiskoulutuspalveluja.

Varhaiskasvatus ja opetus

Kustannuspaikat: 40000, 31000 - 31030, 40100 - 41110

Tilivelvollinen: Johtava rehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Sivistystoimi luo edellytykset elinikäiselle oppimiselle ja elämänhallinnalle tuottamalla kuntalaisille laadukkaat päivähoito, esi-, perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut, järjestämällä aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä hankkimalla musiikki- ja taideopetusta sekä aikuiskoulutuspalveluja ja ammatti- ja kansalaisopetusta. Päivähoidon järjestäminen vaihtoehtoisista hoitomuodoista sinä aikana, jona perheen tarve sitä edellyttää. Sivistystoimi hankkii kuntalaisille aikuiskoulutuspalveluja Seinäjoen koulutuskuntayhtymän ja Vaasa-Opiston palvelutarjonnasta.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet ja tunnusluvut	Alkuperäinen TA 2017	TA muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>					
- Päiväkoti, kokopäivähoitopaikat	66		66	68	+2
- Ryhmäperhepäivähoitokodit, lukumäärä	5 (+1)		5 (+1)	5(+1)	-
- Ryhmäperhepäivähoitokodit, kokopäivähoitopaikat	59		59	63	+4
- Kotiperhepäivähoitajat, hlöä	8		8	8	-
- Kotiperhepäivähoito, kokopäivähoitopaikat	36		36	36	-
- Avoin perhetupa, lapsia	25		25	27	+2
- Päivähoito kokopäivähoitopaikan hinta €/hoitopaikka	10 500		10 500	9 704	-796
- Avoin perhetupa, paikkahinta €/lapsi	1 600		1 600	1 325	-275
- Hinta perusopetuksessa (0-9 ml. erit.op.), €/opp.	7 850		7 850	7 374	-476
- Hinta lukio-opinnoissa, €/opisk.	7 800		7 800	7 530	-270
- 60 % oman kunnan ikäluokasta lukioon (-yksilöllistetyt)	60 %		60 %	65 %	-5 %
- Opintojen suorittaminen tavoiteajassa	100 %		100 %	100 %	-
- Ammatillisen koulutuksen kuntaosuuksien pysyminen nykyisellä tasolla	100 %		100 %	94,1 %	-5,9 %
- Vaasa-Opistolle maksetun kuntaosuuden säilyminen ennallaan	100 %		100 %	70 %	- 30 %
<i>Tuotantotavoitteet</i>					
- turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien päivittäminen ja pelastautumisharjoitukset kaikilla kouluilla väh. kerran lukuvuodessa	tot.		tot.	tot.	-
- Opiston toteutuneet kurssit	100 %		100 %	86 %	- 14 %

<i>Henkilöstöä koskevat tavoitteet</i> (varhaiskasvatus ja opetus) Kehityskeskustelujen toteuttaminen 100 %	100 %		100 %	100 %	-
Varhaiskasvatus: Koulutuspäiviä/hlö (vak.+määräaik. 31.12.)	2		2	3,6	+1,6
Opetus: Koulutuspäiviä lakisääteisten lisäksi /hlö (vak.+määräaik. 31.12.)	1		1	2,2	+1,2

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) uudistettiin valtakunnallisten perusteiden pohjalta yhteistyössä Laihian kunnan kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017, tällöin vahvistettiin myös pedagogista ohjausta palkkaamalla yksi lastentarhanopettaja lisää. Kyrönmaan hedelmä – varhaiskasvatuksen hanke yhteistyössä Laihian kunnan kanssa jatkui koko vuoden 2017 sisältäen koulutusta erityisesti uuden vasun suunnitteluun ja käyttöön, koulutuspäivien määrä ylitti näin tavoitteen. Päivähoitopaikkoja tarvittiin lisää ja uusilla järjestelyillä niitä saatiin lisää olemassa oleviin tiloihin. Lapsimäärän lisääntyessä entisiin hoitoyksiköihin hinta /lapsi laski. Palveluseteliryttäjää ei vielä vuonna 2017 ollut Isossakyrössä, mutta Pilke päiväkotien kanssa tehtiin aiesopimus toiminnan alkamisesta vuonna 2018. Sähköinen päivähoitosovellus otettiin käyttöön.

Perusopetuksen luokkien oppilaat 1-7 ja lukion 1. ja 2.vuoden opiskelijat opiskelivat uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Lukion opiskelijamäärä pysyi yli 120 opiskelijan ja 60%:n tavoite oman kunnan ikäluokasta lukioon ylitettiin. Seitsemäsluokkalaisilla alkoi Yrittäjämäinen toimintapa –oppiaine. Tieto- ja viestintätekniikan käyttö opetuksessa lisääntyi, tämän toiminnan tukena toimi jokaisella koululla kaksi tutoropettajaa. Keskustan koulun laitekantaa lisättiin selvästi. Kehittämishankkeista saatiin päätökseen lukion puolella: Erasmus +, Tieto- ja viestintätekniikan lisääminen ja Oppimisympäristöjen kehittäminen. Perusopetuksessa päätökseen saatiin: Tutoropettajien toiminta ja koulutus, Kerhotoiminta ja Liikkuva koulu. Tulojen kasvuun vaikutti saadut hankerahoitukset, joita ei tiedetty budjetoida hakuaikojen ollessa kesken vuotta, uusia hankkeita olivat Kielten varhentaminen ja Erasmus+. Erityisopetuksen kehittäminen jatkui ja uusi erityisopettajan virka täytettiin. Vaasa – opiston kaikki suunnitellut kurssit eivät toteutuneet osanottajamäärän jäädessä liian pieneksi. Päivähoidon ja koulujen tilatarve selvitys tehtiin ja se käsiteltiin sivistyslautakunnassa 17.5.2017.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäistä valvontaa on toteutettu säännöllisesti kaikissa sivistystoimen yksiköissä ja annettuja erityisohjeita on noudatettu.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000401 Varhaiskasvatus ja opetus					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	548.178		548.178	603.730,47	-55.552,47
TOIMINTAKULUT	-8.352.341		-8.352.341	-8.022.014,04	-330.326,96
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7.804.163	0	-7.804.163	-7.418.283,57	-385.879,43
VUOSIKATE	-7.804.163	0	-7.804.163	-7.418.283,57	-385.879,43
Poistot ja arvonalentumiset	-17.154		-17.154	-6.986,67	-10.167,33
TILIKAUDEN TULOS	-7.821.317	0	-7.821.317	-7.425.270,24	-396.046,76
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7.821.317	0	-7.821.317	-7.425.270,24	-396.046,76

Toimielin: Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus:
Sivistystoimi järjestää kunnan asiointikykydityksen.

Joukkoliikenne

kustannuspaikat 41210
Tilivelvollinen: Johtava rehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet): Sivistystoimi järjestää asiointikuljetuksia viidellä eri reitillä: Orismalassa, Lehmäjoella, Tervajoella, Tuuralassa ja Naarajoella.

Tavoitteet ja tunnusluvut	Alkuperäinen TA 2017	TA muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>					
Asiointikykydityksen järjestäminen määrärahojen puitteissa	100 %		100 %	90,4 %	-9,6 %

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Asiointikuljetusta järjestetty kaikilla viidellä reitillä kuntalaisten kuljetustarpeet huomioiden. Kilpailutuksen ansiosta määräraha alittui.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Sisäisessä valvonnassa ei ole todettu puutteita.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000412 Joukkoliikenne					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-22.000		-22.000	-19.886,90	-2.113,10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-22.000	0	-22.000	-19.886,90	-2.113,10
VUOSIKATE	-22.000	0	-22.000	-19.886,90	-2.113,10
TILIKAUDEN TULOS	-22.000	0	-22.000	-19.886,90	-2.113,10
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22.000	0	-22.000	-19.886,90	-2.113,10

Toimielin: Hyvinvointilautakunta

Toiminta-ajatus:

Yleiset kirjasto- ja tietopalvelut edistävät väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Asiakkaiden käytettävissä on kirjasto- ja tietopalvelualan henkilöstö sekä uusiutuva kirjastoaineisto ja –välineistö.

Kulttuuritoiminta luo edellytyksiä kaikkien kuntalaisten monipuoliselle ja aktivoivalle kulttuurin ja taiteiden harrastamiselle ja kulttuurinautinnoille varallisuudesta riippumatta. Neuvonnan ja avustusten keinoin toimiminen paikallisten kulttuuritoimijoiden tukena.

Kuntalaisten vapaa-aikatoiminnan aktivoiminen, monipuolistaminen ja edellytysten parantaminen. Nuoriso- ja liikuntatoiminnan järjestäminen, avustaminen ja tukeminen sekä niiden saavutettavuus kaikille kuntalaisille.

Hyvinvointipalvelut

Kustannuspaikat 42012-43120

Tilivelvollinen: Kirjasto- ja vapaa-aikatoimenjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Kirjasto- ja kulttuuritoiminta antaa kaikille kuntalaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, tiedonhankintaan sekä opiskeluun, mikä vahvistaa henkistä hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä. Kulttuuritoiminnan monipuolistaminen ja tukeminen myönnettävillä toiminta-avustuksilla. Koko kunta-alueen huomioiminen palvelujen järjestämisessä.

Vapaa-aikatoiminnan tavoitteena on vapaa-ajan toiminnan suunnittelu ja tarjoaminen ja yhteistyön tekeminen eri tahojen kanssa. Monipuolisen nuorisotyön, toiminnan ja tuen tarjoaminen lapsille ja nuorille. Terveysliikunnan tukeminen erilaisilla tapahtumilla ja yhteistyöllä sekä neuvonnalla. Ennaltaehkäisevän ja korjaavan etsivän nuorisotyön tekeminen moniammatillisessa yhteistyössä. Nuoriso- ja liikuntatoiminnan monipuolistaminen ja tukeminen myönnettävillä toiminta-avustuksilla. Koko kunta-alueen huomioiminen palveluiden järjestämisessä.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Kirjaston kävijämäärät ja kirjojen lainausmäärät pysyivät hyvällä tasolla. Kirjaston lähes kahden viikon sulku ja Eepos-kirjastojen pidemmät laina-ajat lehti- ja dvd-aineistoissa vaikuttivat alentavasti vuoden kokonaislainaukseen. Kylkkälän ja Valtaalan kirjastoautopysäkit toivat kirjastopalveluita keskustan ulkopuolelle. Kirjahankintojen määrä oli hyvällä tasolla ilmaisten ostotukikirjojen ja lahjoitusten ansiosta. Erilaisia eri ikäryhmille suunnattuja tapahtumia sekä näyttelyitä järjestettiin useita ja niihin osallistuttiin vilkkaasti. Lisäksi AVI:n hankerahalla järjestettiin kaikenikäisille kuntalaisille vierailuja, esiintyjä ja retkiä sekä kouluille suunnattuja vierailuja ja päivähoidolle koulutuksia. Pienimuotoinen vanhusten kotipalvelu jatkui. Yhteistyötä koulujen ja päivähoidon kanssa tehtiin vilkkaasti koko vuosi mm. lainauskäynneillä ja opetus- ja satutunneilla. Eri kolmannen sektorin tahojen tehtiin yhteistyötä mm. kirjastossa järjestettävillä kokoontumisilla. 22 kunnan Eepos-kimppa aloitti toimintansa helmikuussa ja sekä kirjastojen välinen yhteistyö että asiakkaiden saamat palvelut ovat lisääntyneet. E-kirja ja -lehtiaineistot ovat lisääntyneet sekä uusi Finna-verkkokirjasto on avattu. Kulttuuripalveluita työllisti Suomi 100 –juhlavuosi koko vuoden. Koko kunnan yhteistä tapahtumaohjelmaa ”Yhdessä –juhlavuosi 2017” ylläpidettiin sekä julkaistiin. Kulttuuripalveluiden omia Suomi 100-tapahtumia oli useita, isoimpana itsenäisyyspäivän juhlakonsertti. Veteraanipäivän juhla, kesän yhteislaulut sekä lasten kulttuuriviikot järjestettiin lisäksi normaalisti, osin Suomi 100-teemalla. Yhteistyötä tehtiin erityisesti seurakunnan kanssa, ja tätä kautta toteutettuja tapahtumia pystyttiin järjestämään enemmän. Avustuksia jaettiin myös erityisesti Suomi 100-tapahtumiin.

Erilaiset oman kunnan liikuntakampanjat (mm. Kyrönmaa kuntoilee-tapahtuma Isossakyrössä, Kuntoilun moniottelu, valokuvasuunnistus) liikuttivat kuntalaisia. Liikuntapuolella tuettiin useita seuroja ja yhdistyksiä avustuksilla sekä liikuntapaikkojen käytön mahdollistamisella. Liikuntasalien käyttöaste on korkea, salivuorojen tarve erit. liikuntahallissa ylitti tarjonnan. Liikuntapalvelut aloittivat syksyllä suositut potkunyrkkeilykurssit. Lasten salibandykerho kokoontui syksyllä vapaa-aikatoimen harrastushankkeen alla. Uimakouluihin ja uimahallin tapahtumiin osallistuttiin vilkkaasti, uimahallin kävijämäärään lyhennetyt aukioaloajat vaikuttivat edelleen niin että tavoitteesta jäätin, mutta useilla tapahtumilla, mm. uintikerhoilla saatiin kävijämäärä hienoiseen kasvuun. Liikuntahallin suunnittelu

aloitettiin, kuntalaisia on kuultu asiassa ja hankesuunnitelma saatu valmiiksi. Valtionavustushakemus on lähetetty 31.12.2017 mennessä.

Nuorisotilaa on pidetty auki kolme kertaa viikossa. Koulupäivystyksiä tehtiin viikoittain yhdessä seurakunnan kanssa. Yhteistyötä esim. seurakunnan kanssa yhteisillä retkillä ja tapahtumilla ja koulujen kanssa mm. ryhmäytymisissä. Nuorisotoimi järjesti yhdessä Kyrönmaan kuntien ja Yhyres-yhdistyksen kanssa Nikke Ankaran konsertin. Isompia tapahtumia olivat myös Back to School-tapahtuma elokuussa. Eri tapahtumiin ja loma-ajan retkille osallistuttiin vilkkaasti. Nuorisotoimella on ollut käytössä harrastushankerahaa, jolla on järjestetty kokkikerhoja sekä kokeilukerho lapsille. Nuorisovaltuusto aloitti toimintansa 1.6.2017 8+2 jäsenellä. Nuorisovaltuusto laati toimintasäännön, heidän edustajansa nimitettiin lautakuntiin ja syksyn aikana he olivat mukana nuorisotyössä tiedottamalla toiminnastaan sekä järjestämällä tapahtumia.

Etsivän nuorisotyön toiminta ja tunnettavuus ovat vakiintuneet niin, että asiakkaita ohjautui etsivän nuorisotyön pariin läpi vuoden enenevästi myös nuorten omien yhteydenottojen kautta. Pienryhmätoimintaa oli sekä kevät- että syyspuolella. Etsivä osallistui mm. kutsuntoihin ja vieraili kaikissa 9. luokissa.

Yhteistyötä on tehty joka sektorilla lukuisten eri tahojen kanssa.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>					
Lainamäärä/vuosi	87 500		87 500	81 458	-6 042
Lainamäärä/asukas	17,9		17,9	17,3	-0,6
Kirjastokäynnit/vuosi	50 000		50 000	55 202	+5 202
Kirjastokäynnit/asukas	10		10	11,7	+1,7
Kirjahankinnat/1000 asukasta	400		400	415	+15
Kulttuuritapahtuma/osallistujat	18 /1200		18 /1200	26 / 2 030	+8 / +830
Liikuntatapahtumat kpl / hlö	20 / 900		20 / 900	66 / 911	+46/+11
Nuortentapahtumat kpl / hlö	90 / 1 800		90 / 1 800	177 / 3 880	+87/+2080
Liikuntasalien vakiovuorot kpl / viikko	100		100	107	+7
Liikuntasalien käyttäjämäärä kpl / vuosi	35 000		35 000	37 000	+2 000
Uimahallin kävijämäärä hlö	18 000		18 000	15 430	-2 570
Uimahallin tapahtumat kpl	10		10	22	+12
Etsivän nuorisotyön Sovari (sosiaalisen vahvistumisen mittari) -asiakaskyselyn teettäminen	kyllä		kyllä	kyllä	-
Henkilöstöä koskevat tavoitteet (Kirjasto- ja vapaa-aikapalvelut)					
Kehityskeskustelujen toteuttaminen 100%	100 %		100 %	100 %	-
Koulutuspäiviä/hlö (vak.+määrä-aik.31.12.)	2		2	3,4	+1,4

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Kirjaston lainamäärä laski kahden viikon lainaussulun takia (Eepos-kimpan tietokantayhdistelyt) sekä siitä syystä, että dvd-levyjen, pelien ja lehtien laina-ajat kasvoivat 1.2. alkaen uuden kimpan käyttösääntöjen myötä kahdella viikolla. Kirjastokäyntien määrään vaikuttivat useat erilaiset myös hankerahalla toteutetut tapahtumat, koululaisten aktiivisuus ja ennakoöänestys. Kirjaston ovet olivat tietokantayhdistelyn aikana auki, joten asiakkaat pääsivät silloinkin sisään, mm. yhteispalvelupisteeseen, joka on myös lisännyt jonkin verran kävijöitä. Kirjahankintojen määrää nostivat valtion rahoittamat ostotukikirjat ja lahjoitukset.

Kulttuuripalveluissa Suomi 100 –tapahtumia oli useita ja esim. itsenäisyyspäivän juhlan osallistujamäärä yli kaksinkertaistui normaaliin. Lasten kulttuuriviikoilla oli useita eri toimijoiden tapahtumia sekä runsaasti osallistujia, mikä lisäsi tapahtumien ja osallistujien määrää.

Liikuntapalvelujen osalta vuoden aikana ei järjestetty yleisömäärältään isoja urheilukilpailuja, joiden järjestelyissä kunta olisi ollut mukana. Tapahtumatavoite ylitettiin kuitenkin, sillä liikuntatapahtumia ja -kampanjoita järjestettiin vuoden aikana useita, uutena toimintana syksystä alkaen potkunyrkkeilykurssit sekä harrastushankerahalla toimiva salibandykerho. Nuorisopalvelujen osalta toimintaa on saatu elvytettyä. Nuorisotila on ollut auki 3 krt viikossa ja nuortenilloissa on alkanut olla enemmän kävijöitä. Myös koulupäivystyksiä on tehty säännöllisesti viikoittain. Vuoden aikana saadulla harrastushankerahalla saatiin käynnistettyä uutena toimintana useita leivontakerhoja ja kokeilukerho, jotka kokoontuivat syksyllä viikoittain. Isoja yleisötapahtumia olivat mm. Nikke Ankaran konsertti ja Back to school –tapahtuma.

Liikuntasalit olivat aktiivisessa käytössä viikon jokaisena päivänä eikä tarjonta pystynyt vastaamaan kysyntään. Uimahallin supistetut aukioloajat ovat vaikuttaneet kävijämääriin tavoitteeseen nähden alentavasti, mutta kävijämäärä saatiin hienoiseen nousuun edellisvuodesta mm. useilla uusillakin tapahtumilla. Uimahallissa järjestettiin mm. uimakerhoja koululaisille, jotka lisäsivät tapahtumamäärää selvästi.

Koulutuspäiviä lisäsivät erityisesti uuden Eepos-kirjastokimpan koulutukset.

Talouden osalta toimintatuloja lisäsivät hankerahoitukset (2 kpl kirjaston hankkeita ja 1 kpl vapaa-aikapalveluiden hankkeita). Lisäksi yhteispalvelupisteen tuotot siirrettiin hyvinvointipalveluille, koska yhteispalvelupiste sijaitsee kirjastossa. Uimahallin pääsymaksut olivat hyvällä tasolla, mutta muut uimahallin liiketoiminnan tuotot jäivät tavoitteesta. Pääsymaksu/osallistumismaksutuotot lisääntyivät jonkin verran nuoriso- ja kulttuuripalveluissa. Kirjaston tuottoja lisäsivät mm. uudet sakkomaksut.

Ulkoisten menojen osalta pieniä säästöjä on kertynyt kautta linjan koko osastolla tarkan taloudenpidon takia. Palkkamenoissa säästöä tuli etsivän nuorisotyöntekijän lyhennyksestä työajasta kevätkaudella 2017. Nuorisopalveluiden Nikke Ankaran yhteiskonserttiin ei tarvittu varattua omaa rahoitusta, vaan rahoitus tuli Yhyres-yhdistykseltä. Patikkareitistön huoltoon ei mennyt niin paljon kuin oli varattu. Eepos-kirjastokimpan myötä säästettiin kirjasto-ohjelmisto- sekä kuljetusmaksuissa. Kirjastoauton kustannukset vähenivät ed. vuoteen ja budjetoituun nähden. Kulttuuripalveluissa yhteistyö muiden tahojen kanssa mm. Dallape-konsertin sekä Suomi 100 –juhlien järjestelyissä toi kustannussäästöjä.

Hyvinvointilautakunnan ja nuorisovaltuuston perustaminen toi budjetoimattomia kuluja. Yksittäisiä ylityksiä tuli mm. painatus- ja ilmoituskuluissa liikuntatoimessa uusien tapahtumien ja kampanjoiden takia sekä Suomi 100 –ohjelmalehtisen kysynnän takia kulttuuripuolella. Myös yksityishenkilöille myönnettyjen urheilustipendien määrä kasvoi. Palkkakuluja lisäsi henkilöstötoimikunnan hyväksymät palkankorotukset.

Suurimmat säästöt ovat joka kustannuspaikalla tulleet sisäisistä kustannuksista, siivouskuluista sekä sisäisistä vuokrista.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäistä valvontaa on tehostettu mm. kiinnittämällä huomiota päätöksenteon käytäntöihin. Perehdyttämistilanteessa huomioidaan myös kunnan toiminnan tavoitteet. Annettujen ohjeiden mukaisesti pidetyissä kehityskeskusteluissa on korostettu sisäisen valvonnan merkitystä.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
0000420 Hyvinvointipalvelut					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	107.350		107.350	141.035,44	-33.685,44
TOIMINTAKULUT	-1.073.615		-1.073.615	-1.017.476,54	-56.138,46
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-966.265	0	-966.265	-876.441,10	-89.823,90
VUOSIKATE	-966.265	0	-966.265	-876.441,10	-89.823,90
Poistot ja arvonalentumiset	-5.046		-5.046	-5.045,76	-0,24
TILIKAUDEN TULOS	-971.311	0	-971.311	-881.486,86	-89.824,14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-971.311	0	-971.311	-881.486,86	-89.824,14

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:

Teknisen toimen taloussuunnittelu ja hallintotehtävät
Tiehallinnon ja jätehuollon viranomaistehtävät
Kunnan rakennushankkeiden, kunnallistekniikan ja tiestön rakennuttaminen
Kunnan metsäomaisuudesta huolehtiminen
Keskustan ylijäämämaiden läjitysalueen ylläpito
Romuajoneuvojen siirrot, haltuun ottaminen ja hävittäminen
Kunnan omistaman kiinteistösaakeyhtiön isännöinti- ja huoltomiespalvelut
Kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokraus
Kunnan omistamien viljelysmaiden vuokrauksen hoitaminen

Teknisen toimen hallinto ja kiinteistöt

Kustannuspaikat 50000 – 50510,54010-56010

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Teknisen toimen tavoitteena on tuottaa kuntalaisille tekniset palvelut resurssien sallimissa puitteissa. Huolehtia kunnan omistamien metsien hyvinvoinnista. Suurehkon puuston hakkuun lisäksi huolehditaan nuoren metsän hoidosta. Suljetun kaatopaikan valumien seuranta ja mahdollinen ylläpito. Ylijäämämaiden vastaanottoaikaan ylläpito. Tehtäväalueen tavoitteena on vuokrata alueen ihmisille laadukkaita ja viihtyisiä kerros- ja rivitaloasuntoja. Lisäksi tehtäväalueen tavoitteena on vuokrata kunnan omistamia viljelymaita alueen viljelijöille.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Investointihankkeiden toteutuksessa on huomioitu kuntalaisten tarpeet. Osa tarpeista on lainsäädännön edellyttämiä ja osa kunnan oman harkinnan mukaisesti toteutettuja hankkeita.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Suljetun kaatopaikan näytteiden laboratoriotutkimusten sallittujen raja-arvojen ylitys, kpl	0 kpl		0 kpl	0 kpl	0
Nuoren metsän hoito >30 ha	>20 ha/v		>20 ha/v	0 ha/v	-20 ha/v
As.vuokrauksen asuntojen vuokrausaste	>93 %		>93 %	88 %	-5 %
Kunnan omistamien as.osakkeiden vuokrausaste	>90 %		>90 %	74 %	-16 %
Peltojen vuokrausaste >96 %	>96 %		>96 %	>96 %	0 %
Henkilöstöä koskevat tavoitteet (tekniset palvelut)					
Kehityskeskustelujen toteuttaminen 100 %	100 %		100 %	90 %	-10 %
Koulutuspäiviä/hlö (vak.+määräaik. 31.12.)	2,5		2,5	1,7	-0,8

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Investointikohteiden rakennuttamistehtäviä on hoidettu kunnan oman henkilöstön toimesta. Asian-
tuntijapalveluja on ostettu konsulteilta tarpeen mukaan.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu puutteita.
Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuositiedot kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Määräaikaiset ja vakinaiset työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty. Kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt, laskujen asiataarkastajat ja varahenkilöt päätetään vuosittain.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000500 Teknisen toimen hallinto ja kiinteistöt					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	188.276		188.276	145.333,01	42.942,99
TOIMINTAKULUT	-308.017		-308.017	-306.969,35	-1.047,65
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-119.741	0	-119.741	-161.636,34	41.895,34
VUOSIKATE	-119.741	0	-119.741	-161.636,34	41.895,34
Poistot ja arvonalentumiset	-2.345		-2.345	-2.343,96	-1,04
TILIKAUDEN TULOS	-122.086	0	-122.086	-163.980,30	41.894,30
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-122.086	0	-122.086	-163.980,30	41.894,30

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:
Kunnan hoidossa olevien katujen ja liikennealueiden kunnossapito.
Yksityisteiden kunnossapito.

Tieasiat ja liikenneväylät

kustannuspaikat 52110-52310

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Tehtäväalueen tavoitteena on hoitaa ja ylläpitää kunnan kaavateitä. Lisäksi tehtäväalueen vastuulla on yksityisteiden avustaminen sekä niiden hoito ja ylläpito hoitosopimusten puitteissa.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Uudet yksityisteiden hoito ja kunnossapitosopimukset tulivat voimaan vuoden 2016 alussa. Yksityisteiden hoitoa ja kunnossapitoa on toteutettu em. sopimusten mukaan.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet Tievalaistuksen lisääminen kunnostamalla tai uusimalla kpl/v	>15 kpl/v		>15 kpl/v	0 kpl/v	-15 kpl/v
Tunnuslukuja:					
-kaavateitä km	28 km		28 km	26,3 km	-1,7 km
-kevyen liikenteen väyliä km	3 km		3 km	4,9 km	-1,9 km
-hoidettavia yksityisteitä, km	85 km		85 km	75,5 km	9,5 km
-avustuskelpoisia yksityisteitä, km	55 km		55 km	55 km	0 km
-yksityisteiden hoito- ja kunnossapitosopimuksia, kpl	32 kpl		32 kpl	28 kpl	-4 kpl

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Katujen ja teiden kunnossapito on pääsääntöisesti toteutunut kunnossapitonormien mukaisesti. Huonokuntoisten katujen parantaminen parantaa liikenneturvallisuutta.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuosisraportit kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000520 Tieasiat ja liikenneväylät					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	15.000		15.000	18.839,49	-3.839,49
TOIMINTAKULUT	-285.162		-285.162	-251.954,32	-33.207,68
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-270.162	0	-270.162	-233.114,83	-37.047,17
VUOSIKATE	-270.162	0	-270.162	-233.114,83	-37.047,17
Poistot ja arvonalentumiset	-284.870		-284.870	-268.335,73	-16.534,27
TILIKAUDEN TULOS	-555.032	0	-555.032	-501.450,56	-53.581,44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-555.032	0	-555.032	-501.450,56	-53.581,44

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:

Talousveden tuottaminen ja jakelu sekä jätevesien pois johdattaminen puhdistettavaksi.

Vesihuoltolaitos

kustannuspaikat 53010-53120

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Tehtäväalueen tavoitteena on aikaansaada laatuvaatimukset täyttävän talousveden katkeamaton jakelu kuluttajille sekä huolehtia jätevesien siirrosta puhdistuslaitokselle.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Kuntalaisille on pystytty tuottamaan talousvesiasetuksen vaatimukset täyttävää vettä.

	Alkuperäin en TA 2017	TA- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Talousveden laatupoikkeamat, kpl	0 kpl		0 kpl	0 kpl	0 kpl
Talousveden jakeluhäiriöiden (yli 60 min) määrä, kpl	0 kpl		0 kpl	0 kpl	0 kpl
Vuotovesien määrä <10%	< 10 %		<10 %	17 %	+7 %
Tunnuslukuja:					
Vesijohtoverkoston pituus km	387 km		387 km	402 km	+15 km
Vesijohtoverkoston liittyneitä	2180 kpl		2180 kpl	2169 kpl	-11 kpl
Viemäriverkoston liittyneitä	1170 kpl		1170 kpl	1080 kpl	-90 kpl
Laskutettu talousvesi 1000 m3	380		380	344	-36
Talousveden kulutus n. litraa/ asukas/vrk	210		210	195	-15
Laskutettu jätevesi, 1000 m3	145		145	133	-12

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Vesijohtoverkoston korjaus ja perusparannustöistä johtuvat vedenjakelun häiriöt ovat olleet pääsääntöisesti lyhytaikaisia, eikä niistä ole ollut merkittävää haittaa asiakkaille.

Rakennettujen viemärintihankkeiden liittymisasteen parantamiseksi on osastolle palkattu määräaikainen työntekijä opastamaan alueen kiinteistönomistajia jätevesiviemäriin liittymiseen liittyvissä asioissa.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita.

Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuosisraportit kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Määräaikaiset ja vakinaiset työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000530 Vesihuoltolaitos					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	905.810		905.810	969.646,01	-63.836,01
TOIMINTAKULUT	-696.873		-696.873	-616.208,69	-80.664,31
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	208.937	0	208.937	353.437,32	-144.500,32
Rahoitustuotot ja -kulut	-19.261		-19.261	-20.362,05	1.101,05
VUOSIKATE	189.676	0	189.676	333.075,27	-143.399,27
Poistot ja arvonalentumiset	-338.572		-338.572	-318.578,78	-19.993,22
TILIKAUDEN TULOS	-148.896	0	-148.896	14.496,49	-163.392,49
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-148.896	0	-148.896	14.496,49	-163.392,49

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:

Tukipalveluyksikkö vastaa kunnan rakennusten, puistojen, leikkipuistojen, uimapaikkojen, ulkoliikuntapaikkojen ym. yleisten alueiden kunnossapidosta ja huollosta sekä toimitilojen järjestämisestä ja vuokraamisesta. Lisäksi tukipalveluyksikkö vastaa uimahallin-, matkahuollon- ja postin toiminnasta sekä hoitaa kunnan järjestämät ruokahuollon ateriat sekä palvelusopimuksen mukaiset ylläpito- ja perussiivoukset. Tavoitteena on tuottaa palveluja kustannustehokkaasti. Toimintaa ohjaavat mm. valtakunnalliset ravitsemussuositukset.

Tukipalvelut

kustannuspaikat 59000-59650
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Tehtäväalueen vastuulle kuuluu: Kiinteistöjen ennakkoiva huolto ja kunnossapito. Ruokahuollon tuottaminen ja kehittäminen. Kunnan sisäisen siivoustoimen yhtenäistäminen ja kehittäminen.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen: Kuntalaisille on pystytty tuottamaan palveluita suunnitellun mukaisesti katkeamattomana ketjuna koko toiminta-alueen osalta.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet Kunnan kiinteistöjen käyttöaste > 98 % Tappiota tuottavat kiinteistöt, kpl	> 98 % 1		> 98 % 1	> 98 % 2	0 +1
Tunnusluvut Oiva –valvonnassa paras tulos Oivallinen jokaisella 5 keittiöllä (elintarvikevalvontaviranomaisten arvio elintarviketurvallisuudesta), v. 2014-2015 hyvä=toiseksi paras V. 2016: Neljä ”hyvää” ja yksi ”oivallinen” (paras). Tarkistukset tehty vain valmistuskeittiöillä 2017 vuoden aikana: 1 oivallinen ja 1 hyvä.	5/5		5/5	1/5	-4/5

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Omavalvontasuunnitelmia noudatetaan kaikissa keittiöissä. Ateriamäärien seuranta on tarkennettu. Käyttäjien kanssa laaditut palvelusopimukset on tehty.

Uimahallin, asiamiespostin ja matkahuollon toiminta on pystytty järjestämään pääosin suunnitellusti. Kiinteistöhuollon toiminnassa on pystytty pääosin suorittamaan kaikki talousarvion sisältämät toimenpiteet.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu puutteita.

Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuosisraportit kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Määräaikaiset ja vakinaiset työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty. Kiinteistöjen kunnossapidosta on huolehdittu ja kiinteistöissä on tarkoituksenmukaiset hälytyslaitteet.

Isonkyrön kunta
Tilinpäätös 2017

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000590 Tukipalvelut					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	4 029.965		4 029.965	3 655.139,53	374.825,47
TOIMINTAKULUT	-3 618.543		-3 618.543	-3 203.759,65	-414.783,35
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	411.422	0	411.422	451.379,88	-39.957,88
VUOSIKATE	411.422	0	411.422	451.379,88	-39.957,88
Poistot ja arvonalentumiset	-406.742		-406.742	-403.461,26	-3.280,74
TILIKAUDEN TULOS	4.680	0	4.680	47.918,62	-43.238,62
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4.680	0	4.680	47.918,62	-43.238,62

Toimielin: Ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus:

Neuvonnan ja ohjauksen, lupakäsittelyn sekä valvonnan avulla edistää terveellistä, turvallista ja ympäristöön sopeutuvaa rakentamista ja ylläpitää rakennetun ympäristön hyvää laatua. Maa-ainesten ottamistoiminnan valvonta. Jätehuollon neuvonta.

Rakennustarkastus ja ympäristötoimi

kustannuspaikat 57010-57020

Tilivelvollinen:Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):

Huolehtia, että rakennettu ympäristö toteutetaan ja ylläpidetään terveellisenä, turvallisena ja viihtyisänä voimassa olevia määräyksiä noudattaen.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

Rakennetussa ympäristössä ilmenneisiin epäkohtiin on pyritty puuttumaan asian vaatimalla tarkkuudella.

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Rakennusluvut:					
-asuinrakennukset, kpl	22	-	22	17	-6
-muut luvat, kpl	53	-	53	129	+76
Ympäristölupia	2	-	2	2	-
Käsittelyajat:					
-rakennuslupa lautakunta, vko	4	-	4	n. 4 vk	0
-rakennuslupa virkamiespäätös,vko	2	-	2	<2 vk	0
-ympäristölupa, vko	7	-	7	6 vk/98vk	-1 - +91

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Puistomuuntamoiden hakemuksia poikkeuksellisen paljon. Ympäristölupakäsittelyssä pitkä käsittelyaika sovittu asiakkaan kanssa työkuorman tasaamiseksi.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Lautakunnan jäsenille lähetetään vähintään neljästi vuodessa kirjanpitäjän tuloste talousarvion toteutumisesta.

Lautakunnan menoissa on vain pientä vaihtelua, joten neljännesvuosittainen seuranta voidaan katsoa riittäväksi.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000570 Rakennustarkastus ja ympäristötoimi					
TUOLOSASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	32.050		32.050	37.985,84	-5.935,84
TOIMINTAKULUT	-109.873		-109.873	-106.139,48	-3.733,52
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77.823	0	-77.823	-68.153,64	-9.669,36
VUOSIKATE	-77.823	0	-77.823	-68.153,64	-9.669,36
TILIKAUDEN TULOS	-77.823	0	-77.823	-68.153,64	-9.669,36
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-77.823	0	-77.823	-68.153,64	-9.669,36

Toimielin: Elinkeino- ja kaavoitusjaosto

Toiminta-ajatus:

Maankäyttöön ja maanhankintaan liittyvien tehtävien valmistelu. Yleis- ja yksityiskohtaisen kaavoituksen valmistelu. Rakennuspaikkojen kiinteistönmuodostus.

Kaavoitus ja mittaus

Kustannuspaikat 58000-58100

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet): Viihtyisän, turvallisen ja elinvoimaisen fyysisen ympäristön luominen.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>					
Rakennuspaikkojen myynti	10		10	10	0
<i>Tuotantotavoitteet</i>					
Keskustan osayleiskaava hyväksyminen	1		1	0	-1
Asemakaavojen hyväksyminen	4		4	3	-1

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Asemakaavan laajennus Taipaleen alueella sekä Keskustan asemakaavan muutos ja laajennus korttelissa 601 Pysäkkitiellä hyväksyttiin elokuussa. Syyskuussa hyväksyttiin Keskustan asemakaava Tolkin alueella. Kattiharjun tuulivoimapuiston osayleiskaava hyväksyttiin marraskuussa.

Vuoden aikana käynnistettiin asemakaavan muutos ja laajennus Kyrööntien alueella, Tervajoen asemakaavan muutos ja laajennus sekä Lapinmäen asemakaava.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Bu-muutos 2017	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017 01-12	Poikkeama
00000580 Kaavoitus ja mittaus					
TUOLOSASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	1.111		1.111	1.096,01	14,99
TOIMINTAKULUT	-110.792		-110.792	-95.408,67	-15.383,33
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-109.681	0	-109.681	-94.312,66	-15.368,34
VUOSIKATE	-109.681	0	-109.681	-94.312,66	-15.368,34
Poistot ja arvonalentumiset	-68.425		-68.425	-70.380,37	1.955,37
TILIKAUDEN TULOS	-178.106	0	-178.106	-164.693,03	-13.412,97
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-178.106	0	-178.106	-164.693,03	-13.412,97

19. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen 2017

ulk./sis. (tuhatta euroa)

	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poikke- ama
Toimintatuotot					
Myyntitulot	1460	0	1460	1455	5
Maksutulot	1470	0	1470	1429	41
Tuet ja avustukset	128	0	128	203	-75
Muut toimintatulot	296	0	296	332	-36
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-11 757	0	-11 757	-11479	-278
Palvelujen ostot	-15 282	0	-15 282	-14540	-742
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 731	0	-1 731	-1 645	-86
Avustukset muille	-1 448	0	-1 448	-1 217	-231
Muut toimintamenot	-171	0	-171	-154	-17
Toimintakate	-27 035	0	-27 035	-25616	-1 419
Verotulot	15 500	0	15 500	15063	437
Valtionosuudet	13 109	0	13 109	13132	-23
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	3	0	3	7	-4
Korkotulot muilta	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot muilta	0	0	0	45	-45
Korkomenot	-79	0	-79	-29	-50
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0
Vuosikate	1 498	0	1 498	2602	-1 104
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 182	0	-1 182	-1132	-50
Tilikauden tulos					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	143	-143
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	316	0	316	1613	-1 297

Verotulojen ja valtionosuuksien erittelyt esitetään tuloslaskelman liitetiedoissa. Tuloveroprosentit, verotettava tulo ja sen muutos on esitetty seuraavassa taulukossa.

Isokyrö, vuosi	Kunnallis- vero-%	Verotettava ansiotulo kunnallisverotuksessa, euroa	Muutos- %
2012	20,50	67 496 301	3,3
2013	20,50	69 657 877	3,2
2014	21,00	70 380 303	1,0
2015	21,50	70 066 297	-0,4
2016	21,50	69 678 699	-0,6
Arvio 2017	21,50	68 500 000	-1,7

20. Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN VUONNA 2017

091110 Tietojärjestelmien kehittäminen

Määrärahalla laajennettiin ja päivitettiin langatonta wlan-verkkoa ja varmuuskopiointia sekä hankittiin työajanseurantalaitteisto.

091310 Maanosto- ja myynti

Sisältää maa-alueiden ostot ja myynnit. Hankkeeseen tehtiin määrärahamuutos talousarviovuoden aikana.

095590 Kunnallistekniikan suunnittelu

Suunnitelmäärärahalla toteutettiin kunnallistekniikan suunnittelua ja siihen liittyvää selvitystyötä sekä maksettiin joitakin kasvusto- ja johdonsijoittamiskorvauksia.

093420 Palvelukeskus

Määrärahalla toteutettiin käyttövesiputkien uusimisen II-vaihe sekä ikkunoiden uusimista. LTO-järjestelmän rakentamista toimisto-osalle ei toteutettu vuonna 2017.

095412 Uimahalli

Hanke toteutui suunnitellusti.

095434 Terveysaseman laajennus, mielenterveys

Hanke toteutui suunnitellusti. Rakennustyöt aloitettiin syksyllä 2016 ja ne valmistuivat joulukuussa 2017. Näin ollen kustannuksetkin jakautuivat kahdelle (2) eri vuodelle.

094414 Liikuntahalli

Hanketta ei toteutettu vielä, koska se vaatii rahoitusosuuden. Hankkeeseen tehtiin määrärahamuutos talousarviovuoden aikana.

095593 Kunnallistekniikan tonttiliittymien rakentaminen

Investointimäärärahalla toteutettiin eripuolelle kuntaa pienehköjä vesi- ja jätevesiliitoksia.

095565 Kevyenliikenteen väylien osittainen perusparantaminen

Tervajoen kaupparaitin pyörätie bitumistabiloitiin kokonaisuudessaan ja Karjalankadun pyörätie bitumistabiloitiin osittain.

095560 Asfaltointityöt

Asfaltoituja kohteita olivat Tervajoen Kaupparaitin pyörätie, Karjalankadun pyörätie, sekä Vainiontie osittain.

095581 Lapinmäen alueen tiestön rakentaminen

Hanke ei toteutunut lainkaan kaavoitusaikataulusta johtuen.

095613 Latukoneen hankinta

Määrärahalla hankittiin latukone suunnitellusti.

095120 Varaus perusparannushankkeisiin

Määrärahalla toteutettiin mm. koulukeskuksen padan uusiminen sekä ilmastointikorjauksia ja automaattien uusimisia eri kiinteistöissä

095120 Nuppulan päiväkodin ikkunoiden uusiminen

Hanke toteutui suunnitellusti.

095433 Kotiteollisuustalo

Hanketta ei toteutettu lainkaan.

095614 Yleisten alueiden kameroiden hankinta
Hanke ei toteutunut lainkaan.

094113 Sähköinen sovellus, sivistys
Määrärahalla hankittiin sähköinen sovellus koko varhaiskasvatukseen.

095435 Vesilaitos
Määrärahalla toteutettiin Suolaisten alavesisäiliö, 2 uutta raakavesikaivoa Kokkokankaan pohjavesialueelle sekä teetettiin osa koko vesilaitosta palvelevasta automaatiosta.

095511 Vesijohtoverkoston korvausinvestointi
Investointimäärärahaa käytettiin mm. Isohaanojan sv-putken yhteydessä uusittuun vesijohtoon sekä vesimittareiden uusimiseen taajama-alueella.

095599 Viemäriverkoston vuotoselvitykset ja korjaustyöt
Vuotovesiselvityksiä ei pystytty toteuttamaan joen vähäisen tulvimisen takia.

095582 Lapinmäen alueen vesihuollon rakentaminen
Hanke ei toteutunut lainkaan kaavoitusaikataulusta johtuen.

095922 Isohaanojan sadevesiputki
Hanke toteutui suunnitellusti.

095592 Tervajoen kuivatusverkoston rakentaminen plv. 0-460
Hanke toteutui suunniteltua laajempaan. Investointimäärärahalla toteutettiin kuivatusverkoston rakentaminen välillä plv 0-564.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2017

INVESTOINTIKOHDE	alkuper. talousarvio	Ta- muutokset	Ta muutoste jälkeen	toteutuma	poikkeama
Tietojärjestelmien kehittäminen					
menot	40 000	0	40 000	18 919	21 081
tulot					
nettomeno	40 000	0	40 000	18 919	21 081
Maanosto ja -myynti					
menot	100 000	100 000	200 000	166 200	33 800
tulot	50 000	150 000	200 000	187 218	12 782
nettomeno	50 000	50 000	0	21 018	21 018
Muut osakkeet					
menot	0	0	0	1 750	-1 750
tulot					
nettomeno	0	0	0	1 750	-1 750
Sähköinen sovellus, varhaiskasv.					
menot	40 000		40 000	33 348	6 652
tulot					
nettomeno	40000	0	40 000	33 348	6 652
Nuppulan päiväkot					
menot	30 000		30 000	14 750	15 250
tulot					
nettomeno	30 000	0	30 000	14 750	15 250
Terveysaseman laajennus					
menot	480 000		480 000	386 356	93 644
tulot					
nettomeno	480000	0	480 000	386 356	93 644
Vesilaitos					
menot	1 250 000		1 250 000	979 026	270 974
tulot					
nettomeno	1 250 000	0	1 250 000	979 026	270 974
Vj.verkoston korvausinv.					
menot	30 000		30 000	33 307	-3 307
tulot					
nettomeno	30 000	0	30 000	33 307	-3 307
Uimahalli					
menot	80 000		80 000	55 763	24 237
tulot					
nettomeno	80 000	0	80 000	55 763	24 237
Varaus peruskorjaus hankkeisiin					
menot	120 000		120 000	58 695	61 305
tulot					
nettomeno	120 000	0	120 000	58 695	61 305
Päällystystyöt					
menot	60 000		60 000	42 293	17 707
tulot					
nettomeno	60 000	0	60 000	42 293	17 707
Palvelukeskus					
menot	120 000		120 000	59 838	60 162
tulot					
nettomeno	120 000	0	120 000	59 838	60 162

INVESTOINTIKOHDE	alkuper. talousarvio	Ta- muutokset	Ta muutoste jälkeen	toteutuma	poikkeama
Liikuntahalli					
menot	100 000		100 000	15 617	84 383
tulot					
nettomeno	100 000	0	100 000	15 617	84 383
Kunnallistekniikan suunnittelu					
menot	50 000		50 000	52 405	-2 405
tulot					
nettomeno	50 000	0	50 000	52 405	-2 405
Tonttiliittymien rakentaminen					
menot	20 000		20 000	4 623	15377
tulot					
nettomeno	20 000	0	20 000	4 623	15377
Kevyen liikenteen paran. Tjoki-Keskusta					
menot	90 000		90 000	53 420	36 580
tulot					
nettomeno	90 000	0	90 000	53 420	36 580
Viemäriverk.vuotoselvitykset ja korj.työt					
menot	20 000		20 000	1 034	18 966
tulot					
nettomeno	20 000	0	20 000	1 034	18 966
Tervajoen kuivatusverkosto					
menot	180 000		180 000	142 764	37 236
tulot					
nettomeno	180 000	0	180 000	142 764	37 236
Latukoneen hankinta					
menot	40 000		40 000	51 025	-11 025
tulot				10 000	10 000
nettomeno	40 000	0	40 000	41 025	-1 025
Isohaanojan sadevesiputki					
menot	90 000		90 000	94 829	-4 829
tulot					
nettomeno	90 000	0	90 000	94 829	-4 829
Kotiteollisuustalo					
menot	90 000		90 000	0	90 000
tulot					
nettomeno	90 000	0	90 000	0	90 000
Lapinmäen alueen tiesto					
menot	300 000		300 000	0	300 000
tulot					
nettomeno	300 000	0	300 000	0	300 000
Lapinmäen alueen viemärointi					
menot	200 000		200 000	0	200 000
tulot					
nettomeno	200 000	0	200 000	0	200 000
Yleisten alueiden kameroiden hank.					
menot	15 000		15 000	0	15 000
tulot					
nettomeno	15 000	0	15 000	0	15 000
YHTEENSÄ					
menot	3 545 000	100 000	3 645 000	2 265 962	1 379 038
tulot	50 000	150 000	200 000	197 218	22 782
nettomeno	3 495 000	50 000	3 445 000	2 068 744	1 356 256

21. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen

01.01.2017 - 31.12.2017

	Budjetti 2017	Budjetti muutos-17	Budjetti + muutos	Toteutuma 2017, 01-12	Käyttö- %
RAHOITUSLASKELMA					
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	1 498 694,00	0,00	1 498 694,00	2 602 280,46	173,64
Satunnaiset erät				142 794,81	
Toiminnan rahavirta	1 498 694,00	0,00	1 498 694,00	2 745 075,27	183,16
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-3 545 000,00	-100 000,00	-3 645 000,00	-2 255 962,67	61,89
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot +	50 000,00	150 000,00	200 000,00	187 218,00	100,00
Investoinnit yhteensä	-3 495 000,00	50 000,00	-3 445 000,00	-2 068 744,67	60,05
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-1 996 306,00	50 000,00	-1 946 306,00	676 330,60	-34,75
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennys	0,00		0,00		
Antolainauksen muutokset	0,00		0,00		
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 646 306,00		2 646 306,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-650 000,00		-650 000,00	-550 000,00	84,62
Lainakannan muutokset	1 996 306,00		1 996 306,00	-550 000,00	-27,55
Oman pääoman muutokset	0,00		0,00	0,00	-100,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.				-5 919,21	-100,00
Saamisten muutos				-20 311,43	-100,00
Korottomien velkojen muutos lis +/-väh-				233 822,62	-100,00
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä				207 591,98	-100,00
Rahoituksen rahavirta	1 996 306,00		1 996 306,00	-342 408,02	-17,15
RAHAVAROJEN MUUTOS					
Rahavarojen muutos	0,00	50 000,00	50 000,00	333 922,58	-100,00
Rahavarat 31.12.				2 837 359,11	-100,00
Rahavarat 1.1.				2 503 436,53	-100,00
Nettomuutos	0,00			333 922,58	-100,00

22. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2017

Ulk.	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poikke- ama	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poikke- ama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Yleiset vaalit										
Vaalitoimi	17	0	17	14	3	0	0	0	0	0
Hallinto-osasto										
Yleishallinto ja talous	1 632	0	1 632	1405	227	50	0	50	47	-3
Elinkeino-osasto										
Elinkeinotoimi	194	0	194	158	36	0	0	0	1	1
Perusturvasasto										
Perusturvan hallinto	18	0	18	17	1	0	0	0	0	0
Sosiaalipalvelut	6 423	0	6 423	6271	152	1024	0	1024	1001	-23
Toimeentuloturva	442	0	442	301	141	10	0	10	32	22
Terveystoimi	9 551	0	9 551	9480	71	0	0	0	0	0
Sivistysosasto										
Varh.kasvatus ja kunnan koulut.	6 900	0	6 900	6691	209	548	0	548	604	56
Joukkoliikenne	22	0	22	20	2	0	0	0	0	0
Hyvinvointipalvelut										
Hyvinvointipalvelut	432	0	432	455	-23	96	0	96	130	34
Tekninen osasto										
Tekninen toimi	218	0	218	205	13	188	0	188	145	-43
Tieasiat ja liikenneväylät	285	0	285	252	33	15	0	15	19	4
Vesihuoltolaitos	690	0	690	608	82	862	0	862	925	63
Ympäristötoimi										
Rakennustark.ja ymp.toimi	106	0	106	102	4	32	0	32	38	6
Kaavoitustoimi										
Kaavoitus ja mittaus	107	0	107	91	16	1	0	1	1	0
Tukipalveluyksikkö										
Kiint.uimah.,yl.al.,ruokah. Ja siiv.	3 352	0	3 352	2966	386	529	0	529	477	-52
Yhteensä	30389	0	30389	29036	1353	3355	0	3355	3420	65
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot										
Kunnan tulovero						14 164	0	14 164	13 541	-623
Osuus yhteisöveron tuotosta						443	0	443	636	193
Kiinteistövero						893	0	893	886	-7
Muut verotulot						0	0	0	0	0
Valtionosuudet										
Peruspalvelujen valtionosuus						13 109	0	13 109	13 333	224
Opetus ja kulttuuritoim.valt.os.						0	0	0	-201	-201
Korkotulot						3	0	3	7	4
Muut rahoitustulot						0	0	0	45	45
Korkomenot	79		79	29	-50					
Muut rahoitusmenot	0		0	0	0					
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	143	143
Yhteensä	79	0	79	29	-50	28 612	0	28 612	28 390	-222

Ulk.	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poikke- ama	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu- tuma	Poikke- ama
INVESTOINTIOSA										
Hallinto-osasto										
Asiahallinta ja viestintä	40	0	40	19	21	0	0	0	0	0
Muut osakkeet	0	0	0	2	-2	0	0	0	0	0
Maanhankinta	100	100	200	166	34	50	150	200	187	-13
Kiinteistöosakkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sivistysosasto										
Sähköinen sovellus, varh.kasv.	40	0	40	33	7	0	0	0	0	0
Tekninen osasto										
Varaus peruskorjaus hankkeisiin	120	0	120	59	61	0	0	0	0	0
Terveysaseman laajennus	480	0	480	386	94					
Vesilaitos	1 250	0	1 250	979	271	0	0	0	0	0
Vesijohtoverkosto	30	0	30	33	-3	0	0	0	0	0
Palvelukeskus	120	0	120	60	60	0	0	0	0	0
Nuppulan päiväkot	30	0	30	15	15					
Uimahalli	80	0	80	56	24					
Liikuntahalli	100	0	100	16	84	0	0	0	0	0
Päällystystyöt	60	0	60	42	18	0	0	0	0	0
Lapinmäen alueen tiestö	300	0	300	0	300	0	0	0	0	0
Lapinmäen alueen viemäröinti	200	0	200	0	200	0	0	0	0	0
Kunnallistekniikka	50	0	50	52	-2	0	0	0	0	0
Tonttiliittymien rakentaminen	20	0	20	5	15	0	0	0	0	0
Kotiteollisuustalo	90	0	90	0	90	0	0	0	0	0
Tervajoen kuivatusverkosto	180	0	180	143	37	0	0	0	0	0
Tjoki-Keskusta kevyenliik.väylä	90	0	90	53	37	0	0	0	0	0
Isohaanojan sadevesiputki	90	0	90	95	-5	0	0	0	0	0
Yleisten alueiden kameroiden hank.	15	0	15	0	15	0	0	0	0	0
Latukoneen hankinta	40	0	40	51	-11	0	0	0	10	10
Muut viemäryöt	20	0	20	1	19	0	0	0	0	0
Yhteensä	3 545	100	3 645	2 266	1 379	50	150	200	197	-3
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	2 646	0	2 646	0	2 646
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	650	0	650	550	100					
Lyhytaikaisten lainojen muutos										
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen				459	-459				333	-333
Yhteensä	650	0	650	1 009	-359	2 646	0	2 646	333	2 313
YHTEENSÄ	34 663	100	34 763	32 340	2 323	34 663	150	34 813	32 340	2 153

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

23. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	2017	2016
	2017	2016
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 455 326,30	1 545 948,72
Maksutuotot	1 429 787,01	1 464 011,13
Tuet ja avustukset	203 163,64	330 782,78
Muut toimintatuotot	332 189,91	442 810,96
	<u>3 420 466,86</u>	<u>3 783 553,59</u>
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	8 981 672,53	8 726 220,77
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 925 599,13	2 067 708,13
Muut henkilösivukulut	571 761,90	750 417,27
Palvelujen ostot	14 540 469,59	14 360 936,20
Aineet,tarvikkeet,tavarat	1 645 439,71	1 600 693,13
Avustukset	1 217 158,19	1 489 263,97
Muut toimintakulut	154 403,63	176 210,67
	<u>29 036 504,68</u>	<u>29 171 450,14</u>
Toimintakate	-25 616 037,82	-25 387 896,55
Verotuotot	15 063 070,45	15 438 690,35
Valtionosuudet	13 132 011,00	12 957 843,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 914,59	6 514,53
Muut rahoitustuotot	45 563,79	22 693,19
Korkokulut	-29 127,72	-94 749,26
Muut rahoituskulut	-113,83	-62,03
Vuosikate	2 602 280,46	2 943 033,23
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 131 934,92	1 136 358,62
	<u>1 131 934,92</u>	<u>1 136 358,62</u>
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	142 794,81	0,00
Tilikauden tulos	1 613 140,35	1 806 674,61
<u>Tilikauden yli/alijäämä</u>	1 613 140,35	1 806 674,61
TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut,%	11,78	12,97
Vuosikate/Poistot,%	229,90	258,99
Vuosikate, €/asukas	556,76	624,85
Asukasmäärä	4 674	4 710

24. Tase

Isonkyrön kunnan tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2017 €	2016 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	23 559 902,33	22 623 092,58
I Aineettomat hyödykkeet	80 341,94	84 316,59
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	80 341,94	84 316,59
II Aineelliset hyödykkeet	19 815 494,68	18 876 460,28
1. Maa- ja vesialueet	3 963 874,69	3 984 892,69
2. Rakennukset	9 815 710,39	9 540 945,76
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 702 987,24	5 104 258,37
4. Koneet ja kalusto	58 380,09	31 047,70
5. Keskenkäynteiset hankinnat	1 274 542,27	215 315,76
III Sijoitukset	3 664 065,71	3 662 315,71
1. Osakkeet ja osuudet (sij)	3 232 696,64	3 230 946,64
2. Muut lainasaamiset (sij)	431 369,07	431 369,07
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15 993,94	18 475,16
1. Valtion toimeksiannot	1 602,97	2 909,57
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	14 390,97	15 565,59
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 088 118,98	3 733 884,97
II Saamiset	1 250 759,87	1 230 448,44
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	0,00	0,00
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	1 250 759,87	1 230 448,44
1. La.myyntisaamiset	533 543,48	479 426,25
2. La.lainasaamiset	0,00	0,00
3. La.muut saamiset	716 981,39	750 787,19
4. La.siirtosaamiset	235,00	235,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 837 359,11	2 503 436,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 664 015,25	26 375 452,71

VASTATTAVAA	2017	2016
	€	€
A OMA PÄÄOMA	21 161 767,47	19 548 627,12
I Peruspääoma	11 167 006,24	11 167 006,24
IV Muut omat rahastot	20 115,31	20 115,31
V Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 361 505,57	6 554 830,96
VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 613 140,35	1 806 674,61
B TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	14 823,81	23 224,24
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	14 823,81	23 224,24
3. Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
C VIERAS PÄÄOMA	6 487 423,97	6 803 601,35
I Pitkäaikainen	2 615 468,92	3 134 784,92
1. Pa.lainat rah.ja vak.laitoksilta	1 325 000,00	1 875 000,00
2. Pa.lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
3. Pa.muut velat	1 290 468,92	1 259 784,92
II Lyhytaikainen	3 871 955,05	3 668 816,43
1. La.lainat rah.ja vak.laitoksilta	550 000,00	550 000,00
2. La.ostovelat	1 685 863,69	1 663 373,56
3. La.muut velat	431 685,94	351 981,98
4. La.siirtovelat	1 204 405,42	1 103 460,89
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 664 015,25	26 375 452,71

TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	76,50	74,12
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	20,52	21,14
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	20,58	21,19
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	9 974	8 360
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas	2 134	1 775
Lainakanta 31.12.,1000 €	1 875	2 425
Lainakanta 31.12., €/asukas	401	515
Lainasaamiset 31.12.,1000 €	431	431
Asukasmäärä	4 674	4 710

25. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma

ja sen tunnusluvut

	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate +/-	2 602 280,46	2 943 033,23
Satunnaiset erät	142 794,81	0,00
Tulorahoituksen korjauserät +/-	0,00	16 468,12
Toiminnan rahavirta yhteensä	<u>2 745 075,27</u>	<u>2 959 501,35</u>
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 255 962,67	-1 145 346,91
Rahoitusosuudet investointeihin +	0,00	60 000,00
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot +	187 218,00	28 621,50
Investoinnit yhteensä	<u>-2 068 744,67</u>	<u>-1 056 725,41</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	676 330,60	1 902 775,94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset -	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset +	0,00	0,00
Antolainauksen muutos yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-550 000,00	-1 830 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lis +/-väh -	0,00	0,00
Lainakannan muutos yhteensä	<u>-550 000,00</u>	<u>-1 830 000,00</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 919,21	1 255,45
Saamisten muutos lis -/väh+	-20 311,43	-3 230,87
Korottomien velkojen muutos lis +/-väh-	233 822,62	-425 081,29
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	<u>207 591,98</u>	<u>-427 056,71</u>
Rahoituksen rahavirta	-342 408,02	-2 257 056,71
RAHAVAROJEN MUUTOS	333 922,58	-354 280,77
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 837 359,11	2 503 436,53
Rahavarat 1.1.	2 503 436,53	2 857 717,30
Nettomuutos	333 922,58	-354 280,77
TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuode	5 267 210,48	1 202 488,40
Investointien tulorahoitus, %	115,4	257,0
Lainanhoitokate	4,54	1,58
Kassan riittävyys, pv	33	28
Asukasmäärä	4674	4710

26. Konsernilaskelmat

Isonkyrön kunnan konsernitulos ja sen tunnusluvut

	2017	2016
Toimintatuotot	13 217 330,89	13 505 876,02
Toimintakulut	-37 748 678,65	-37 806 588,34
Osuus os.yht.voitosta/tapp. +/-	-6 855,01	8 726,15
TOIMINTAKATE	-24 538 202,77	-24 291 986,17
Verotulot	15 063 070,45	15 438 690,35
Valtionosuudet	13 132 011,00	12 957 843,00
Korkotuotot	8 051,19	8 692,49
Muut rahoitustuotot	61 019,20	33 693,44
Korkokulut	-159 385,95	-231 921,60
Muut rahoituskulut	-18 739,50	-13 604,95
VUOSIKATE	3 547 823,62	3 901 406,56
Sumu-poistot	-1 886 036,31	-1 882 745,64
Tilik.yli- ja alipariarvot +/-	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät +/-	142 794,81	0,00
TILIKAUDEN TULOS +/-	1 804 582,12	2 018 660,92
Tilinpäätössiirrot +/-	-37 144,73	-61 166,45
Vähemmistöosuudet +/-	-10 276,03	-11 417,52
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 757 161,36	1 946 076,95

TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	-35,0	-35,7
Vuosikate / Poistot, %	188,1	207,2
Vuosikate, € / asukas	759	828
Asukasmäärä	4674	4710

Konsernilaskelmat

**Isonkyrön kunnan konsernitase
ja sen tunnusluvut**

	2017	2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 923 582,82	32 775 341,41
Aineettomat hyödykkeet	198 066,31	214 880,57
Aineettomat oikeudet	117 724,37	130 563,98
Muut pitkävaikutteiset menot	80 341,94	84 316,59
Aineelliset hyödykkeet	32 134 390,88	30 935 874,62
Maa- ja vesialueet	4 151 950,77	4 190 711,39
Rakennukset	18 693 540,97	18 837 984,89
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 904 040,64	6 352 530,81
Koneet ja kalusto	727 719,47	675 821,90
Muut aineelliset hyödykkeet	253 960,28	253 937,39
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	2 403 178,75	624 888,24
Sijoitukset	1 591 125,63	1 624 586,22
Osakkuusyhteisöosuudet	1 343 664,31	1 375 273,84
Muut osakkeet ja osuudet (sij)	240 295,10	240 888,35
Muut lainasaamiset (sij)	5 819,29	7 077,10
Muut saamiset (sij)	1 346,93	1 346,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	69 900,06	66 091,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 645 374,88	6 058 218,72
Vaihto-omaisuus	184 224,69	190 763,32
Saamiset	2 129 862,41	2 056 433,96
Pitkäaikaiset saamiset	-27 397,70	-24 790,68
Lyhytaikaiset saamiset	2 157 260,11	2 081 224,64
Rahoitusarvopaperit	136 353,60	113 588,19
Rahat ja pankkisaamiset	4 194 934,18	3 697 433,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>40 638 857,76</u>	<u>38 899 651,61</u>

	2017	2016
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	23 871 646,13	22 146 894,30
Peruspääoma	11 167 006,24	11 167 006,24
Arvonkorotusrahasto	79 867,81	82 827,92
Muut omat rahastot	20 115,31	20 115,31
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	10 847 495,41	8 930 867,88
Tilikauden yli- / alijäämä	1 757 161,36	1 946 076,95
	23 871 646,13	22 146 894,30
VÄHEMMISTÖOSUUDET	81 542,18	71 266,16
PAKOLLISET VARAUKSET	300 373,06	273 171,86
Muut pakolliset varaukset	300 373,06	273 171,86
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	69 278,39	68 106,80
VIERAS PÄÄOMA	16 316 018,00	16 340 212,49
Pitkäaik.korollinen vieraspo.	8 326 728,00	8 567 103,69
Pitkäaik.koroton vieraspo.	1 709 618,35	1 676 327,86
Lyhytaik.korollinen vieraspo.	1 366 500,82	1 573 390,13
Lyhytaik.koroton vieraspo.	4 913 170,83	4 523 390,81
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>40 638 857,76</u>	<u>38 899 651,61</u>

TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	58,74	56,93
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	39,40	39,00
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	45,96	45,40
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	12 605	10 877
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	2 697	2 309
Konsernin lainat, €/asukas	2 074	2 150
Konsernin lainakanta 31.12.,1000 €	9 693	10 140
Konsernin lainasaamiset 31.12.,1000 €	6	8
Kunnan asukasmäärä	4 674	4 710

Isonkyrön kunnan konsernirahoituslaskelma

ja sen tunnusluvut

	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 547 823,62	3 901 406,56
Satunnaiset erät	142 794,81	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-59 674,64	53 143,93
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 414 727,75	-1 761 873,70
Rahoitusosuudet investointimenoihin	186,29	60 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	443 693,98	51 007,46
Pysyvien vastaavien myyntivoitot		-16 468,12
Toiminnan ja investointien rahavirta	660 096,31	2 287 216,13
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	1 257,81	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	874 197,80	99 089,24
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 115 140,14	-2 283 695,63
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-206 322,68	0,00
Lainakannan muutokset	-447 265,02	-2 184 606,39
Oman pääoman muutokset	-45 855,49	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 636,99	1 082,10
Vaihto-omaisuuden muutos	6 538,63	-281,23
Saamisten muutokset	43 288,67	5 575,73
Korottomien velkojen muutokset	303 742,51	-532 982,63
Rahoituksen rahavirta	-140 929,86	-2 716 789,69
Rahavarojen muutos	519 166,45	-429 573,56
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 331 287,78	3 811 021,43
Rahavarat 1.1.	3 812 121,33	4 240 594,99
	519 166,45	-429 573,56
TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	5 452 354	977 197
Investointien tulorahoitus, %	103,81	221,43
Lainanhoitokate	2,91	1,64
Kassan riittävyys	37	33

LIITETIEDOT

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Yleiset arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät:

Käyttöomaisuuden arvostus:

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on uusittu 2013 ja esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus:

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus:

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	2017	2016
Hallintopalvelut	46 808,05	56 685,75
Elinkeinopalvelut	1 640,70	0,00
Perusturvapalvelut	1 032 618,54	1 388 812,28
Sivistyspalvelut	603 730,47	736 455,69
Hyvinvointipalvelut	129 853,60	11 545,98
Tekniset palvelut	1 605 815,50	1 565 187,02
<i>Kunnan toimintatuotot yhteensä</i>	<i>3 420 466,86</i>	<i>3 758 686,72</i>

Verotulojen erittely	2017	2016
Kunnan tulovero	13 541 237	14 007 924
Osuus yhteisöveron tuotosta	636 251	524 370
Kiinteistövero	885 582	886 553
Muut verotulot	0	19 844
<i>Kunnan verotulot yhteensä</i>	<i>15 063 070</i>	<i>15 438 691</i>

Valtionosuuksien erittely	2017	2016
Peruspalvelujen valtionosuus	9 895 854	10 084 152
Valtionosuuden tasaus (+/-)	3 439 266	3 270 193
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	-203 109	-396 502
Harkinnanvar. rahoitusavustus	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>13 132 011</i>	<i>12 957 843</i>
Kotikuntakorvaustulot	145 932	176 724
Kotikuntakorvausmenot	-138 792	-150 948
<i>Valtion tilitykset yhteensä</i>	<i>13 139 151</i>	<i>12 983 619</i>

Palvelujen ostojen erittely	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	11 568 623	11 408 424
Muiden palvelujen ostot	2 971 847	2 952 512
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>14 540 470</i>	<i>14 360 936</i>

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	2017	2016
Muut toimintakulut		
Rakennusten myyntitappio	0,00	16 468,11
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	0,00	16 468,11

Satunnaisten tuottojen erittely	2017	2016
Satunnaiset tuotot		
Lomituskorvaukset Kurikan kaupungilta vuodet 2013-2016	142 795	0,00
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	142 795	0,00

Isonkyrön kunta ei ole laskuttanut Kurikan kaupungilta vuosina 2011-2016 lomittajien eläkemenoperusteista maksua eikä varhemaksua. Eläkemenoperusteista maksua on jäänyt laskuttamatta 138 228 euroa, ja varhemaksua 74 571 euroa. Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu varovaisuuden periaatetta noudattaen ja Melan ennakkoratkaisun perusteella laskuttamattomat maksut neljältä vuodelta eli eläkemenoperusteista 89 660 euroa ja varhemaksua 53 135 euroa, yhteensä 142 795 euroa. Vuoden 2011 ja 2012 maksut on jätetty pois.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2017	2016
Osinkotuotot	28 537	5 360
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	13 194	13 194
<i>Yhteensä</i>	41 731	18 554

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä:

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, jota on tarkistettu viimeksi 12.11.2012 § 39. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Sumu-poistot osastoittain	2017	2016
Hallinto	40 372,44	51 588,11
Perusturva	16 429,95	1 877,37
Sivistys	6 986,67	2 440,05
Hyvinvointi	5 045,76	5 936,16
Kiinteistöt	476 185,59	502 234,97
Tieasiat ja liikenneväylät	268 335,73	268 160,99
Vesi- ja viemärilaitos	318 578,78	304 120,97
<i>Yhteensä</i>	1 131 934,92	1 136 358,62

ISONKYRÖN KUNTA

POISTOSUUNNITELMA

Voimassa 1.1.2013 alkaen!

Käyttömai- suusryhmä	Laskenta- ryhmä	Tasetili	Poisto- aika	Poisto- tapa	Poisto %
1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET					
101 Aineettomat hyödykkeet					
10101 Aineettomat oikeudet	11	1000	2 v	Tasa	50 %
10102 Muut pitkävaikutteiset menot	11	1010	2 v	Tasa	50 %
10103 Ennakkomaksut	11	1020	2 v	Tasa	50 %
2 AINEELLISET HYÖDYKKEET					
201 Maa- ja vesialueet					
20101 Maa- ja vesialueet	0 1	1100	Ei	Ei	-
20102 Vesilaitos maa- ja vesialueet	0 1	1101	Ei	Ei	-
20103 Kiinteistön liittymismaksut	0 1	1102	Ei	Ei	-
202 Rakennukset					
20201 Hallinto ja laitosrakennukset	27	1115	40 v	Tasa	2,5 %
20202 Vesilaitosrakennukset	27	1116	40 v	Tasa	2,5 %
20203 Tehdas- ja tuotantorakennukset	26	1120	25 v	Tasa	4,0 %
20204 Talousrakennukset	25	1121	10 v	Tasa	10 %
20205 Vapaa-ajan rakennukset	26	1122	25 v	Tasa	4,0 %
203 Kiinteät rakenteet ja -laitteet					
20301 Kadut, tiet, torit ja puistot	37	1130	14 v	SMJ	20 %
20302 Sillat, laiturit ja uimalat	36	1131	19 v	SMJ	15 %
20303 Muut maa- ja vesirakenteet	36	1131	19 v	SMJ	15 %
20304 Vedenjakeluverkosto	35	1140	24 v	SMJ	10 %
20305 Viemäriverkko	35	1141	24 v	SMJ	10 %
20306 Kaukolämpöverkko	36	1150	19 v	SMJ	15 %
20307 Sähköjohdot, ulkovalaist.laiteet	37	1151	14 v	SMJ	20 %
20308 Vesi-yms.laitoskoneet ja laitteet	37	1152	9 v	SMJ	25 %
204 Koneet ja kalusto					
20401 Muut kuljetusvälineet	45	1160	5 v	SMJ	30 %
20402 Atk-laitteet	46	1170	3 v	SMJ	40 %
20403 Muut laitteet ja kalusteet	46	1171	3 v	SMJ	40 %
205 Muut aineelliset hyödykkeet					
20501 Muut hyödykkeet	0 1	1187	Ei	Ei	-
3 PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET					
301 Osakkeet ja osuudet					
30101 Tytäryhteisöosakkeet	0 1	1201	Ei	Ei	-
30102 Kuntayhtymäosuudet	0 1	1203	Ei	Ei	-
30103 Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	0 1	1205	Ei	Ei	-
30104 Yhteisyhteisöosakkeet ja osuudet	0 1	1207	Ei	Ei	-
30105 Muut osakkeet ja osuudet	0 1	1208	Ei	Ei	-

Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot

Taseen liitetiedot

KÄYTTÖOMAISUUS	1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahoitusosuudet	Sumu- poistot	31.12.2017
Aineettomat oikeudet	0,00					0,00
Muut pitkävaikutteiset	84 316,59	52 267,10			56 241,75	80 341,94
Maa- ja vesialueet	3 984 892,69	172 200,00	193 218,00			3 963 874,69
Rakennukset	9 540 945,76	669 038,76			394 274,13	9 815 710,39
Kiinteät rakent. ja laitt.	5 104 258,37	281 911,70	15 456,75		667 726,08	4 702 987,24
Koneet ja kalusto	31 047,70	41 025,35			13 692,96	58 380,09
Keskeneräiset hankkeet	215 315,76	2 067 743,37	1 008 516,86			1 274 542,27
Tytäryhteisöosakkeet	989 460,42					989 460,42
Kuntayhtymäosuudet	1 790 365,59					1 790 365,59
Osakkuusyhteisöosakkeet	199 233,01					199 233,01
Yhteisyhteisöosakkeet	42 046,98					42 046,98
Muut osakkeet	209 840,64	1 750,00				211 590,64
<i>Yhteensä</i>	22 191 723,51	3 285 936,28	1 217 191,61	0,00	1 131 934,92	23 128 533,26

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kunnan om. osuus	Äänivalta %	Hankinta- aika	Kunnan osuus tilinavauksessa	Muutokset 2017	Kunnan osuus tilinpäät 2017
Tytäryhteisöt						
Isonkyrön Asuntovuokraus Oy	100	100	1.1.1999	639 460	0	639 460
Isonkyrön Lämpö Oy	100	100	3.8.2006	350 000	0	350 000
				989 460		
Yhteisyhteisöt:						
Kyrönmaan Jätevesi Oy	50	50	29.6.1988	42 047	0	42 047
				42 047		
Kuntayhtymät:						
E-P:n sairaanhoitopiirin ky	2,35			1 451 125	0	1 451 125
E-P:n sosiaalipalvelujen ky	1,30			26 322	0	26 322
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	1,10			309 447	0	309 447
Pohjanmaan liitto	2,57			3 472	0	3 472
				1 790 366		
Osakkuusyhteisöt:						
AOY Riihiranta II	29	20	30.10.1977	38 448	0	38 448
AOY Lehmäjoen Utopia	26	26	11.1.1986	7 737	0	7 737
AOY Koulukatu I	23	20	17.4.1971	19 302	0	19 302
AOY Isonkyrön Kyrönniemi	21	21	21.3.1983	15 137	0	15 137
				80 624		
AOY Riihiranta I	13	13	30.1.01977	22 402	0	22 402
AOY Talsnorranta	12	12	22.8.2007	96 207	0	96 207
AOY Koulukatu V	7	7	17.11.1972	0	0	0
AOY Arranmarkki	5	5	8.3.1979	0	0	0
				118 609		
Yhteensä				3 021 106	0	3 021 106

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset:

Kuntayhtymien arvonkorotuksia ja -alennuksia ei ole kirjattu kunnan kirjanpitoon, joten kuntayhtymien taseisiin merkityt jäsenkuntien peruspääomaosuudet eivät vastaa kunnan taseeseen merkittyjä kuntayhtymäosuuksia.

Muut osakkeet ja osuudet

	Hankinta-aika	Kunnan osuus tilinav.	Kunnan os. tilinpäät 2017
Anvia Oyj	31.12.1996	17 080	17 080
Lehmäjoen Vesihuolto Oy	18.1.1964	168	168
Metsäliitto	16.3.1968	15 591	15 591
Nykälän Lomakeskus	28.5.1969	0	0
Wedeco Oy	29.1.1988	16 819	16 819
Kuntien Asuntoluotto Oy	17.3.1994	1 682	1 682
Neomarkka Oyj	17.8.1994	8 409	8 409
Lintuharjun Moottoriurheilualue	30.11.1994	841	841
Merinova	27.1.1995	8 409	8 409
ABS Stormossen Jätehuolto Oy	31.12.1998	73 548	73 548
Metal Fund	31.12.1999	1 256	1 256
Vaasanseudun Kehitys Oy	31.12.2003	20 400	20 400
Lakea Oy	20.12.2005	10 091	10 091
Luottokunta Oy	14.9.2006	150	150
Kuntarahoitus Oyj	19.1.2007	25 002	25 002
Kuntien Tiera Oy	15.3.2011	4 953	4 953
Kunnan Taitoa Oy	15.4.2011	4 953	4 953
Vaasanseudun Matkailu Oy	31.12.2013	488	488
Seinäjoen Työterveys Oy	2.1.2017	0	1 500
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	9.8.2017	0	250
Yhteensä		209 840	211 590

Muut sijoituslainasaamiset:	2017	2016
Isonkyrön Asuntovuokrauksen tertiäärilaina	431 369,01	431 369,07

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2017	2016
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Myyntisaamiset	533 543,48	479 426,25
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	716 981,39	750 787,19
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 250 524,87	1 230 213,44
Siirtosaamiset yhteensä	1 250 524,87	1 230 213,44

Oman pääoman erittely	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	11 167 006,24	11 167 006,24
Peruspääoma 31.12.	11 167 006,24	11 167 006,24
Muu oma pääoma		
<i>Rahastopääomat</i>		
Historiankirjoitt.rahasto 1.1.	20 115,31	20 115,31
Historiankirjoitt.rahasto 31.12.	20 115,31	20 115,31
Edell.tilikausien yli/alijäämä		
Ylijäämä 1.1.	6 554 830,96	5 431 029,26
Tilikauden siirrot	1 806 674,61	1 099 780,27
Ed.tilikauden virheen oikaisu	0,00	24 021,43
Ylijäämä 31.12.	8 361 505,57	6 554 830,96
Tilikauden yli/alijäämä		
Yli / Alijäämä 31.12.	1 613 140,35	1 806 674,61
	<u>21 161 767,47</u>	<u>19 548 627,12</u>

Pitkäaikainen vieras pääoma	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 325 000,00	1 875 000,00
Liittymismaksut	1 290 468,92	1 259 784,92
Muut velat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 615 468,92	3 134 784,92

Lyhytaikainen vieras pääoma	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	550 000,00	550 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Ostovelat	1 685 863,69	1 663 373,56
Muut velat	431 685,94	351 981,98
Siirtovelat (palkkojen jaksotukset)	1 088 545,32	1 078 453,20
Valtionosuusennakot	115 860,10	25 007,69
Muut siirtovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	3 871 955,05	3 668 816,43

Vieras pääoma	2017	2016
Velat tytäryhteisöille		
Pitkäaikainen	0,00	0,00
Lyhytaikainen	0,00	40 133,57
Velat kuntayhtymille		
Pitkäaikainen	0,00	0,00
Lyhytaikainen	292 836,90	346 458,71
Vieras pääoma yhteensä	292 836,90	386 592,28

5 vuotta ja sitä myöhemmin erääntyvät lainat	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	175 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,00	175 000,00

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vastuusitoumukset	2017	2016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	5 069 903,00	5 522 672,00
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	661 361,27	710 474,46
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	26 378 529,00	23 073 162,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	17 433,95	17 222,58

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä	2017	2016
Vakinaiset	223	229
Määräaikaiset	52	54
Työllistetyt	4	0
Yhteensä	279	283

Henkilöstökulut	2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	8 880 602,90	8 595 431,60
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 925 599,13	2 067 708,13
Muut henkilösivukulut	571 761,90	750 417,27
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	101 069,63	130 789,17
Yhteensä	11 479 033,56	11 544 346,17

Tilintarkastajan palkkiot	2017	2016
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy Tilintarkastuspalkkiot	4 660,00	4 660,00

Valtuustoryhmille annetut tuet:
Valtuustoryhmille ei ole maksettu tukia vuosina 2016 ja 2017.

Intressitahojen väliset liiketoimet:
Kunnanvaltuusto on 30.11.2017 § 64 hyväksynyt kuntalain mukaisen johtajasopimuksen, jossa on sovittu 8-12 kuukauden palkkaa vastaavasta irtisanomiskorvauksesta.
Konsernin intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	2017	2016
Kansallinen Kokoomus	1 666,96	1 284,00
Keskusta Etelä-Pohjanmaa	2607,75	1951,75
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	754,45	355,75
Suomen Kristillisdemokraattinen puolue	44,50	80,00
Perussuomalaiset	269,75	323,95
Vasemmistoliitto	0,00	106,88
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 343,41	4 102,33

Leasingvastuut 2017	2017	2016
Canon iR ADV CV5255i	2 748,00	2 748,00
Siemens, DM 220i	910,00	1 092,00
Canon iR ADV C2230i	2 148,00	2 148,00
Canon iR ADV 4035i	320,00	1 920,00
Canon iR6570ne	0,00	222,00
Canon iRADV C3325i	1 320,00	110,00
Canon iR ADV C5535i	2 100,00	175,00
Canon iR ADV 6055i	2 520,00	2 100,00
Canon iR ADV C7260i	6 228,00	6 228,00
Yhteensä	18 294,00	16 743,00
Seuraavalla tilikaudella maksettavat leasingvastuut	2018	
Canon iR ADV CV5255i	2 748,00	
Canon iR ADV C2230i	2 148,00	
Canon iRADV C3325i	1 320,00	
Canon iR ADV C5535i	2 100,00	
Canon iR ADV 6055i	2 520,00	
Canon iR ADV C7260i	6 228,00	
Yhteensä	17 064,00	
Myöhemmin maksettavat leasingvastuut		
Canon iR ADV CV5255i	2 061,00	(01-09/2019)
Canon iR ADV C2230i	1 969,00	(01-11/2018)
Canon iRADV C3325i	2 530,00	(2019-11/2020)
Canon iR ADV C5535i	4 025,00	(2019-11/2020)
Canon iR ADV 6055i	420,00	(01-02/2019)
Canon iR ADV C7260i	3 114,00	(01-06/2019)
Yhteensä	14 119,00	

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen menot

Arvonlisäveron palautusvastuu / vuosi

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
ALV / euroa	32885	87493	137 430	53 201	110 371	737 475	398 724	87 719	56 004
Jäljellä:									
2009									56 004
2010								138 123	
2011							522 475		
2012						1 205 706			
2013					1 188 086				
2014				1 102 259					
2015			1 095 341						
2016		1024743							
2017	1186757								
31.12.2017 Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä 1 186 757 euroa.									

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kunnalla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolla takaisin 1.1.2005 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset.

Arvonlisäveron palautusvastuu perustuu arvonlisäverolain 11 lukuun.

Ohjelmiston vaihtumisen vuoksi saamme arvonlisäverotiedot käytössä olevasta kirjanpito-ohjelmasta vuoden 2009 alusta saakka.

Konsernin osalta alv-palautusvastuulaskelmaa ei ole tehty, koska kaikki konserniin kuuluvat eivät ole toimittaneet omia laskelmiaan alv-palautusvastuusta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kiinteistö- ja lämpö tytäryhteisöt, kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on mukana, sekä yli 20 % omistusosuuksiset osakkuus- ja yhteisyhteisöosuudet.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellispariarvomenetelmällä.

Poistoeron ja varausten eliminointi

Konsernin tytäryhtiön Isonkyrön Asuntovuokrauksen asuintalovaraus- ja vapaaehtoiset varaukset on kirjattu konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhtiön käyttöomaisuuden rakennusten poistot (olennaiset) oikaistaan suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjataan tytäryhtiön oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämää vastaan.

Konsernin oma pääoma	2017	2016
Peruspääoma	11 167 006,24	11 167 006,24
Arvonkorotusrahassto	79 867,81	82 827,92
Muut omat rahastot		
Muut omat rahastot 1.1.	20 115,31	20 115,31
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	<u>20 115,31</u>	<u>20 115,31</u>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
Yli-/ alijäämä ed.tilikausilta	<u>10 847 495,41</u>	<u>8 930 867,88</u>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	10 847 495,41	8 930 867,88
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>1 757 161,36</u>	<u>1 946 076,95</u>
	23 871 646,13	22 146 894,30

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset	-27 398	-24 791
Lyhytaikaiset saamiset	2 157 260	2 081 225
	2 129 862	2 056 434

Vieras pääoma

Pitkäaikaiset lainat ja velat	10 036 346	10 243 432
Lyhytaikaiset lainat ja velat	6 279 672	6 096 781
	16 316 018	16 340 213

Arvonlisäveron palautusvastuu

Isonkyrön kunta	1 186 757	1 024 743
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	362 969	364 164
Seinäjoen Koulutus kuntayhtymä	2 298	3 660
Eskoon Sosiaalipalvelut	19 228	
Yhteensä	1 571 252	1 392 567

Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Isonkyrön Lämpö	1 399 950	
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	920 209	
Eskoon Sosiaalipalvelut	87 143	
Yhteensä	2 407 302	

Leasingvastuut seuraavana vuonna erääntyvät

Isonkyrön kunta	17 064	
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	40 302	
Eskoon Sosiaalipalvelut	1 126	
Seinäjoen Koulutus kuntayhtymä	4 128	
Yhteensä	62 620	

Leasingvastuut myöhemmin erääntyvät

Isonkyrön kunta	14 119	
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	74 552	
Eskoon Sosiaalipalvelut	1 590	
Seinäjoen Koulutus kuntayhtymä	1 936	
Yhteensä	92 197	

Vuokravastuut

Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	2 710 776	
Eskoon Sosiaalipalvelut	111 090	
Seinäjoen Koulutus kuntayhtymä	7 677	
Yhteensä	2 829 543	

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Isonkyrön Lämpö Oy	2 113 032	
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	990 292	
Eskoon Sosiaalipalvelut	237 404	
Seinäjoen Koulutus kuntayhtymä	218 790	
Yhteensä	3 559 518	

VESIHUOLTOLAITOSLASKELMAT

TULOSLASKELMA	2017		2016	
Liikevaihto	969 646,01		911 133,59	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-84 968,17		-83 141,33	
Palvelujen ostot	<u>-342 669,55</u>	-427 637,72	<u>-431 012,68</u>	-514 154,01
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkio	-133 155,17		-127 124,67	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-37 188,08		-32 025,99	
Muut henkilösivukulut	-8 897,11	-179 240,36	-10 937,24	-170 087,90
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-318 578,78</u>	-318 578,78	<u>-304 120,97</u>	-304 120,97
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-9 330,61</u>		<u>-7 712,08</u>
Liikeylijäämä (-alijäämä)	34 858,54		-84 941,37	
Rahoitustuotot ja kulut	<u>-19 019,03</u>	15 839,51	<u>-6 336,48</u>	-91 277,85
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	15 839,51		-91 277,85	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	15 839,51		-91 277,85	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	15 839,51		-91 277,85	
Voitto %	15 839,51		-91 277,85	
100 x (Yli/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)	<u>969 646,01</u>		<u>865 773,66</u>	
Yli/alijäämä ennen varauksia	1,63		-1,05	
Liikevaihto				

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostavat liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

TASELASKELMA

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 303 961,54	3 855 312,16
Aineelliset hyödykkeet	4 261 914,56	3 813 265,18
Maa- ja vesialueet	34 077,72	34 077,72
Rakennukset	107 415,85	95 148,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 958 843,20	3 138 704,32
Koneet ja kalusto	51 319,45	21 018,98
Keskeneräiset hankinnat	1 110 258,34	524 316,14
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	42 046,98	42 046,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Myyntisaamiset	165 699,56	171 708,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 469 661,10	4 027 020,18
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 892 567,13	1 876 727,62
Peruspääoma	2 514 543,46	2 514 543,46
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-637 815,84	-546 537,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	15 839,51	-91 277,85
VIERAS PÄÄOMA	2 577 093,97	2 150 292,56
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut (pa)	1 290 468,92	1 259 784,92
Lyhytaikainen		
Ostovelat	13 358,04	46 891,99
Korottomat muut velat (yhdystili)	1 273 267,01	843 615,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 469 661,10	4 027 020,18
Kunnan liiketoimintaan sijoittama pääoma		
Tase vastaavaa	4 469 661,10	4 027 020,18
Vähennetään vieras pääoma	-2 577 093,97	-2 269 266,11
Lisätään tilikauden alijäämä	621 976,33	756 789,39
	2 514 543,46	2 514 543,46

Korvaus peruspääomasta on vahvistettu vuosittaiseksi peruskoron keskiarvoksi.

2 514 543
0,25
6 286,36

RAHOITUSLASKELMA

VESILAITOS	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	15 839,51	-91 277,85
Poistot ja arvonalentumiset	318 578,78	304 120,97
Rahoitustuotot- ja kulut	-19 019,03	-6 336,48
	<u>315 399,26</u>	<u>206 506,64</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 110 258,34	-524 316,14
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	60 000,00
Investoinnit yhteensä	<u>-1 110 258,34</u>	<u>-464 316,14</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-794 859,08	-257 809,50
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	6 008,46	-18 906,57
Korottomien velkojen muutos muilta	426 801,41	805 005,99
Rahoituksen rahavirta	432 809,87	786 099,42
Rahavarojen muutos	-362 049,21	528 289,92
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-1 052 668,58	-257 809,50
Investointien tulorahoitus, %	-30,12	-45,84

HULEVESI-LASKELMAT
LASKENNALLISESTI ERIYTETYN LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

	2017		2016	
Liikevaihto		0,00		0,00
Palvelujen ostot				
Muiden palvelujen ostot	<u>-12 277,86</u>	-12 277,86	<u>-10 423,00</u>	-10 423,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	<u>-2 883,29</u>	-2 883,29	<u>-1 000,73</u>	-1 000,73
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-25 719,76</u>	-25 719,76	<u>-13 763,71</u>	-13 763,71
Liikealijäämä		<u>-40 880,91</u>		<u>-25 187,44</u>
Rahoitustuotot-ja kulut		0,00		0,00
Yli-/ Alijäämä ennen satunnaisia eriä		-40 880,91		-25 187,44
Yli-/ Alijäämä ennen varauksia		-40 880,91		-25 187,44
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (-)		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Tilikauden yli- / alijäämä		<u>-40 880,91</u>		<u>-25 187,44</u>

LASKENNALLISESTI ERIYTETYN LIIKETOIMINNAN TASELASKELMA

	2017	2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	387 084,07	333 656,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>
	387 084,07	333 656,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	387 084,07	333 656,03
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	387 084,07	333 656,03
	<hr/>	<hr/>
	387 084,07	333 656,03
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat julkisyhteisöiltä (pa)	0,00	0,00
Pal.kelpoiset liitt.maksut (pa)	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Lainat julkisyhteisöiltä (la)	0,00	0,00
Ostovelat (la)	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>
	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	387 084,07	333 656,03
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

HULEVESILAITOKSEN LIITE/LISÄTIEDOT

Vesihuoltolain mukainen hulevesilaitoksen kirjanpidon eriyttäminen on toteutettu laskennallisena kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti.

Liitetiedot

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.

Vesihuoltolaki muuttui 1.1.2015, jonka jälkeen Isonkyrön kunnan vesihuoltolaitoksesta muodostettiin kirjanpidollinen taseyksikkö.

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvosteluperiaatteet ja -menetelmät

Isonkyrön kunta on vahvistanut vesihuoltolaitoksen taseyksikön perustamisen (Kvalt 10.12.2015 § 36). Taseyksikön avaava tase on muodostettu laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelman 31.12.2014 pohjalta.

Taseyksikössä noudatetaan tasejatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan.

Huleveden viemäronto on eriytetty muista vesihuoltolaitoksen toiminnoista laskennallisesti, ja niistä esitetään laskennallisesti eriytetyn toiminnan tuloslaskelma ja tase.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vuoden 2017 yleisohjetta kunnallisen liikelaitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä. Tuloslaskelma on laskettu sekä ulkoisista että sisäisistä eristä.

3. Vesihuoltolaitoksen taseyksikön aloittavan taseen 1.1.2015 peruspääoman erittely

Maa- ja vesialueet	34 077,72
Rakennukset	100 421,78
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 830 029,44
Osakkeet ja osuudet	42 046,98
Myyntisaamiset	169 512,58
Ostovelat	-25 441,04
Muut velat	-1 164 011,54
<hr/>	
Oma pääoma	1 986 635,92
Edellisten tilikausien 2003-2013 alijäämät	480 660,18
Tilikauden 2014 alijäämä	47 247,36
<hr/>	
Peruspääoma	2 514 543,46

4. Vesihuoltolaitoksen tase

Vesihuoltolaitoksen taseen pysyviin vastaaviin on lisätty rivi keskeneräiset hankinnat, joka sisältää vesilaitoksen investoinnit. Sama kohta on lisätty myös vuodelle 2016, jotta vuodet ovat vertailukelpoiset keskenään.

5. Vesihuoltolaitoksen rahoituskulut

Vesihuoltolaitoksen ja Isonkyrön kunnan välinen sisäinen korko on 1 %. Sisäistä korkoa on peritty 12.732,67 euroa. Tämä saadaan laskemalla 1 % yhdystilin saldosta vuoden viimeisenä päivänä. Vesihuoltolaitos on myös maksanut kunnalle sisäistä korvausta peruspääomasta, joka on 0,25 %. Korvaus on siis 6.286,36 euroa.

6. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmasta on poistettu kassavarojen muodostama rahavarojen muutos -kohta. Tämä siksi, koska vesilaitoksella ei ole omaa rahakassaa. Rahoituslaskelmaan on myös lisätty sisäiset erät, joten vuoden 2016 lukuja on korjattu että vuodet 2016 ja 2017 ovat vertailukelpoiset.

ALLEKIRJOITUKSET

Isosakyrössä 26.3.2018

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilintarkastajan merkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Isosakyrössä ____ . _____ kuuta 2018

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Esko Säilä
JHT, HT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista:

Tilinpäätös	Sidottu tosite
Päiväkirja	Atk-lista
Pääkirja	Atk-tilikortit
Käyttöomaisuus	Atk-listat / Pro Economica Käyttöomaisuus -atk-ohjelmisto
Tase-erittelyt	A4 mappi
Arvonlisäveron palautusvastuu	A4 mappi
Konsernitilinpäätöksen asiakirjat	A4 mappi / Pro Economica konserni - atk-ohjelmisto
Kirjanpito ja reskontrat	Pro Economica Taloudenohjaus tuoteperhe

Luettelo keskeisistä kirjanpidon tosittelajeista:

<i>Laji N:o</i>	<i>Nimi:</i>
001	Liitetietotosite, tilinpäätöslaskelmat
002	Muistiokirjaukset
003	Vyörytyserät
009	Käyttöomaisuusviennit
010	Tilietositteet / Basware
200	Myyntireskontra, suoritukset
310	Palkat
400	Ostoreskontra, maksut
401	Ostoreskontra, kirjaus
470	Ostoreskontra, kierrätettävät ostolaskut
501	Toimeentulotuen maksatus
601-612	Yleislaskutukset
644-683	Erikoislaskutukset